

VADÁSZLAP

magyar

12. ÉVFOLYAM, 10.
2003/OKTOBER

2003

A KOMMUNIKÁCIÓ
ÉVE

**VADÁSZNAPI
KÖRKÉP**

9-12. oldal

**AZ ÖKOLÓGUSOK
KONGRESSZUSA**

13. oldal

**TERÍTÉKRŐL,
TERÍTÉKRE**

30-31. oldal

SCHMIDT & BENDER®

FEGYVERTÁVCSÖVEK

SCHMIDT & BENDER Hungária Kft.
H-1106 Budapest, Fehér út 10.
Telefon: 434-2102
Fax: 263-2937

Indiform®

MINŐSÉGI VADÁSZ- ÉS ERDÉSZ ÖLTÖZÉKEK

D.FENS TEC

Mintabolt és nagykereskedés:

ATS

2440 Százhalombatta, Vörösmarty u. 40. tel/fax: 06/23 359-158 Nyitva: H-P 8-16.30 óráig

Frankonia

TRÓFEA KFT.

TITAN 6 OSZTRÁK GYÁRTMÁNYÚ ISMÉTLŐ GÖLYÓS VADÁSZFEGYVER

LUXUS .30-06
Fogyasztói ár: 213.000 Ft + áfa

JELENLEG KAPHATÓ:

STANDARD

.30-06
9,3x62
.243Win
.308Win

Fogyasztói ár: 174.400 Ft + áfa

CÍM: GÖDÖLLŐ, ISASZEGI ÚT • POSTACÍM: 2101 GÖDÖLLŐ, Pf. 176. TELEFON: 06-28/420-760 TELEFAX: 06-28/422-181
NYITVATARTÁSI IDŐ: HÉTFŐ, KEDD, CSÜTÖRTÖK: 7.30-16 ÓRÁIG, SZERDA: 7.30-18 ÓRÁIG, PÉNTEK: 7.30-13 ÓRÁIG

VÁRJUK TISZTELT VÁSÁRLÓINK JELENTKEZÉSÉT A GÖDÖLLŐ, ISASZEGI ÚTI NAGYKERESKEDELMI RAKTÁRUNKBAN

FEHA
Fegyverjavító,
Hatástalanító és
Szolgáltató Kft.

Fegyverjavítás, Hatástalanítás MESTERFOKON

Gyakorlott fegyvermestereinkkel, magas színvonalon vállaljuk minden típusú vadász és sportfegyver, pisztoly, revolver, gáz- és riasztófegyver, légfegyver:

- ✓ szakszerű javítását, felújítását, barnítását, agyazását, farészeinek cseréjét
- ✓ távcsövek, fegyverlámpák és célzóberendezések szerelését egyéni igények szerint
- ✓ vizsgára való felkészítését
- ✓ hatástalanítását

Budapest IX. kerület,
Soroksári út 158.

Levélcíme: 1453 Budapest 92.
Pf: 15.

Tel./Fax: (06-1) 280-90-82

Ficsor
Autóház
Kft.

Ficsor Autóház Kft.

Budapest, 1106 Fehér út 7.

Tel.: 260-1122, 261-1122

Fax: 262-6610 WEB: www.ficsor.hu

E-mail: info@ficsor.hu

BUD TRACK

MT 2000

CROSS COUNTRY

BUD TERRAIN

CROSS

SUPER CROSS

**VADÁSZTÓL
VADÁSZOKNAK!**

**NAGYKER ÁRON 25-30%
KEDVEZMÉNNYEL!**

Ahol eddig elakadtatok, ott most nem fogtok!
Aszfalton halkán futó, terepversenyeken győztes gumik!
Európában terepverseny nélkülünk nem létezik!
Mindig dobogósok vagyunk!
Miért ne lehetne Nektek is?
2 olasz terepgumi specialista gyár kizárólagos forgalmazójaként örömmel állunk rendelkezésedre több mint 40 féle méretű gumiabronccsal.
Beszerezhetők postai utánvétellel vagy országsszerte viszonteladóinknál.
Kérje katalógusunkat.

A legjobbat a legolcsóbban a kizárólagos képviselőtől
24 órás házzhosszálítással bárhová!

NIVÁRA 175-16 radiál
Bud Track,
Bud Terrain

Gumi és Felni Kis- és Nagykereskedelem
Autó – Felni – Gumszerviz

Bőr - lóden vadászruházat

Rippert

"Rippert" garancia a minőségre!

Rippert Ottó
 9141 Jkrény, Györi út 62.
 tel/fax: 96/457-008
 06 30/986-1439
 www.rippert.hu rippert@axelero.hu

Gémesi Tamás
 Preparátor

8800 Nagykánizsa, Levente u.20.
 Tel.: 20/9273-720 Tel./Fax: 93/324-194

Nyitva tartás:
 Hétköznap: 7⁰⁰-18⁰⁰
 Szombaton: 7⁰⁰-12⁰⁰

Budapesti átvétőhelyünk
 Schmidt Pál preparátor
 1238 Lóállás u. 14.
 Tel.: 285-61-62
 Nyitva tartás:
 Hétfőtől-Péntekig: 7³⁰-15³⁰

Madarak, emlősök, halak, afrikai állatok, trófeák, montírozott vadbőrszőnyegek kikészítése és értékesítése az országban a **legnagyobb választékban.**

KUKORICA-ESŐ

Már több, mint 300 digitálisan vezérelt vadetető berendezés működik a hazai vadászterületeken, mert aki számolt... már tudja, hogy ezekkel a praktikus vadetetőkkel időt, pénzt és fáradságot takaríthat meg.

Mivel a berendezés elérhetetlenül a magasban van, s ugyancsak megnehezítettük az illetékelek hozzáférését, nem kell tartani attól, hogy elloplják.

A 120 és 220 literes nagyságú, gépkocsival vagy kézi csőrőlvel 5-10 méteres magasságba emelt tartályból naponta 1-15 kg liszta kukorica szórható ki 8-10 méteres körzetben, azonos időpontban. A szórásidő 24 órán belül 1-8 óránként tetszés szerint állítható.

A 120 literes automata etető egy feltöltéssel, napi 4 kg kukorica kiszórása mellett 20 napig ellátja az állomány etetését, helyhez kötését.

A 120 literes automata etető ára 60 ezer Ft + ÁFA, a 220 literes tartályal készülő berendezés 69 ezer Ft + ÁFA. (Az eladási ár tartalmazza az akkumulátort és a töltőt, de nem tartalmazza a felszerelési költségeket.)

Három berendezés megvásárlása esetén 10 százalék kedvezményt adunk.

A berendezés megvásárlását azoknak ajánljuk, ahol a szörök, etetők - esős/havas időben - nehezen megközelíthetők, illetőleg azoknak a vadászatra jogosultaknak, akik a vadállomány megtartása és helyhez kötése érdekében naponta etetnek.

Megrendelhető: Soltész Károly épületgépész és villanyszerelő mesternél
 2000 Szentendre, Irányi Dániel u. 25.
 Telefon és fax: 06-26/313-789 Mobil: 06-20/951-3427

TRADE

FEGVERÜZLET
Diana

1077 Budapest, Wesselényi u. 74. Tel.: 322-4002 Fax: 342-2753
 Nyitva: H-Cs 8.30-17.00, P 8.30-14.30

A német **Karl Kaps** távcsövek magyarországi képviselője.
 Bevezető árak, kiváló minőség,
 30 év garancia!

■

Beretta budapesti márkabolt.
 Akciós árak!

■

Magyar sörétes lőszervásár:
 vadászlőszerek: **40 Ft/db**
 extra vadászlőszerek: **48 Ft/db**

■

Új és bizományos fegyverek széles választéka

■

30 éve a vadászok szolgálatában!

30 éve a vadászok szolgálatában

MURAY R.

Témám a természet
 Mein Thema ist die Natur
 My theme is nature

Muray Róbert, a magyar természetfestők doyenje, háromnyelvű albumban mutatja be változatos, színes életútját. A több, mint kétszáz oldalas kötet gazdagon illusztrált, négyszáznál több színes ábrát, fényképeket és festményei reprodukcióit tartalmazza.

Várható megjelenési ideje 2004 februárja.
 Ára: 6800 Ft plusz utánvétel.
 Megrendelhető a Vadászati Kulturális Egyesületnél.

A TARTALOMBÓL:

Hírek, tudósítások	6-8
Vadásznap körkép	9-12
IV. Magyar Ökológus Kongresszus	13
Lakáskultúra	14-15
Természetpatika	18
Dámok nyomában	20
Vadászat az únióban	22
Művészportré	23
Könyvkritika	25
Földtulajdonosok oldala	27
Teritékről, terítékre	30-31

CÍMLAPON: POLSTER GABRIELLA FELVÉTELE

ELŐFIZETŐINK FIGYELMÉBE

A Magyar VADÁSZLAP előfizetési díja az év végéig 900 forint.

Egy számot ingyen adunk a hivatásos vadászoknak, a diákigazolvánnyal rendelkezőknek, valamint a nyugdíjasoknak ... azaz nekik csak 600 forint már az előfizetési díj.

Azok a hivatásos vadászok, akik legalább 50 ezer forint értékben a szakboltjainkban megvásárolják egyenruhájuk bármely darabját – az üzlet jelzését követően – az év végéig ingyenesen kapják meg lakcímküretre a VADÁSZLAP-ot.

Az előfizetési díjat „Belföldi postautalványon” kérjük a VKE címére feladni.

(Tisztelettel kérjük, szíveskedjenek az utalványon a nevet és a címet olvashatóan kitölteni.)

A VKE címe:

1038 Budapest, Hegesztő u. 4.

MEGJELENIK HAVONKÉNT

Kiadó-főszerkesztő: **Csekő Sándor**

Felkészítő szerkesztő: **Homonnay Zsombor**

Főmunkatárs: **Somfalvi Ervin**

Tervezőszerkesztő: **Kun Gábor**

Hirdetési vezető: **Lakatos Erzsébet** Tel.: 06-30/268-1854

Szerkesztőségi titkár: **Elek Ferencné** Tel.: 06-30/410-1051

A szerkesztőség és a kiadó címe: **1038 Budapest, Hegesztő u. 4.**

Kiadja a Vadászati Kulturális Egyesület

KÖZPONTI TELEFON ÉS FAX: 242-0042

A Magyar VADÁSZLAP előfizethető „Belföldi postautalványon” a szerkesztőség címén, átutalással a Monor és vidéké Takarékszövetkezetnél vezetett **65100149-10004115** számú számlára, vagy a hírlapkezelésnél, a postahivatalokban.

Terjeszti a Hírker Rt., az NH Rt. és az alternatív terjesztők.

Nyomdai előállítás: Szikra Lapnyomda Rt.

Felkészítő: **Matoicsy Miklós** vezérigazgató

Internet: www.szikralapnyomda.hu E-mail: szikra.kervigh@szikralapnyomda.hu

ISSN 1215-6159 (Nyomtatott) ISSN 1588-1229 (Online)

A VILÁG FIGYEL RÁNK!

S jó lenne, ha mi is figyelnénk a világra.

A vadászati turizmusban-vadgazdálkodásban, a vadászati turizmusban elért eredményeink példaértékűek, tapasztalataink az Európai Unióban és a világ más földrészein is hasznosíthatóak lennének – ha a témakört okosan – vagy legalább ötletadóként – megdöntenénk. Bizonyoság erre Budai János nagykövet úr kezdeményezése, aki – itthon töltött szabadsága alatt – fölkereste az FVM vadgazdálkodási főosztályát, rákérdezvén, mi lenne, ha magyar segítséggel indulna újra a vadászat, a vadászati turizmus, a vaddal történő gazdálkodás jelenlegi állomáshelyén – Kenyában?

Természetesen jó lenne- hangzott el a válasz. Magyarország készsége adott, vannak fölkészült, európai szinten is neves szakembereink, akik át tudnák adni mindazt, ami bármelyik afrikai országban hasznosítható lenne, ami bevételt hozna – engedessék meg, hogy hozzátegyem – nem csak a kenyaiaknak, talán nekünk is, magyaroknak, magyar vadászoknak.

Az afrikai országok egy részében – ide tartozik Kenya is – évtizedek óta tilos a vadászat, annak ellenére, hogy igen gazdag – tulajdonképpen kihasználatlan – vadon élő állatvilággal rendelkeznek. Az elmúlt években – az ország demokratizálódásával párhuzamosan – elkezdődött egy változás a vadon élő állatvilág megítélését, a természet kincseinek hasznosítását illetően. Egyre több afrikai ország gondolja újra a természet bölcs és szabályozott hasznosításának lehetőségeit gúzsba kötő nemzetközi állam és természetvédelmi szerződéseit, amelyek kategorikusan tiltják a vadászatot, gátolják a vadászati turizmus kialakulását, megakadályozzák az ország bevételeinek gyarapítását, a bennszülött lakosság életszínvonalának emelését, az infrastruktúra fejlődését.

Kenyában – mint ezt a nagykövet úr elmondta – a természetvédelem (a Kenia Wildlife Service) szervezettebb, befolyásosabb és jobban felszerelt technikailag, mint a rendfenntartó rendőrség és katonaság, amely garanciája lehetne a vadászat – gyorsan hangsúlyozzuk ki: az ésszerű előírásokkal, törvénnyel szabályozott vadászati turizmus – ellenőrzésének, ha nem kellene ragaszkodniuk a statikus – semmit ne csináljunk, majd a természet elrendezi – a „kirakatban” jól mutató, de a XXI. század gyakorlatában egyre nehezebben elviselhető természetvédelem nézeteihez.

Ha nincs vadászat, amely a világ nagyobbik részén még mindig elsősorban a vadon élő állatok megehető húsaért folyik, egyaránt elszaporodnak a ragadozók és a zsákmányállatok, a növényevők – az elefánttól a legkisebb antilopfélig – mérhetetlen károkat okoznak az erdőben, a mezőgazdasági kultúrákban, túlszaporodásuk az emberekre is veszélyes betegségek forrása lehet. Buta és értelmetlen – ráadásul gazdaságilag eredménytelen – egy-egy olyan „állományszabályozás”, amely milliókat költ fogamzásgátló takarmányokra, vagy a katonaság segítségével halomra öldöklő – adott esetben – a legnagyobb pusztítást okozó elefántokat. (Erről Rodics Kati nem szokott említést tenni könyvek közt elmondott nyilatkozataiban.)

Távol áll tőlem, hogy eltulajdonítsam a korábban az ENSZ new yorki központjában is tevékenykedő, de alapvetően Afrikára specializálódott nagykövet úr ötletét, mely szerint nekünk magyaroknak jobban oda kellene figyelniük a világ gazdasági folyamatainak alakulására. Az Európai Unióban, de a fél világban is sikeres „témafelelősei” lehetnének a vadászati turizmus, a vadászat-vadgazdálkodás – a természet bölcs hasznosítása nálunk már bevált – jó módszerei átadásának. Ha időben rákapcsolnánk, mi lehetnének Európa, Afrika vagy bármely ország vadászati tanácsadói, az adott régió körülményeire alkalmazkodó, újabb és újabb javaslatok kidolgozó és elterjesztői. Ezt az Unió is támogatná ... és így megteremtethetnénk megszervezett és tovább fejlesztett tudásunk számunkra is „kézzel fogható” hasznát.

Évente nem tudom hány vadgazda, meg szakmérnök végez a felsőoktatási intézményeinkben, vannak szép számmal, kár, hogy nem nagyon találkozni olyan diplomamunkával, amelynek javaslatai túlélnének a határainkon ...

főszerkesztő

E-mail címünk: vke@vadaszlap.hu Homepage: www.vadaszlap.hu

A tárgyalóteremből

Megkezdődött az elhíresült, csaknem 12 000 védett madár 2001 őszén, a határon történt elfogásának ügye, amelyet a sajtóhírekkel ellentétben a Pécsi Megyei Bíróság tárgyal szeptember 1-2-án. A négy olasz és hat magyar vádlott közül csak a hazaiak jelentek meg, az egyik olasz szervező időközben elhunyt, a többiek pedig nem jöttek el. A magyar vádlottak – vadászmeisterek, hivatalos vadászok és a szervező iroda adminisztrátornője – közül egyikük visszavonta a vallomását, a többiek pedig – ahogyan eddig is – tagadják a súlyos természetkárosítás büntetésében való közreműködésüket. A lefoglalt és megőrzendő bűnjelkelet, a csaknem kilenc mázsányi madártetemet a Kiskunsági Nemzeti Park hűtőben tárolták. Azonban – mint a park képviselője a tárgyaláson bejelentette – a felkért természetvédelmi szakértő szerint több mint 300 millió forint értékű védett madár hullá a meghibásodott hűtőgépekben időközben elenyészett, megsemmisült ?/. Az ismertett vádiratot több hozzáértő is a tárgyalás után úgy jellemezte, hogy olyan az egész, mint egy csodálatos, egyedi készítésű kézműves puska, amelyből éppen csak a töltények hiányoznak. A tárgyalás tanúk meghallgatásával december elején folytatódik.

Félmillió jutalom

...jár a rendőrségtől annak, aki segít kézre keríteni azt az ismeretlen személyt, aki augusztus 16-ikán hajnalban hasba lőtt egy vadászt a Pest megyei Bugyi község határában. A támadó – eddigi tisztázatlan körülmények között – közvetlen közelről egyetlen lövést adott le a dabasi vadászra. A rendőrség a nyomozás érdekében – egyelőre – több információt az esetről nem adott le.

Halálos baleset Győr-Moson-Sopron megyében

Alaposan fölborzolta a kedélyeket az a vadászbaleset, amikor egy napraforgó táblába állt be galambászni egy 33 éves hivatásos vadász, hároméves fiával. A kisfiú ujjá véletlenül beakadt a lábnál, a csövél felfelé tartott, tüzkesz sörétes puska elsütő billentyűjébe, és megtörtént a halálos

tragédia. A súlyos szabálysértés szinte törvényszerűen okozója volt a tragikus balesetnek, mert 14 éven aluli gyermeknek tilos részt vennie vadászon. Sajnos a vadászati szabályok betartásának fontosságát soha nem lehet eleget hangsúlyozni. Ezért most ez a szerencsétlenül járt férfi a legdrágábbal, az életével fizetett.

A természet károsító

25 vádlottra természetkárosítás büntetéseért, a bőrök, preparátumok engedély nélküli tartásért, több mint egy millió kétszáz ezer forintos pénzbüntetést szabott ki a Vásárosnaményi Városi Bíróság a közelmúltban tárgyalás és fellebbezési lehetőség nélkül /Szabolcs-Szatmár-Bereg megye/. Közülük egyet két évi próbaidő kikötésével féléves elzárásra ítélték. B.Ferenc, aki preparálással foglalkozott, füzeteiben jegyezte fel „ügyfeleit”, így a házkutatások során a hatóság bizonyítékként a bőröket, preparátumokat lefoglalta. 18 vadmacska, 13 egerész ölyv, 5 vidra, 2 holló, 2 karvaly került elő, de találtak macska- és erdei fülesbaglyot, nagy fakopáncsot, kékes rétihéját, szürke gémet, vizityúkot, nagy bukót, mókust, hermelint és nyusztot is.

Fegyverellenőrzés

Lőfegyverrel és lőszerrel való visszaélés miatt indított nyomozást a Kiskunhalasi Rendőrkapitányság egy 53 éves kiskunmajsai vadász ügyében, akinek a fegyverszekerényében az ellenőrzés során a három engedélyezett puskája mellett három revolvért, nem az engedélyezett fegyvereibe való lőszeret, egy .22-es kaliberű nyolclövetű-, és egy forgótáras riasztó revolvért találtak, amelyre engedélye nem volt. A fegyvereket, töltényeket lefoglalták és az eljárás megindult.

Vihar az árak körül

Házkutatással, és egyebekkel tarkított vizsgálatot indított a Gazdasági és Versenyhivatal a budapesti agrárkamara vadászati osztálya által a vadászati szervező irodák számára alakult érdekvédelmi szervezet több tagja ellen tiltott „áregyeztetés” miatt. A vizsgálat elkezdődött, és ha lesznek, az eredményekre, de a tanulságokra mindenképpen visszatérünk.

Idény előzetes

Az ideai vadászidény – őszintén szólva – nem sok jóval kecsegtet. Az év első hónapjainak rendkívüli hőmennyiséggel érkezett telét, a vegetációs időben olyan aszály követte, amilyenre az öregek sem emlékeznek. A nyáron két alkalommal évszázados melegrekord dőlt meg. Főként a síkvidéken pusztított az aszály és a fácántyúkok mellett alig – alig láttunk csibét. Közismert a télnek a törzsállományban végzett pusztítása, viszont kevesebbet tudunk az aszály káros hatásairól, amelynek „eredményeit” az apróvadidény kezdetével tudjuk majd csak igazán fölmérni. A mezei nyúl helyzete talán valamivel biztatóbbnak mondható, de ebben sem árt a visszafogott óvatosság, hiszen az első fialás szinte sehol sem bizonyult sikeresnek. Összességében – bár akadt néhány kiváló bak – az őzbakok agancssúlyai jóval alatta maradtak a várakozásoknak, a tél nagyobbbrészt inkább a gidák közül szedte áldozatait. Több megyében, illetve térségben a vadon élő fácántörzsállományok védelmében vadászati korlátozó intézkedéseket fontolgatnak, és ez több területen vitathatatlanul indokolt is.

Szent Hubertus nap, Gödön

A vadászok védőszentjének tiszteletére gazdag programok várják az érdeklődőket a gödi Nemeskéri-Kiss kúriában, november 3-ikán.

A park évszázados fái alatt zajlik a fafaragó verseny, selymász-, vadászkutya- és terepjáró bemutató, a vadász erőpróba. A kúria termeiben Csergezán Pál emlékkiállítás, vadászkönyvek, ruházati és egyéb felszerelések vására, lézeres lövéstet, vadászakadémia hangversenye, Szent Hubertus vándorkupáért szarvasbögő verseny, a Vadász Borend avatási ünnepsége, esti Szent Hubertus mise, és számos más program. A rendezvény látogatása díjtan. Részletes tájékoztatás kapható a 06/30/ 210-2531 és 06/30/ 990-1948-as mobil telefonszámokon.

Minden érdeklődőt szeretettel vár a rendezőség.

Felhívás

Várjuk a nevezéseket azok számára, akik jól kezelik a bögőkürtöt és szívesen részt venne a Szent Hubertus Kupa szarvasbögő versenyen. A legeredményesebbek értékes díjakat, jutalmakat, de ami talán még fontosabb – gazdag tapasztalatokat nyerhetnek, és új vadász barátságokkal gazdagodhatnak.

Várjuk a nevezéseket az első alkalommal erdészek, vadászok számára megrendezett motorfűrész fafaragó versenyre is. Olyanokra számítunk, akik nagyméretű rönkfából motorfűrészrel látványos és ötletes állat-alakokat tudnak kifraggni.

A részletes versenyszabályzatot az érdeklődőknek a szervezők megküldik, ha a 06/30/ 210-2531 és 06/30/ 990-1948-as mobil telefonszámokon ezeket megkérlik.

Ősi mesterség: a vadászat

címmel rendezett kiállítást a Heves megyei Múzeumi Szervezet, a Hatvan Lajos Múzeum, a gyöngyösi Mátra Múzeum gyűjteményéből augusztus 16-tól október 26-ig Hatvanban /3000, Hatvan Kossuth tér 11./ A kiállítás megtekinthető hétfő kivételével naponta 10-től, 16 óráig.

Az Altamira Egyesület

nagyszerű képzőművészeti kiállítást rendezett Alsóörsön, a Törökházban augusztus 2-ikán.

Lehet másképp is

A vadásztársasági tagfelvételi kérelmekben a legtöbb esetben azt olvashatjuk, hogy a természetet szerető ember – a felvételt kérő – a napi munkában megfáradva, a hasonló érdeklődésű, baráti társaságban szeretne kapcsolódni, jól érezni magát. Ezzel szemben – és ezt több mint egy évtizedes hatósági felügyeleti munkám során tapasztaltam – a leírt vágyak egyre kevesebb helyen valósulnak meg. A tagok ilyen – olyan frakciókba tömörülnek, amelynek vezetői a többiek „mószerezése”, jelentgetése, de az is előfordul, hogy tönkre teszik egymás leseit, szőrőit, irigylve mások esetleges sikerélményeit. Ehelyütt azonban a sok

negatív példa ellenére, ennek a fordítójáról számolhatok be. A Borsod-Abaúj-Zemplén megyében működő Böcs és Vidéke Vadásztársaságra nem csak a jó baráti szellem, a vidám hangulat, hanem az egymás iránt megmutató, átlagosnál nagyobb törődés a jellemző. A 2000. év elején tartott közgyűlésen Bikki István elnök bejelentette, hogy alapítványt hoz létre a betegség, baleset vagy egyéb ok miatt nehéz helyzetbe került vadászok és hozzátartozóik támogatására, megsegítésé-

re. A bejegyzett alapítványt a tagság egyhangúlag mind erkölcsileg, mind anyagilag támogatta, bekapcsolódtak ebbe később a gazdasági társaságok is, amelyek felajánlásai szépen gyarapították – és gyarapítják ma is – az alapítvány vagyonát. Rendeztek továbbá az alapítvány vagyonát növelő jótékonyági bált, és azóta már több alkalommal nyújtottak támogatást haláleset kapcsán vadászcsaládoknak, és idős megrokkant vadásztársait is segítették ruhavásárlásban, étkeztesben. Legutóbb, június 21-ikén a vadászház udvarán kopfáját avattak elhunyt vadásztársaik emlékére. Az avató ünnepséget kísérő rendezvényen, ünnepi ebéden részt vettek az elhunytak családtagjai és az aktív vadászéletből már „kiöregedettek” is. Az özvegyek szerény ajándékot is kaptak, amelyet jóleső megilletődöttséggel vettek át. Am bevalom őszintén, ugyanilyen meghatottság vett erőt rajtuk, ajándékozókon is.

Kedves Vadásztársaim! Csak rajtatok múlik az a jószándékú törekvés, hogy elembertelenedett, rohanó vi-

lágunkban a hasonló érdeklődési kör alapján szerveződő társaságok valóban a barátság és a szeretet kicsiny oázisai legyenek, ahol valóban kikapcsolódhatunk, felüdülhetünk. Higgyétek el: megéri!

Kismartoni Károly
Böcs és Vidéke Vt.

Gemenc, képekben

...címmel képzőművészeti és fotókiállítás nyílt a Szépvölgyi Business Parkban (Budapest, II. kerület, Szépvölgyi út 34.) szeptember 3-ikán. A kiállított alkotásokat a gemenci alkotótáborok anyagából válogatták a rendezők. Megtekinthető november 30-áig, naponta reggel nyolctól este 19 óráig.

Pályázati eredmények

A XI. vadászati, halászati és természetvédelmi képzőművészeti pályázatra idén több mint félszáz alkotás érkezett. A Csorváson megnyitott kiállításon a zsűri Szamosmenti Antal, Deliné Szabó Éva, Recskó Béla, Miklós János, Korbely István, Halmi Anita, Valaczkai Erzsébet és Nagyné, Kazi Éva munkáit díjazta.

In memoriam

2003 azoknak a jeles, nagy magyar vadászok halálának évfordulója, akiknek távozása pótolhatatlan veszteséget jelentett és idén kerek évfordulós. Emlékezzünk: Bakkay László /1993/, Bástyai Lóránd /1993/, dr. Beretz Péter /1973/, gr. Draskovich Iván /1963/, Egerváry Gyula /1913/, hg. Festetich Tsziló /1933/, dr. Fodor Tamás /1983/, Fónagy József /1913/, Jurán Vidor /1963/, Láng Rezső /Sólyom/ /1963/, Lelovich György /1993/, Nagygyörgy Sándor /1993/, dr. Nagy Gyula /1983/, Nozdroviczky Lajos /1943/, Öhm László /1993/, Pangyelóki Roth Loránd /1923/, Rimler Pál /1943/ és dr. Zsindely Ferenc /1963/.

dr. Bod Lajos

A vadvédelem támogatója

A tavalyi környezeti katasztrófa, a pusztító árvíz után a Gemenc Rt.-nek sikerült a rettenetes károkat helyreállítani egyrészt saját, másrészt támogatói forrásból. Ezek között a British American Tobacco Hungary

cég 10 millió forintot adományozott a helyreállítás segítésére. Az árvíz után a legfontosabb feladatok között szerepelt az árvízvédelmi létesítmények, a köröltések helyreállítása. A magáncégek között elsőként sietett a katasztrófa sújtotta világ-hírú gazdaság megsegítésére a British American Tobacco Hungary. Az események után egy évvel Csonka Tibor vezérigazgató tájékoztatta az adományozót annak felhasználásáról. A jelentős összeg egy részét a vadmentő dombok építésére, 150 hektár erdőfősítés védelmi kerítés felújítására használták, valamint 200 mázsa takarmányt vásároltak a leromlott vadállomány erőnlétének feljavítására. A piacvezető dohányipari cég támogatási politikájában a természet és vadvédelem korábban is komoly szerepet kapott. Számos dél-magyarországi kezdeményezést karolt fel és számos díjat nyert az energiatakarékosság és környezetvédelem terén. A vállalat vezetése a regionális tevékenységét a jövőben országos szintre kívánja emelni.

Vadászház avató, Táborfalván

Manapság ritkán hallani vadászház avató ünnepségekről, hiszen egy házépítés mindenképpen soha sem a manák, hanem sokkal inkább a jövőnek szól. Csak gratulálni lehet az Örkény – Tabor Vadásztársaság vezetőségének, tagságának és támogatóinak azért az elkötelezettségért, ami hosszú évek munkája után lehetővé tette, hogy a minden igényt kielégítő vadászházukat végre felavathassák és birtokba vehessék szeptember 6-ikán. Szükségeses ünnepségen, családtagokkal, hozzátartozókkal, meghívott vendégekkel együtt örült mindenki. Külön érdekessége az épületnek, hogy az építési anyagok beszerzésétől kezdve az utolsó szögig minden felajánlott és szervezett közösségi munkában, saját kivitelezésben készült és ebben mindenki kivette a részét, és ott segített, ahol csak tudott. Az eredmény nem is maradt el.

Nyestkutya, Miskolcon

Borsod – Abaúj – Zemplén megyében több úgynevezett jövevény vadfaj előfordulását jegyzik. Így telepedett meg a hiúz

és a farkas, de előfordult már barna medve és jávorszarvas is. A listát ezúttal gazdagítja a képen látható nyestkutya, amelyet idén augusztus 6-ikán az országúton véletlenül elűtöttem. Tudomásom szerint bizonyító példány az 1962-ben, a Lónyai erdőben elejtett nyestkutya volt. Az elgázolt nyestkutya lefagyasztottam és átadtam a gödöllői Szent István Egyetem vadbiológiai intézetének, ahol kiperarálva megtekinthető. A faj a hazai faunában az úgynevezett „nem kívánatos” jövevény fajok közé sorolt, ezért mind vadászati, mind természetvédelmi érdekből elejtése egész évben engedélyezett. A szakirodalom szerint megtelepedettnek mondható, és több előfordulása ismert Vas-, Fejér-, Somogy- és Békés megyékből, mégis a megfigyelése és elejtése rendkívüli ritkaságú.

Handa Gy. Zsolt

A furdós borz

A téma az utcán hever – szokták mondani, és valóban így is van, mert egy elgázolt borz feküdt a háromsávos úton elütte a főváros szívében, a Komjádi uszoda előtt, szeptember 12-ikén, reggel. Bár senki nem nyúlt hozzá, alaposan fölborzolta a kedélyeket, s a járőrelők farkasra, hiúzra, kutyára, ormányos medvére és még ki tudja mire tippeltek. A csúcst pedig az oroslánkölyök „meghatározás” jelentette. A kárvalott állat egy jellegzetes színű, ideji fiatal, hím példány volt. Bár már betévedt a zsúfolt fővárosunkba vaddisznó, szarvasbika, őz, sőt állandó „helyi lakosoknak” mondhatók már a nyestek, a rókáik, de tudomásunk szerint budapesti illetőségű borzról eddig nem volt biztos előfordulási adat.

VADÁSZ ORSZÁGGYŰLÉS

Első alkalommal rendeztek „vadász országgyűlést” a Somogy megyei Nagysallérban, augusztus 20-án. A Lábod Rt. területe több mint egy évtizeden keresztül a jól sikerült vadásznapiakról volt híres. Ez a rendezvény azonban más volt. Nagysallérban idén sikerült megint bebizonyítani, hogy miképpen lehet egy jól bevált rendezvénysorozatot „leépíteni”, s hogyan lehet a ma már egészségtelő vadász társadalom szervezetei és tagjai közé megint csak éket verni, akarva, vagy akaratlanul „kilógni” a sorból. Több mint egy évtizeden keresztül Somogy megye vadászainak augusztus vége nem csak a szarvasbőgés kezdetét jelentette, hanem a várva várt vadásznapot is, ahol a rég nem látott vadász cimborákkal találkozni lehetett, megbeszélve az elmúlt év történéseit, lövéseit, hibázásait, sikereit és kudarcait. Emberek, vadászok azért jöttek el, mert jó „buli” volt, ahol a vadász és a nem vadász találkozhatott. Somogyban most újat alkottak. A vadásznapot idén megrendezték május végén, Szécsénypusztán, de talán, hogy Nagysallér se maradjon némi bevétel nélkül, itt most vadász országgyűlést tartottak, szigorúan szakmai szempontok figyelembevételével.

vel. A belépti díj felnőtteknek 1500, gyerekeknek 1000 forint volt. Amint hallottuk: ezzel kívánták megszűrni az oda nem valókat, és ez az egy igazán sikerült is.

Dr. Németh Imre, földművelési és vidékfejlesztési miniszter, az eddig évek alatt megszokott több ezres közönség helyett nem sokkal több mint másfélszáz érdeklődő előtt megnyitóját azzal kezdte, hogy Lábod a vadászok Mekkája, majd kitért arra, hogy a túlszaporodott vadász (sic!) állományt apasztani kell, hiszen ha kevesebb a vad, kisebb a vadkár is. Az uniós csatlakozásról szólva kifejtette, hogy meg kell őrizni a somogyi szarvas presztízsét olyan helyzetben is, amikor kemény tél, aszályos forró nyár tizedeli az állományt, alacsony a vadhúsár, akadozik a nyúlexport, és csökken a külföldi vadászok száma is. Bár az ágazat 14 milliárd forint árbevétele alig marad el a tavalyitól.

Dr. Bálint Ferenc, a Lábod Rt. nemrég kinevezett vezérigazgatója szerint a részvénytársaság megfelel a kihívásoknak, de mégis meg kell újulnia, ahogy megújult az augusztusi vadászfesta is. – Célnk – mondotta – hogy kaput nyissunk a hazai vadászoknak és családtagjaiknak, akiknek széles körű programokat tudunk

biztosítani a környezet adta látnivalóktól kezdve a gyógyfürdőig.

A vadász országgyűlés leghosszabbra nyúlt programja a vadászfórum volt, ahol a felkért előadók a meghívott vendégeknek ecsetelték a vadászat, vadgazdálkodás időszerű problémáit. Baj csak az, hogy a gyakorlati vadász – meghívó híján – így nem juthatott szóhoz. Több mint tíz csapat készítette a különböző vadéteket az ingyen ebédre. Egész napos lovas díjugrató verseny színesítette a programot, volt kutya szépségverseny, és huszár bemutató is. A napra a „vadászkirály” és a „nagyvad vadász” választás tette fel a koronát. Az utóbbi címet az nyerte el, aki dacolva a természet- és állatvédőkkel az elmúlt év alatt a legtöbb vadat ejtette el. A vadászkirály Bodrogi Gyula színész –, míg a nagyvad vadász Róth Róbert, a törökoppányi vadásztársaság hivatásos vadásza lett. Ezek után a jövőben nem lesz könnyű bizonyos körökben bebizonyítani, hogy a vadász nem jár térdig a vérben, s vallja gróf Széchenyi Zsigmond örökbecsű szavait: „... a vadászat vadúzés és erdőzűgás, de mindig több erdőzűgás.”

–gi–

„ARANYLÓ ŐSZ”

VADÁSZAT, HORGÁSZAT, TERMÉSZET ÉS KÖRNYEZET FESZTIVÁL ÉS VÁSÁR

2003. 10. 24–26.
Pécs, Tettey

Szeretettel várjuk a következő tematikával foglalkozó cégek jelentkezését: Vadászati–Halászati–Környezetvédelmi Szövetségek és Szervezetek, Vadásztársaságok, Vadászkamarák, Nemzeti Parkok, vadász- halász- horgászboltok, trófeák, puska-művesek, fegyverek, optikai eszközök, lőszerek, halászati-vadászati cikkek, felszerelések, berendezések, ruházat, terepjárók, szállítóeszközök, erdőgazdálkodás-vadgazdálkodás eszközei, vadász és halász turizmus, halgazdaságok, vad- és halételek, borszat, természetábrázolással foglalkozó művészek, a kutya és más háziállat tartás-nevelés eszközei, dísz tárgyak, iparművészeti és kézműves termékek, stb.

EGY KIS ÍZELÍTŐ A TERVEZETT PROGRAMOKBÓL

- PÖRKÖLTFŐZŐ-VERSENY • TEREJÁRÓ AUTÓK BEMUTATÓJA • FEGYVER NÉLKÜLI ÖNVÉDELMI BEMUTATÓK • SZELEKTÍV HULLADÉKGYŰJTÉSI AKCIÓ ÉS RAJZPÁLYÁZAT GYEREKEKNEK • VADÁSZKUTYA BEMUTATÓ – VIZSLA ÉS TACSKÓ SZÉPSÉGVERSENY
- TRÓFEA BEMUTATÓ • FAVAGÓVERSENY
- AJÁNDÉKTÁRGYVÁSÁR • SPORTPROGRAMOK

További információ: Pécsi Ipari Vásár Kft. 72/310-465, 242-757

10% KEDVEZMÉNY A VKE TAGJAINAK

A VKE ÚJ KÖNYVAJÁNLATA

Vadászetikett	700,-
Természetvédelem és vadászat /videó kazetta/ ÚJ!	3.800,-
Berta László: Vadászpuskával és horgászbottal ÚJ!	2.100,-
Bernát Jenő: Gyógy- és aromanövények ÚJ!	6.200,-
Bozóki László: Vándorvadász ÚJ!	2.500,-
Cey-Bert Róbert Gyula: Magyar vadgasztronómia ÚJ!	3.200,-
Farkas Zoltán: A csuka és a meztelen nő ÚJ!	1.000,-
Farkas Csamagó Zoltán: Murphy horgászik ÚJ!	1.970,-
Heltay István: Dél-Afrika nagyvadjai ÚJ!	721,-
Hoitsy György: A pisztráng tenyésztése és horgászata	2.200,-
Kászoni Zoltán: A Kárpát-medencei vadaskönyv ÚJ!	1.600,-
KÓD-EX	2.500,-
Mátray Gyula: Vadásztárcák és vadásztörténetek ÚJ!	2.700,-
Nagy Gy. György: Természeti szépségeink (fotóalbum I.)	3.500,-
Nagy Gy. György: A Kárpát-medence természeti szépségei (fotóalbum II.)	3.500,-
Nagy Gy. György: Emberlakta természet (fotóalbum III.)	3.500,-
Sáry Gyula: Az elveszett erdőről és a megtalált időről ÚJ!	2.500,-
Schmidt Egon: Éneklő kedvenceink ÚJ!	2.180,-
Takács Viktor: Erdő-mező illatai (videokazetta) ÚJ!	2.500,-
Takács Viktor: Meghívás vadászatra ÚJ!	2.500,-
Takács Viktor: Vadászünnep ÚJ!	2.500,-
Takács Viktor: Velünk élő természet ÚJ!	2.500,-

A könyvek utánvétellel megrendelhetők a szerkesztőség címén, 1038 Budapest, Hegesztő u. 4. telefon: 242-00-42 vagy e-mail-ban: vke@vadaszlap.hu Elek Ferencnéél

Egymás nyomában – vadásztörténelem a lovas honfoglalól napjainkig

MOZAIKOK

Az Országos Vadászkürt Együttes megnyitója

A vadászok zászlainak bevonulása

Békés Sándor új vadászokat avat

Szögezzük le, a vadásznapi eddigi történetében még nem volt olyan időjárás, amely a szervezőknek és a résztvevőknek ne okozott volna gondot. Ha esik az eső, ha verőfényesen ragyog a nap, ha hideg van, ha kánikula van – egyaránt a rendezvény sikerét fenyegeti. Nem volt ez Hódmezővásárhelyen sem másképpen. Augusztus végén rekordokat jegyzett a meteorológia, olyan forrón sütött a nap, hogy – bár a nyár folyamán már valamennyire hozzászokhattunk – megizzasztott mindenkit még az árnyékban is. A megnyitó ünnepségen a színpad előtti székeken jóformán csak azok foglaltak helyet, akik kiténtetésre vártak... a közönség – érthetően – a fedett arkádok alá húzódott.

*

A helyszín telitalálat volt, mert a Hód-Mezőgazda Rt. kiállítási centrumánál ideálisabb helyszínt egy országos rendezvény lebonyolításához nehéz lenne találni. A kiállításokat – mintegy kis Fe-HoVa-t – fedett csarnokokban lehetett bemutatni, itt kaptak helyet a minusz pontos trófeák, a vadászboltok, szolgáltatók... és itt lehetett gyönyörködni a Skicc Kft. által megtervezett és kivitelezett diorámában is. A zöld gyepszőnyeggel borított fóterén elhelyezett színpad körül a fedett „boxokban” is sok volt a látóval. Nem kellett sokat sétálni a lövészverseny helyszínéig és ugyancsak telitalálat volt az árnyékos fák alatt a főzőverseny elhelyezése.

*

Jócskán voltak, ami azt bizonyítja, hogy nem kell féltetni a vadásznapot, mindig lehet újabb és újabb ötletekkel előállni. A St. Hubertus-mi-

sét – pénteken este – a város főtemplomában celebrálták és utána hárfa, trombita és orgona hangverseny következett. A megnyitón lovasok hozták be a Magyar Vadászok Zászlóját és a megyei vadász-zászlókat.

A teríték behozatala egy történelmi fejlődést mutatott, a lóháton ülő „szittyá” magyart a lovasfogat, majd a terepjáró autó követte. Első alkalommal volt hallható a vadászkürtösök „országos” csapatának bemutatkozása, először sikerült összehozni vadásznapi vadászatra kitenyészett kutyafajták CAC kiállítását... és a lovas falkavadászat is igencsak mutatós programnak bizonyult.

*

A kulisszák mögött zajlott az élet. Egy lelkes kis csapat vállalta föl a főrendezvény szervezését, amely kezdetben nem nagyon találkozott a megyeiek „lelkességével”. A feladatok szétosztása – a ki mit fog csinálni? – után a „pénzszerzés” sem ment egykönnyen és a végrehajtásba is – itt-ott – becsúsztak a nézők számára kevésbé észrevehető hibák. A megnyitó kezdésének elcsúszása viszont igen „látványos” szervezési hiba volt.

*

A meleget fokozandó, jó néhány helyen ropogott a tűz a bogrács alatt, a résztvevő vadásztársaságok, a Szalonna Klub, de egyes vállalkozások is gondoskodtak vendégeik meleg étellel fogadásáról, a Pelle d'oro sátránál például egyszerre öt különféle ételt készítettek. A szakácsok jó része főztjével benevezett a gasztronómiai fesztiválra, de mennyiségben a

AZ ORSZÁGOS VADÁSZNAPI KITÜNTETETTJEI

Nemzeti vadászrenddel tüntették ki **Árva Károlyt**, a Gemenc Rt. vadászati műszaki vezetőjét, **dr. Faragó Sándort**, a NyME rektorát, és **dr. Tóth Sándort**, a MÉM vadászati és vadgazdálkodási főosztályának nyugalmazott vezetőjét.

A Kamara Aranyérmét kapta: **dr. Albert Béla** (Debrecen), **Fürész Attila** (Mór), **dr. Kóhalmi Tamás** (Sopron), **László Győző** (Szombathely), **Pechtol János** (Vecsés), **dr. Solymosi József** (Bonyhád), **dr. Somogyi Ferenc** (Szeged), **dr. Sztójkov Vladov** (Budapest)

Nimród éremmel díjazták kiemelkedő munkáját: **Egyed Bélának** (Hódmezővásárhely) **Farkas Istvánnak** (Pusztamérges) és **Gyöngyösi Tibornak** (Hódmezővásárhely)

Miniszteri elismerő oklevelet vehetett át **dr. Lenár György** (Sátoraljaújhely) és **Varga Ernő** (Zalaegerszeg)

A Vadászati Kulturális Egyesület Hubertus Kereszt arany fokozatával tüntette ki **dr. Hagymási Lászlót**, és az Országos Vadásznapi Aranykoszorú díját adta át **Balogh Jánosnak**, **Mészáros Györgynek**, **Baranyi Lászlónak**, **Mészáros Lajosnak** és **Dudás Ferencnek**.

Feiszt Ottó, az OMVK elnöke átadja az OMVK Aranyérmét Pechtol Jánosnak, az OMVK főtítkárnak

Csekő Sándor, a VKE elnöke átadja az Országos Vadásznapi Aranykoszorúját Balogh János szervezőnek

A Czapáry-féle kopócsapat bemutatója

pálmát Frank Sándor mesterszakács érdemelte ki, ahol egy óriás bográcsban ötezer adag szarvaspörkölt főtt – világrekord kísérletként. A főzőállvány mellé állított parasztszekér púposra volt rakva Török Ferenc helybeli fazekas (vadász) erre az alkalomra készített, a Vadásznapi emblémájával ellátott hasas táljaival, amit mindjárt fel is lehetett avatni egy nagy adag pörkölttel.

*

Bájos színtöltve volt a rendezvénynek a lovak jelenléte mindenhol, az árusok közt a "karámsoron", a társasági sátrak mentén, gyerekek és felnőttek egyaránt simogatták a kíváncsian kinéző pacikat. Délceg lovasok léptettek az utakon, ők hozták be a zászlókat a megnyitóra, s kísérték a kopófalkát. A szó szoros értelmében nagy port vertek fel a lovasversenyek, a vadászlovaglás, díjugratás, de a város lakosságának szolgáltatott reggeli zenés ébresztőt is parádés hintókon utazva fújták a vadászkiáltások.

*

Látványos kínálattal hívták fel magukra a figyelmet a portékákat árusító kereskedők, csontfaragók, ékszerészek, bórdíszművesek, festők és képereskedők, s volt ruházat is minden mennyiségben. A helybeli Hargita vadászbolt két helyszínen is árusított, a Soltész féle automata szóró alatt kukorica volt, de disznónyom nem, itt mutatta be és árulta a "vándorvadász" Bozóki László új, európai trófeakatalógusát, kapható volt minden a lépes méztől a vadkerítésig. Ennek ellenére nem minősítették üzletileg sikeresnek a kereskedők a rendezvényt, a tavalyi forgalom alig felét tudták elkönnyelni. Az agyzsongító meleg miatt a nép csak a büféknél tolongott, ott óriási forgalmat csináltak a pultosok.

*

Igazi show-műsor keretében mutatkozott be első ízben Czapáry Róbert sümegi vadászkopó falkája látványos futtatással, amely a falkavadá-

szat izgalmaiba avatta be a nézőket. A színpadon narrátor ismertette meg a nézőközönséggel a történelmi hagyományokon alapuló vadászati mód rejtelmeit. A hőség ellenére mind a kopók, mind a falkanagy, a kopások kitűnő tel-

Guinness rekord! 5000 adag szarvaspörkölt főtt a bográcsban

jesítményt nyújtottak és a szagosított „művad” vonszalékot olyan vehemenciával hajtották és végül gyűrték le, amely alapján senkinek kétségei sem támadhattak arról az összehangolt évszázados tudásanyagról, amelyben a legcsodálatosabb a vadászó ember és a társaként választott állatok közötti együttműködés. Olyan ez, mint egy szimfónikus nagyzenekar, a karmester – jelen esetben a falkanagy – irányít, de

ha csak egyetlen résztvevő is hibázik, oda az egész csodás összhang. A „főszereplők” végül – ha nem is a vastapstól – de a mindent elsöprő szenvedélyüktől fűtve, alig akartak visszamenni a helyükre, de a fegyelmezetség parancsa végül szerencsésen felülkerekedett a kopók szintem emberi „vadászslán”.

*

Itt mutatkozott be először az „országos vadászkiáltós csapat”, amelyből – bár csak így történhetne – netán még egy nemzetközi szinten is a helyét megálló válogatott is kinőhetne. Természetesen a kibővített együttes „magja” a ma már országos népszerűséget kivívott, a hosszú évek alatt többszörösen fejlődött és zeneileg is igényes produkciót nyújtó, Baranyai Vadászkiáltós Együttes, akik köré szerveződött most Vásárhelyen a barátokból, hivatásos vadász kollégákból rekrutálódott alkalmi csapat. Ilyen létszámmal eddig csak külföldi együtteseket hallhattunk, de bizvást állítható, hogy kellő akarral, szorgalommal – és természetesen megfelelő anyagi támogatással – néhány év alatt méltán felvehetnék a versenyt akármelyik nagynevű európai vadászkiáltós együttesrel. Erre minden alapjuk megvan – és ahogy a helyszínen elmondták – rajtuk nem fog múlni.

*

Nagy volt a nyüzsgés a Vadász Könyvklub Egyesület régi vadászkiáltós bemutató standján. A vadászok sajnos egyelőre még kisebb, de annál szenvedélyesebb része, gyűjtője a vadász szak-, és szépirodalomnak. Sokan csak a relikviák kialakult árai iránt érdeklődtek, de akadt aki éppen ehelyütt találta meg azt a könyvet, ami éppen hiányzott a gyűjteményéből, vagy éppen duplummal rendelkezett. Ugy tűnik, hogy a régi könyvek még ma is népszerűbbek, vagy inkább megtartották töretlen népszerűségüket, mint a közelmúltban megjelentek. Legalábbis ezt mutatták a beszédes érdeklődők, akik az újakról többnyire nem is igen tudtak, noha több helyen is vásárolhattak volna

A kiállítás egyik fedett pavilonja, ahol 52 fok meleg volt...

A koronglövészet győztesei

kedvükre. Ki tudja, s természetesen mindezek alapján az sincs kizárva, hogy a gyűjtők érdeklődése behozhatatlan előnyben részesíti a klasszikusokat a kortárs szerzőkkel szemben.

*

Szinte lépten nyomon szem és fülünája lehetett az ember annak az önfelelt öröme, amellyel a rég nem látott vadásztársak egymást köszöntötték. Ilyenkor jön rá az ember, hogy bármiről is szólhat a vadásznapi, bármilyen program lehet, ez a legfontosabb, a találkozás, az eszmecsere, divatos terminológiával az informális belső kommunikáció, konkrétan az „én és a mi” dolgaink megbeszélése, az a bizonyos szükséges „helyi értékünk” naprakész meghatározása. Ha ez működik – és működik – jöhetnek aztán az ilyen-olyan megoldandó hibák, gondok, problémák, ám ahol ekkora a megtapasztalható érzelmi gazdagság, ott már igazi nagy baj nem lehet.

*

És a mosolygósan boldog gyermekek, a jövő reményesei, hiszen az idősebb vadászok kezét már a harmadik generációs unokák húzgálják, s ezzel számtalan újabb és újabb ajándékot „csikarva” ki. Széles választéka volt a szórakoztató gyerekprogramoknak, s akiket a lovak szinte megbabonáztak, a pöttöm pónik hátán körbe – körbe járva képzelhették magukat igazi mese- vagy regényhősöknek. Bőséggel találhattak a gyerekek – nem szólva ehelyett a mindent ellepő műanyag bővlikről – igazi, természetes anyagokból készült vásáriákról, amelyek egykoron talán emlékeztetik majd kis gazdjukat a tartalmasan együtt töltött szép órákra.

Az Országos Vadásznapi Lőversenye, korongvadászat, 100 korongra

Egyéni: Sándor János, Herperger József, Szerdahelyi András
Csapat: Hajdú-Bihar megye, Csongrád megye, Bács-Kiskun megye

A Csongrád megyei verseny, korongvadászat 25 korongra

Egyéni: Zsuffa Béla, Magyar Ferenc, Dani Zsolt
Csapatban: Székkutasi Petőfi Vt., Vízügyi Vt., Marosmenti Vt.

Vásárhelyi Kupa, gyorsított korongvadászat, 50 korongra

Farkas Mihály, Jónás Attila, Kenyeres Ervin, Engler György, Haris Zsolt

Az Országos Vadásznapi lövészversenyének győztesét a DALERD Rt. egy dámbika elejtésének lehetőségével jutalmazta. A csapatversenyben győztes Hajdú-Bihar megyei csapatot a romániai delegáció vaddisznóhajtásra hívta meg, a Csongrád megyei helyezettek megyei vadászati meghívásokat kaptak, a dobogósokat pedig a HUNO - 2000 Bt. töltényekkel jutalmazta.

A „Gasztronómia ösvényein, borvadászat pálinka főhajtással” című program végeredménye:

Bográcsos ételek: Napkori Erdőgazdák Szövetkezet, Németh Familia, csanyteleki Új Élet Vt.

Sült vadételek: FISCH COOP Bt, Gyomaendrőd, Ásotthalmi Vadászok, Várdai János, Szeghalom

Bográcsos halételek: HAL-ÁSZOK, Abony, FISCH-COOP Bt. Gyomaendrőd, Horgosi Vt. Szerbia-Montenegro

Sült halételek: FISCH-COOP Bt. Gyomaendrőd, Várdai Jánosné, Szeghalom, Aranypony Halászati Rt. Szarvas

Különdíjak:
Vadászias egyedi tálalás: ifj.Oskó Sándor, Gyomaendrőd

Igényes köretek: Felvidéki Vt. Dunamocs, Szlovákia

Dél-alföldi ízek: Szegedi Felszabadulás Vt.
Ízharmónia: Kék Madár Vt. Győr

Egyedi ízesítés: Ószeszek Vt. Balástya
Csongrád megyei vándordíj: Németh Familia
Csongrád megye Önkormányzati Hivatalának különdíja: Napkori Erdőgazdák Szövetkezet

A vadásznapi gyermekrajzverseny eredményei

I. korcsoport:
Nyíri Adrienn, Kovács Anita, Tóth Gréta, Karsai Atánáz

II. korcsoport:
Sós Dénes, Váli Krisztina, Pécsi Sándor

III. korcsoport:
Sós Dóra, Miklós Enikő, Czákó Gábor

IV. korcsoport:
Török Ferenc

Győr-Moson-Sopron megye – Szany

Szent Anna kápolnájánál, Szanyban immár ötödik alkalommal gyülekeztek a Győr-Moson-Sopron megyei vadászok, hogy részt vegyenek a Kapui Jenő címzetes kanonok által celebrált Szent Hubertus misén. Az atya a szentbeszédében azokról a csillagokról beszélt, amelyek Szent Hubertusnak, a vadászok védőszentjének utat mutattak. A mise végén a vadászok közös imával emlékeztek nemrég elhunyt társukra, Alasztics Gábor Mártonra.

Tóth Károly, szanyi polgármester megtszaltetésnek nevezte, hogy otthont adhat a település a vadászok nagy ünnepének. Az Országos Magyar Vadászakamara megyei szervezője nevében dr. Nahlik András elnök köszöntötte a megjelenteket, köztük a fővédnököt, dr. Orbán Péter Vas megyei rendőr-főkapitányt. A korrektségre, a becsületre hegyezte ki mondandóját: a korrekt vadász fogalmát meghatározni nagyon könnyű: korrekt úriember – idézte Láng Rudolfot, aki Solyom írói néven nevelte a puskaforgatókat egykoron vadászetikára a Kittenberger Kálmán által szerkesztett vadászújságban.

– Aki ugyanis társaival szemben nem korrekt – folytatta – az nem lehet korrekt, mint vadász sem. Aki pedig mint vadász tudatosan inkorrekt, abban mint emberben sem lehet megbízni. Az igaz vadász pedig állatszerető – tette hozzá – és nem lehet embertelen.

Szanyban az idén negyven új vadász tette le az esküt dr. Faragó Sándor védnök, a Nyugat-Magyarországi Egyetem rektora előtt, aki vadásztörrel avatta fel a vadászok közösségének új tagjait. Az ünnepélyes fogadalomtétel után az ifjak láthatták a példaképeket, hiszen hagyományosan ilyenkor adják át a kiválók kitüntetését. Az OMVK aranyérmét Giczi Ferenc, a megyei kamara elnökhelyettese kapta. A Hubertus-kereszt bronz fokozatát vehette át Ábrahám Gábor, Stark Miklós, Pápa Ferenc, Balogh Gábor. Ezüst fokozatot érdemelt ki Nagy Jenő Péter, id. Dukkan Jenő. Arany fokozattal ismerték el Rosta Dezső, Horváth Zoltán és Török Gusztáv tevékenységét. Nimród vadászérmét vehetett át Szalay Béla, Németh Lajos, dr. Nahlik András. Díjakat kaptak a megyei

hivatásos vadászok, illetve a lövészverseny győztesei.

A vadásznapi felemelő pillanatai után a kellemes, izgalmas percek következtek. Szany központjában íjászat, vadász- és őrző-védő kutyák, munkakutyák bemutatója vonzotta a nagyközönséget. A kastély udvarában szarvasbika bögőversenyt rendeztek, a Művelődési Központban képzőművészeti alkotásokból és trófeákból rendezett kiállítást láthattak az érdeklődők. Az ideiglenes lőter pe-

dig a Solyom Kupa elnevezésű lövészversenynek adott otthont. A hangulatot fokozta az inycsiklandó ételek illata, amelyek a főzőversenyen rotyogtak. A szanyi Bokréta Néptánc Együttes műsora, illetve az esti operett gála gondoskodott a hangulatról. A program hagyományos utcabállal zárult, amelyen a vadászok ünnepe immár a teljes faluközösség és az érdeklődő kívülállók közös ünnepévé vált.

(Pió)

Veszprém megye – Veszprém

Rendhagyó, de mégis felejthetetlenül örömteli módon ünnepeltek a megye vadásza, mert a megyei vadászakamara székházát avathatták végre föl a vadásznapi alkalmával. A Veszprém, Dózsa György út 32 szám alatti, több mint 200 négyzetméteres „otthon” avatása új lehetőségeket nyit meg a megye vadászéletében. Nem árt megjegyezni ennek kapcsán az új telefonszámot sem: 88/422-293. Ehelyütt kerül sor a vadásznapi kitüntetések átadására is. A Kamara Aranyérmét Kel-

ler Gyula kapta, Nimród éremmel tüntették ki Árvai Istvánt, Varga Sándort, Stark Bélát, és Mészáros Ferencet. Hubertus Kereszt arany fokozatát kapta: Csiki Árpád, Kozma Sándor, Vas Lőrinc, Kovács Jenő, dr. Péti Miklós, és Kovács Péter, ezüstöt kapott Auerbach György és Seibenhoffer Antal, bronzot pedig Kiss László és Kugler András.

A megjelent több mint kétszáz résztvevő emelkedett hangulatban, a késő délutáni órákig ünnepelelt.

Borsod-Abaúj-Zemplén megye – Sátoraljaújhely

Híven a hagyományokhoz, idén is több helyszínen ünnepeltek a megyében, mégis a „központi” rendezvénynek a „Zemplén-Bodrogközi Vadásznapi” címmel, Sátoraljaújhely adott otthont, ahol augusztus 29-ikén terepjárók felvonulásával vette kezdetét a kétnapos rendkívül tartalmas és színvonalas programsorozat. A pénteki

bertusz Kereszt arany-, Sallai Lászlónak, a Tarbuckó Vt. vadászgazdájának ezüst fokozattal történt kiüntetése. Gyárfás Ildikó, a megyei közgyűlés elnöke a vadászatban és a vadászati turizmusban rejlő lehetőségek minél szélesebb körű kihasználására biztatta a jelenlévőket. Természetesen nem maradhatott el a Szent Hu-

megnyitón Szamosvölgyi Péter polgármester ünnepi beszéde után dr. Lenár György erdőmérnök nyitotta meg a vadászati kiállítást.

Másnap, a szombati programot megnyitó beszédében dr. Bárándy Péter igazságügyi miniszter elmondta: – „... a vadászat és tevékenységével kapcsolatos törvényi szabályozások „többszereplősök”, s a különböző szinteket kell az egyetértések sorozatával egy szintre hozni...” Dr. Székely László, az OMV elnöke üdvözlő szavai után adták át a kitüntetések. A Kamara Aranyérmét Szaniszló Sándor, a kamara alelnöke kapta, Nimród éremmel ismerték el Bártfai István, Bálint Gáspár István, Majoros László, Bányik Gyula, Kuzma István, Vécsei István kiemelkedő munkásságát. Kedves színlátja volt a ceremóniának a szomszédos Szlovákiából érkezett Csekon János, a tőketerebesi járás vadászati felügyelőjének Hu-

bertusz mise sem. Volt lövészverseny, kerékpáros-, íjászbemutató, borverseny, pánsíp és ír stepptánc előadás is. Közben a bográcsokban vígan rotogtak a finomabbnál finomabb ételkültemények, várva a zsűri szigorú döntésére. A kora esti konferenciát Benedek Fülöp címzetes államtitkár nyitotta meg. Záró programként a Hunor Hotelben vadászbál, a Magashegyi síháznál diszkó szórakoztatta a nagyérdemű közönséget. Minden résztvevő vadász, hozzátartozó, családtag és kívülről érdeklődő kitűnően szórakozhatott, mert a szervezők mindegyike szinte a lelket tette ki a sikerért, ami így aztán nem is maradhatott el. Szép számmal érkeztek vadászok és családtagok a szomszédos Szlovákiából is, így a magyar vadászok önfeláldan együtt örülhettek szomszédainkkal.

H.Gy.Zs.

Hajdú-Bihar megye – Hortobágy

Amikor szakmabeliek találkozája tűnik fel a határidőnaplóban, a pesszimistábbak képzeletébe azonnal barátságatlan konferenciaterem, soha véget nem érőnek látszó – a tudomány és tapasztalat határán gyakorlatlanul bolyongó – előadások sorozata ölik, de legfeljebb két ásványvíz és négy pogácsa fölötti félkomoly beszélgetés lebeg a szemünk előtt. Aki mindezen elszomorodásra sziklaszilárd cáfolatot remélt és keresett, annak elegendő volt a naptári nyár utolsó hétvégéjén Hortobágyra látogatni. Az Országos Vadásznapi rendezvénysorozat keretében a hajdú-bihari településen tartott 29. halfőzőversennyel „házasított” 12. megyei vadásznapi nem csupán az

erdők és vizek (valamint az ottani fauna) elkötelezettjeinek nyújtott egész napos kikapcsolódási lehetőséget. Jól érezhette magát augusztus 30-án, szombaton az is, aki kulturális eseményekkel színesítette, könnyed szórakozásra, vagy nem mindennapi, finom, esetleg inyenc falatokra vágyott. A vadászok, erdészek, halászok és horgászok ünnepe vad- és halfőzőversennyel vette kezdetét, aminek sikerességét már délelőtt 10-11 óra tájban a szélhordta illatok garantálták.

A „Kamara Aranyérme” kitüntetést Béke László, az újtikosai Vadásztársaság elnöke kapta, Nimród éremmel tüntették ki Lajtos Ferencet, Balogh Lajost, Sánta Józsefet, Szabó Andrást, Huszti

Sándort, Gál Károlyt és Ulveczki Zoltánt. Vadételek kategóriában a hosszúpályi vadásztársaság vadászokpörkölte vitte a prímet, második helyen az újtikosiak Mátyás királyról elnevezett pörkölte végzett, a harmadik pedig a szoboszlói illetőségű őz lett, „aki” raguban végezte földi pályáját. Az egyéb tájlelőgő ételek között a szürke marhából készült borsógulyás ölyvösmenti színekben aratott győzelmet, a földesi velőcsonttal „megbolondított” pacalpörkölte a második helyet vívta ki, míg a debreceniek slambuca és a konyári halászlé a negyedik, illetve ötödik helyen végzett. A legjobb körítés címet a debreceni Bocskai és téglási vadásztársaság tudhatja magáénak, míg a legszebb körítésért járó különdíj Hortobágyon talált otthonra. Az ízek összehatásáért a sárándi, szováti és derecskei csapat részesült elismerésben, a legjobban felkészült társaságnak pedig a nánási és balmazújvárosi vadásztársaság bizonyult. A napot végigkísérték a sportrendezvények és bemutatók. A korongvadász bajnokság győztese: 30 év alatt Halas János (Nádudvar), 30-50 év között Agyal Géza (Hajdúnánás), 50 év felett

Tóth István (Újszenmargita). Csapatban – 30 év alatti korcsoportban – Nádudvar és Derecske brilirozott, a 30 év fölöttiek nyertes capata a Hajdú Lovászegyesület lett. Az 50 fölöttiek közül legeredményesebben a püspökladányi vadásztársaság szerepelt. A egyes csapatbajnokságot az újszenmargitaiak nyerték.

Miután az új vadászokat felválták, vadászutya- és íjászbemutató kezdődött – a lelkes közönséget könnyű- és népzenei együttesek szórakoztatták, a szüvenir kedvelői pedig kirakodó- és népművészeti vásáron válogathattak. Délutánra az országos halfőző verseny sorrendjét is kialakította a nehéz helyzetben levő zsűri. Dunai jellegű halászlé kategória: Andó János (Baja), Berek József (Mohács), 3. Dr. Novics György (Baja). Tiszai-Körösi jellegű halászlé: Jenei László (Gyomaendrőd), Jónás János (Szarvas), Nagy Gábor (Szarvas). Egyéb halétel: Mészáros Pálné (Szajol) – egyben a verseny abszolút győztese, Rimóczi Ferenc (Tiszaszék), Kovács László (Gyomaendrőd).

Csák Helga
Hajdú-Bihari Napló

Baranya megye – Sellye

Az ormánság fővárosa, Sellye adott otthont a megye vadásznapi találkozójára, de a hagyományos kísérő rendezvények már a hónap elejétől, több helyszínen is zajlottak. A hivatásos vadászok szakmai vetélkedőjét a körösnypusztai lőtér-, a szarvasbögő versenyt Sasréten-, a vadászok borversenyét a Pécsi Püspöki pincészetben rendezték. A szakmai konferenciát Sellyén, a továbbképző és szaktanácsadó intézetben tartották. Dr. Papp Tivadar vezérigazgató-helyettes a Dráva sík élőhelyfejlesztéséről, beszélt és a térség fontos környezeti és vízgazdálkodási feladataira hívta fel a figyelmet, dr. Wallendums Árpád, az FVM főosztályvezető helyettese a vadászati szakképzés kérdéseit ismertette. A korreferátumokat dr. Hagymási László, főiskolai docens, Kiss Vince és Tapazdi Sándor igazgatók tartották.

A vadásznapi – híven a hagyományokhoz – Szent Hubertus-misével kezdődött, majd Förster Gyula, Sellye városának polgármestere az Ormánsági Galériában megnyitotta az Alkotó Baranyai Vadászok körének kiállítását. A sportlelepi színpadon dr. Bodnár József, a megyei kamara elnöke, a polgármester és Kékes Ferenc országgyűlési képviselő köszöntötte a vendégeket és a vadászokat, s átadták a kitüntetéseket. A kamara Aranyérmét idén dr. Monostori László, a megyei kamara hivatásos vadász alelnöke kapta. Hubertus Kereszt arany foko-

zatával tüntették ki dr. Sárközi Ferencet, Kertész Jánost, Lackó Stolnikot, a horvátországi Eszék-Baranyai Vadászszövetség elnökét, dr. Kiss Lászlót, Tapazdi Sándort és Hekler Tibort. Nimród Éremmel ismerték el dr. Jelenszky Márton, Békei Tibor, Illés Zoltán és Förster Gyula kiemelkedő munkásságát.

A sportpályán felállított sátrakban a vadásztársaságok igényes trófeakiállítás keretében mutatták be vadászterületeik értékeit. Bemutatót tartottak a megye agaraszai, a gödöllői íjászok és solymászok, Kassai Lajos lovas íjász pedig parádés bemutatóval szórakoztatta a közönséget. A jeles vadásznapi estét tűzijáték és hangulatos utcabál zárta.

A vetélkedők eredményei

A hivatásos vadászok vetélkedőjén a részvénytársaságiak: Balaskovics József / MEFA Rt., 204,5 ponttal abszolút győztes / Bodonyi Tamás / Bolyi Rt., 168 / Jancsula Vince / MEFA Rt., 167,5 / A vadásztársaságoktól: Járó Péter / Okormenti Vt. 181 / Majdics Krisztián / Marázai Vt. 169,5 / Dudás Péter / Dráva-foki Vt. 165,5 /

Lövészversenyben a hölgyek közül: Babirád Ferencné /27/, Kékes Molnár Istvánné /25/, Hohmann Ferencné /18/, „A” kategória: Bata Péter /43/, Szöllösi Tamás /43/, Kékes Molnár Istvánné /36/, „B” kategória: Babirád Ferenc /33/, Golubics István /33/ Hohmann Ferenc /32/

A vadászkiütés verseny győztese: Keményiczki Róbert /Bolyi Rt./

Tihanyi Attila /MEFA Rt./ Kovács Krisztián /Marázai Vt./

A szarvabőgő verseny Keményeczki Róbert /Bólyi Rt./ nyerte, Vári Róbert /Bólyi Rt./ és Király Róbert sportvadász /Magyar-mecskei Nimród Vt./ előtt.

A vadász borászkok versenyére 15 termelő 27 borral nevezett, aranyérmes 4 vörös, és 5 fehér bor kapott, míg nagydíjat egy fehér és egy vörösbor nyert. Dr.Ko-

vács Zoltán /1 bronz/ Erdősi Zoltán /1 ezüst,3 bronz/ Furuglyás János /1 arany/ Czinege László /1 ezüst/ Bakos Károly /1 arany/ Kadia Márk /1 bronz/, Szabó Gyula /1 ezüst/ Kovács Tibor /2 ezüst/ Horváth Rudolf /1 arany, 1 bronz, 2 ezüst/ Faller György /1 ezüst/, Szalai Benjamin /1 arany/ Debreceni Pál / Nagydíj, 3 arany, 1 ezüst /Gothár László / Nagydíj, 2 arany/

Bács-Kiskun megye – Kunfehértó

A negyedik alkalommal rendezték a megye vadászaik találkozóját a festői Kunfehértón, szeptember 6-ikán. Az ünnepséget a kellemes idő, a profi szervezés és a jó hangulat jellemezte. Az ünnepi ceremóniát dr. Mészáros Attila, a megyei vadász-, Elmer Antal a horgász szövetség elnöke nyitotta meg, az ünnepi beszédet Szabó Károly, a megyei közgyűlés elnöke mondta, a Szent Hubertus mise után átadták a megye jeles vadászaiknak a kitüntetések.

Különösen sok érdeklődőt vonzottak a díszes terítőken fekvő gímszarvasbikák. A bátmonostoriak mintegy 8 kilós agancssúlyú bikája mellett a Gemenc Rt. hajós-szentgyörgyi területén elejtett 12,35 kilós agancssúlyú bikáját csodálhatták szakértő szemmel a megye vadásza. Ebéd után zene, tánc és értékes tárgyakból rendezett tombola volt a „menetrendben”. Láthattunk még népi iparművészeti bemutatót, trófeakiállítást, vadász képzőművészeti tárlatot, horgász-vadász eszközök vásárát, látványkonyhákat és az elmaradhatatlan terepjáró csodákat.

A Kamara Aranyérmét idén Szénási Béla, a megyei vadász-

kamara sportvadász alelnöke kapta. Nimród érmet vehetett át: Mihályka Tibor, Németh József, Rigó Mihály hivatásos vadász. A Hubertus Kereszt arany fokozatát kapta: Pálincás György, dr.Hévízi István, Kőszegi László, Ifkovicz László, Utasi Balázs, Pata József, Rabi Attila, és Krepsz Károly. Ezüst fokozattal tüntették ki: posztumusz díjként Gulyás Pált, Ságodi Istvánt, Lukácsffy Endrét, Peczelák Lajost, Hegedűs Lászlót, és Kiss Jánost. Bronz fokozatot kapott Jaksa Ferenc.

A megyei vadásznapi lövészverseny eredményei:

Női skeet. Mikó Erzsébet /25/5/, Baranyainé, Dufka Ildikó /25/3/ Egyéni A kategória: Szerdahelyi András /100/97/, Kiss Tibor /100/93/, Zöldág János /100/93/ Egyéni B kategória: Hepp János /100/85/ Szűcs Máté /100/84/, Dózsa Péter /100/83/ Csapatverseny eredmények Skeet: Gilián Vt. /75/69/ Kiss – Kátóna – Boldizsár Összetett csapat: Gilián Vt. /300/262/ Kékhegyi Vt. /300/262/ Szerdahelyi – Kenyeres – Szerdahelyi Patkó-Tó Vt. /300/244/

A megyei vadásznapi szakmai konferenciája az uniós csatlakozás kérdéseivel, illetve a vadászat és a halászat időszerű állategészségügyi teendőivel foglalkozott. Benedek Fülöp, címzetes államtitkár bejelentette: mivel a gyakorlat bebizonyította, lehetetlen minden lövő vad húsát állatorvossal megvizsgáltatni, rövidesen módosítják a hatályos és mindezeket tételesen előíró FVM állat-egészségügyi rendeletet. A közfogyasztásra nem kerülő, vadászrészként kiadott, vagy vadásztársasági belső rendezvényen felhasznált húst fogyasztásra való alkalmasságáról a társaságok úgynevezett "felcseri vizsgát" tett alkalmazottai, vagy tagjai is dönthetnek majd. A közfogyasztásra kerülő vadhúst viszont, központi átvevő telepeken, az uniós előírásoknak mindenben megfelelő laboratóriumokban szigorúan ellenőrzik. Az államtitkár szövegéről is, hogy a haszonbérleti szerződések lejártá-

azaz 2007 után a földtulajdonosok minden bizonnyal az eddigieknél magasabb bérleti díjat kérnek majd a vadászterületekért. Tévedés lenne azonban a várható ár-növekedést már jó előre az EU-csatlakozással erősödő külföldi konkurencia számlájára írni. A ma még inkább csak bérkilövésként vadászó tehetséges hazaiak sokkal „veszélyesebbek” lehetnek a területes társaságokra, ha képtelenek voltak elviselhető szinten tartani a vadkárokat, nem fizettek időben, és így nem tudták megőrizni a földtulajdonosok bizalmát.

A vadásznapi alkalmából kitüntetett vadászok:

A Kamara Aranyérmét idén Szabó Sándor kapta. Nimród érmmel tüntették ki a sportvadászok közül: Molnár András, Kovács Györgyöt, Folyó Lászlót, és Petőházi Lászlót, a hivatásos vadászok közül pedig: Kristóf Lászlót, Nagy Mátyást és Fülöp Ferencet.

– V. Szász –

Jász-Nagykun-Szolnok megye – Túrkeve

Nemzetközi hírű szülötte, Balogh János ökológus professzor emlékének tisztelegget szeptember első hétvégén Túrkeve. A város napja keretében megrendezett horgászati, vadászati és természetvédelmi kiállítással – Ho-Va-Te néven – a település vezetők, civil szervezetei és intézményei hagyományt kívánnak teremteni – mondta el dr. Szabó László polgármester. A Ho-Va-Te mindenekelőtt azt szemlélteti, hogy a vadászat és a horgászat tevékenysége elválaszthatatlan a természet megővésének törekvéseitől.

A városi sportcsarnok küzdőterén már péntektől pompás kiállítás mutatta be az ország jellemző élőhelyeit és vadfajait. A falakon a helyi Kossuth Vadásztársaságnak, a megyei vadászszövetségnek és az ÖMVK területi szerveze-

tének segítségével összegyűjtött, a magyar vadgazdálkodás értékeit reprezentáló trófeák készletét megállásra a látogatókat.

Az idén a Ho-Va-Te adott otthont a Jász-Nagykun-Szolnok megyei vadásznapi is. A szombati megnyitóra a megye távolabbi részeiről is eljöttek a vendégek és a megnyitón dr. Kovács Sándor, a megyei vadászkamara elnöke, többek között az uniós csatlakozáshoz kapcsolódó kérdésekről szólt. Hangsúlyozta: minden tagállam „EU-direktívák” nélkül, maga szabályozza a vadászatot. Bizonyos, elsősorban természetvédelmi előírásoknak – természetesen – meg kell felelnünk, de ezek a jelenlegi jogszabályaink. Lényeges módosításai nélkül beilleszthetők a jelenleg hatályos vadászati törvényünkbe.

Tolna megye – Sióagárd

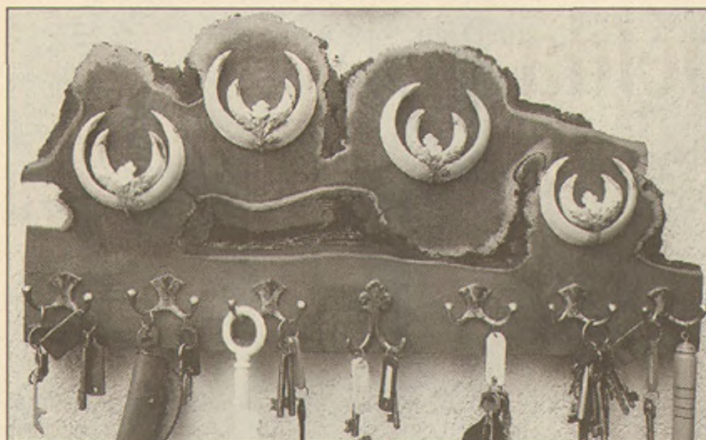
A megyei hagyományok szerint a vadásznapi augusztus végére esik, nem volt ez másként idén sem, és a Sióagárdi lőtér adott otthont a rendezvénynek. Szabadi István rendelkezésére már egy jól összeszokott rendező gárda áll, így minden zökkenő nélkül zajlott a sorrendben 13. vadásznapi. A köszöntők és kitüntetések után számtalan program között tudtak választani a megjelent vadászok és hozzátartozók. Nagy sikert aratott a megyében élő vadászok afrikai trófeáinak kiállítási sátra, ahol fotókban, és videófilmekben is izelítők kaphattak az érdeklődő az egzotikus vadászatok élményeiből. Nyilvános trófeabrálatot tartott Farkas Dénes, bemutatkozott Neumann Péter a festményeivel, míg Német János fafaragásait

hozta el, a Szekszárdi Szalonka Klub ismertette tevékenységét a nézőkkel. Volt főzőverseny és az elmaradhatatlan tombola, amelynek fődíja egy értékes golyós puskavolt. A rendezők megemlékeztek a megye híres szülöttjéről, a nemrég tragikus körülmények között elhunyt Németh Jánosról.

A késő délutánig tartó vadásznapi minden látogató elégedetten, élményekben gazdagon távozott.

A Kamara Aranyérmét Kocsner Antal kapta, Nimród érmmel tüntették ki: Beiwinkler Győzöt, Bakos Jánost és Molnár Imrét. A Hubertus Kereszt arany fokozatával ismerték el munkásságát Kérges Józsefnek és dr. Szajki Lászlónak /posztumusz díj/. Ezüst fokozatot kapott Barna István, Bronzot pedig Micsku Zoltán és Sipos Zoltán.

Külön-külön nemigen mutatnának, sőt, másutt talán meg sem őrizték volna őket...

Dr. Horváth Béla kalapja. Minden örökség felelősséggel jár...

FOTÓK: KÖRTVÉLYESI LÁSZLÓ

VERSET MONDANAK A TÁRGYAK

Turós László Vajszlón él, a falu északi szélén, a vasútállomás közelében. Arborétumszerű kertjét patak szegélyezi. A patak kevés vizet látott ezen a nyáron, talán ezért is vették birtokukba az árokpartot a borzok. Szép, komfortos, teraszos otthon építettek maguknak. A terasz, persze, Turós László otthonára néz. Jó szomszédok, tisztelik, szeretik egymást.

Turós László erdőmérnök, a Mecseki Erdészeti Rézsvénytársaság vajszlói erdészeti igazgatója negyvenkét és fél évi szolgálat után 2003. augusztus elsején nyugdíjas lett. Huszonhét évvel ezelőtt foglalta el Kodolányi Gyula erdőfőtanácsos, Kodolányi János író édesapja, egykori erdőgondnoki székét, s nyilván némileg ezzel a ténnyel is összefügg, hogy otthonának hangulatát három különleges anyag határozza meg. A könyvek, a trófeák és gyönyörűen mintázott, mesteri tudással megmunkált, bútorrá, dísz tárgygyá nemesített fák.

Már a folyosószerű belépő jelzi: vadász otthonában vagyunk. Természeti képek és kalapok társaságában egy nagyon mutatós kulcs-tartó fogadja a látogatót, mely akár Turós László tárgyakkal kapcsolatos „ars poeticájaként” is értelmezhető, hisz arról árulkodik, hogy ennek a háznak a lakója mindenhez érzelmi közelit, mindenben a szépet keresi, ám ugyanakkor azt is elvárja a tárgyaitól, hogy azok használhatóak, praktikusak legyenek. A kulcs-tartó alapja egy torz, csomoros akác, melyet valószínűleg a pajzstetűk alakították ilyenre, s amelyet Turós László csiszolással, gőzöléssel tett márványszerűvé. Az alátét kikerekedő fodraiban vaddisznó agyarak kaptak helyet, négy szerény méretű agyarpár, melyek külön-külön nemigen mutatnának, sőt, másutt talán meg sem őrizték volna őket.

Az előtérből az ebédlőbe léphet a látogató, melyet egy súlyos, hatszögletű asztal ural. Sok munkatárs, vadászcimbora ülte körül az elmúlt évtizedekben ezt az asztalt. Turós László számára a lakás, az otthon nem az elzárkózás lehetőségét adja, éppen ellenkezőleg, az új ismeretségek, a barátságok kialakulásának és elmélyítésének a színtere. Ez a helyiség átélhetővé teszi a családi legendáriumot. A Turós család tagjai évszázadokra visszamenőleg

A szem a lélek tükré. Ámde az ember otthona, lakása, szobája is az – annál is inkább, mert ez utóbbiakat az ember maga alakítja. Otthonunk múltunkról, jelenünkéről, sőt államainkról is mesél. A vadász otthona, a trófeákat őrző vadász-szoba különösképpen. A trófea több, mint győzedelmi jel. És a legdrágább lakásdísznél is több, hisz nem csak az elejtett vad és az elejtés körülményeinek az emlékét őrzi, de bizonyos értelemben minket magunkat is minősít és megtestesít. A vadász-szoba koncentráltan és élményszerűen jeleníti meg a vadászati kultúrát és etikát. Érdemes hát belesnünk jeles vadászok kincseket rejtő szobáiba...

Kígyófejes faragott bot, mely egyben vadász szék is

Máriagyűd, Siklós, az ormánsági Dráva-mente lakói voltak. Egy Turós Ferenc nevű gyűdi jobbágy a siklói parasztfelkelés résztvevője, Péter – református prédikátor és esperes – pedig a Martinovics-féle összeesküvés egyik elítélte volt. Turós László nagyapja első világháborús honvédhuszár, édesapja pedig sikeres amatőr színjátész volt, aki a Nemzeti Színház színpadán személyesíthette meg Kukorica Jancsit...

A fényképek, löszerszámok, a tovatűnt gyerekkor és falusi életmód tárgyai egyrészt az elődökre emlékeztetnek, másrészt arra az evidenciára, hogy nem csupán a folytatói, de

számos vonatkozásban a produktumai is vagyunk a múltnak. Turós László felmenői a föld, az állattartás, a szőlő mesterei voltak, és persze a puskáé is, mert szinte valamennyien vadászemberek voltak.

Ahogy egyre beljebb kerülünk a lakásban, úgy válik mindinkább személyessé, intimebbé a tér. A tulajdonképpen vadász-szobába három lefelé ereszkedő tölgyfa lépcső vezet. A térszint változása már-már ünnepélyessé teszi a belépést. Klinker téglával szegélyezett boltív választja el egymástól a szobákat, illetve kapcsolja egybe a vadász-szobát az előző térrel. A boltív a szemközti, trófeákkal díszített falra fókuszálja a tekintetet. Azonos stílusban készült, művészi igénytel faragott alátéteken ózagan-csok, négy méretes vaddisznóagyar, néhány zergekampó – és a látvány centrumában egy gímagancs. Nem kétséges, hogy ennek az elhelyezésnek különös jelentősége van! Mint ahogy annak a kalapnak is, mely a boltív baloldali konzolján kapott helyet. Borjúbőrből készült, négysoros zsinórpánttal. Tompa fényű, antik hangulatú jelvények díszítik, ezüst hüvelybe fogott zerge toll – valódi diszei azonban a bőrt átszínező, tekintélyt parancsoló zsírfoltok.

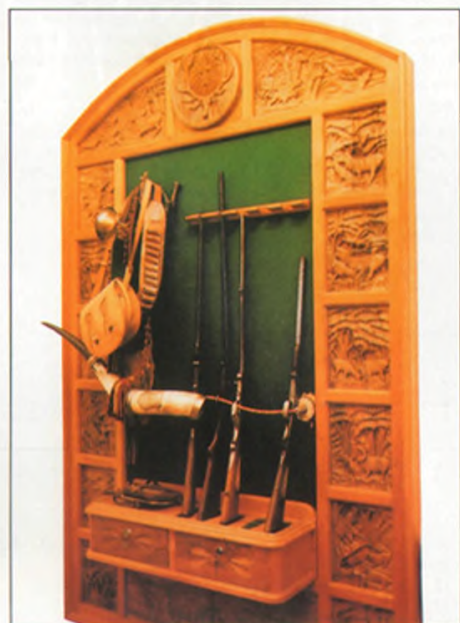
Dr. Horváth Béla kalapja. A nagy tudású orvos, a hírneves vadász és jó tollú író, a „Zúg az erdő – A kertek aljától a Kárpátokig” című kitűnő könyv szerzője a budapesti vadászati világkiállítás után, 1972-ben ígérte oda sok kalandot látott és átélte kalapját ifjú barátjának és tanítványának. „Gyerök, ez a te jussod” – mondta. Éppen öt éve, 1998 telén halt meg dr. Horváth Béla, felesége, Lilla asszony azonban emlékezett férje ígéréteire. A „juss” azóta Turós László lakásának nem csupán a díszé, de az abban zajló események és beszélgetések alakulásának az alakítója is. Emlékeztet a múltira, a mulandóságra, és persze arra is, hogy minden örökség felelősséggel jár...

Turós Lászlót a szarvasgazdálkodás szaktekintélyeként, s azon belül is az ormánsági szarvas elhivatott népszerűsítőjeként ismeri a szakmai közvélemény. A gím-szarvasokkal, a Draskovich-örökséggel foglalkozó cikkei, tanulmányai megkérdőjelezhetetlen életművet alkotnak. A látogató azt hihezhet, hogy páratlan szarvasagancs gyűjtemény fogadja majd. Ez

Hosszú vadászélete alatt mindössze három gím bikát ejtett el...

A falitáblák kerete cseresznyefából, a népmesei hangulatú, faragott betétlapok nemes dióból készültek

nem lenne meglepetés. Annál nagyobb meglepetést okoz a házigazda halk szavú bejelentése, miszerint hosszú vadászélete alatt mindössze három gím bikát ejtett el.

A vadász-szoba főfalát uraló gímaganacs az életbikája. A három közül a legderekből. Érett, tipikus ormánsági bika. Nyolc kiló ötven dekát nyomott a bíráló évében...

A lakás és azon belül a vadász-szoba egyedi hangulatát a mivesen megmunkált, kitűnő faanyagból készült bútorok, falitáblák és trófeaalátétek adják. Túlnyomó többségük Papp István erdőmérnök keze munkáját dicséri. A felejthetetlen kollega és barát 1999-ben meghalt, így aztán Turós László szobája egy kicsit az ő emlékmúzeumaként is értelmezhető.

A pompás íróasztal, valamint a különleges fegyverek és trófeák kiemelt bemutatását szolgáló falitáblák kerete cseresznyefából készült, a figurális, népmesei hangulatú, faragott beté-

lapok pedig nemes dióból. Az íróasztal fatáblás betétképei honfoglalás korabeli vadászjelenségeket ábrázolnak. Központi figurájuk a csodaszarvas. Turós László számára a vadászat elválaszthatatlanul összefügg a történelemmel. A hatástalanított történelmi fegyverek mindegyike unicum. A legöregebb puska 150 évesnél is idősebb, a közeli Zalátán találták. Nagy valószínűséggel ott is készült, egy ügyes kezű lakatos mester műhelyében. Utólag fűrt, nyolcszögletű acél csövét két darabból rakták össze, rézforrasztással. Nem akármilyen teljesítmény egy asztali fűrógéppel ilyen csövet produkálni! Remekmű az a 36-os kaliberű kis sörétes is, mely alighanem egy igényesebb vadász megrendelésére készült, egyetlen mozdulattal szétszedhető ugyanis, s akár egy mélyebb kabátzsebben is elrejthető. Ez is falusi mester munkájának tűnik, de kettős biztosítású, azaz Holland&Holland rendszerű, ami a

gyártási idejét és helyét tekintve egyszerűen csoda...

A lakás különböző tárgyait, hangulati elemait a könyvek sokasága szervezi egységes egészé. Még a padlóra is jut belőlük, amitől nem csak mozgalmassá és élővé, de kamaszosan fiatalossá is válik az összkép. Turós László három nagy témakörben tanáros magabiztossággal mozog, s ez nem más, mint a történelem, az erdészet és vadászat – és a magyar líra. A versek – egy-egy szép idézet formájában –, a leghétköznapibbnak tűnő téma esetében is gyakran helyet találnak maguknak a vele való beszélgetések során.

Turós László otthonában átélhető élménnyé válik személyes tárgyaink lírai volta. Mert bizony, gyakran emléktárgyaink, relikviáink, féltve őrzött ereklyéink is verset mondanak...

Békés Sándor

A lakás különböző tárgyait, hangulati elemait a könyvek sokasága szervezi egységes egészé

Mire szabad vadászni?

Októberben: gímszarvasbika, tehén, üdő, borjú – dámbika, tehén, üdő, borjú – őzsuta, gida – muflonkos, muflonjuh, jerke, bárány – vaddisznó koca – szika szarvasbika, tehén, üdő, borjú – mezei nyúl – házi görény – nyest – borz – aranyakál – fácánkakas – fácányúk – fogoly – vetési lúd – nagylilák – tőkés, bójti, csörgő, barátréce, kerceréce, szárcsa – balkáni gerle – örvös galamb.

Külön engedéllyel vadászható: fácányúk – fogoly – nagylilák.

A mezei nyúl befogásához a vadászat idejében külön engedély szükséges.

Novemberben: hibás tróleájú gímszarvasbika, tehén, üdő, borjú – dámbika, tehén, borjú – őzsuta, gida – muflonkos, muflonjuh, jerke, bárány – vaddisznó koca – szika szarvasbika, tehén, üdő, borjú – mezei nyúl – házi görény – nyest – borz – aranyakál – fácánkakas – fácányúk – vetési lúd – tőkés, bójti, csörgő, barátréce, kerceréce, szárcsa – balkáni gerle – örvös galamb.

Külön engedéllyel: fácányúk – fogoly – nagylilák.

A mezei nyúl befogásához a vadászat idejében külön engedély szükséges.

Egész évben: vaddisznó kan, süldő, malac – üregi nyúl – róka – pézsmapocok – nyestkutya – mosómedve – dolmányos varjú – szarka – szájkó.

OKTÓBER

Őszhó, avagy Mindszent hava

A hó napja	A hét napja	A Nap		A Hold		Fázisa h m
		kelte	nyugta	kelte	nyugta	
6.	Hétfő	5 49	17 15	16 16	1 04	
7.	Kedd	5 51	17 13	16 37	2 17	
8.	Szerda	5 52	17 11	16 54	3 28	
9.	Csütörtök	5 53	17 09	17 10	4 37	
10.	Péntek	5 55	17 07	17 26	5 44	O 8 28
11.	Szombat	5 56	17 05	17 42	6 51	
12.	Vasárnap	5 58	17 03	18 01	7 58	
13.	Hétfő	5 59	17 01	18 23	9 05	
14.	Kedd	6 00	16 59	18 50	10 12	
15.	Szerda	6 02	16 57	19 24	11 17	
16.	Csütörtök	6 03	16 55	20 07	12 18	
17.	Péntek	6 05	16 54	21 01	13 11	
18.	Szombat	6 06	16 52	22 04	13 55	C 13 31
19.	Vasárnap	6 08	16 50	23 14	14 31	
20.	Hétfő	6 09	16 48	—	15 00	
21.	Kedd	6 11	16 46	0 30	15 24	
22.	Szerda	6 12	16 45	1 47	15 45	
23.	Csütörtök	6 14	16 43	3 07	16 05	
24.	Péntek	6 15	16 41	4 28	16 24	
25.	Szombat	6 17	16 39	5 52	16 46	● 13 50
26.	Vasárnap	6 18	16 38	7 18	17 11	
27.	Hétfő	6 20	16 36	8 46	17 42	
28.	Kedd	6 21	16 34	10 12	18 24	
29.	Szerda	6 23	16 33	11 29	19 17	
30.	Csütörtök	6 24	16 31	12 33	20 23	
31.	Péntek	6 26	16 29	13 21	21 37	

NOVEMBER

Őszutó, avagy Szent András hava

A hó napja	A hét napja	A Nap		A Hold		Fázisa h m
		kelte	nyugta	kelte	nyugta	
1.	Szombat	6 27	16 28	13 56	22 53	D 5 25
2.	Vasárnap	6 29	16 26	14 23	—	
3.	Hétfő	6 30	16 25	14 44	0 07	
4.	Kedd	6 32	16 23	15 02	1 19	
5.	Szerda	6 33	16 22	15 18	2 28	
6.	Csütörtök	6 35	16 20	15 33	3 35	
7.	Péntek	6 36	16 19	15 49	4 41	
8.	Szombat	6 38	16 18	16 07	5 48	
9.	Vasárnap	6 39	16 16	16 27	6 55	O 2 13
10.	Hétfő	6 41	16 15	16 52	8 02	
11.	Kedd	6 42	16 14	17 23	9 08	
12.	Szerda	6 44	16 12	18 03	10 11	
13.	Csütörtök	6 45	16 11	18 53	11 06	
14.	Péntek	6 47	16 10	19 52	11 53	
15.	Szombat	6 48	16 09	20 59	12 32	
16.	Vasárnap	6 50	16 08	22 10	13 02	
17.	Hétfő	6 51	16 06	23 24	13 27	C 5 15
18.	Kedd	6 53	16 05	—	13 48	
19.	Szerda	6 54	16 04	0 40	14 07	
20.	Csütörtök	6 55	16 03	1 58	14 26	
21.	Péntek	6 57	16 02	3 18	14 46	
22.	Szombat	6 58	16 02	4 42	15 08	
23.	Vasárnap	7 00	16 01	6 10	15 36	● 23 59
24.	Hétfő	7 01	16 00	7 39	16 12	
25.	Kedd	7 02	15 59	9 04	17 01	
26.	Szerda	7 04	15 58	10 17	18 04	
27.	Csütörtök	7 05	15 58	11 14	19 18	
28.	Péntek	7 06	15 57	11 56	20 36	
29.	Szombat	7 08	15 57	12 26	21 54	
30.	Vasárnap	7 09	15 56	12 50	23 08	D 18 16

ÁTMENŐ KÉPÜNKÖN:

SOMFALVI ERVIN

FELVÉTELE

Mire szabad vadászni?

Októberben: gímszarvasbika, tehén, üdő, borjú – dambika, tehén, üdő, borjú – őzsuta, gida – muflonkos, muflonjuht, jerke, bárány – vaddisznó koca – szika szarvasbika, tehén, üdő, borjú – mezei nyúl – házi görény – nyest – borz – aranykakas – fácánkakas – fácányúk – fogoly – vetési lúd – nagylilik – tőkés, bójti, csörgő, barátrece, kercece, szárcsa – balkáni gerle – örvös galamb.

Külön engedéllyel vadászható: fácányúk – fogoly – nagylilik.

A mezei nyúl befogásához a vadászat idejében külön engedély szükséges.

Novemberben: hibás trófeájú gímszarvasbika, tehén, üdő, borjú – dambika, tehén, borjú – őzsuta, gida – muflonkos, muflonjuht, jerke, bárány – vaddisznó koca – szika szarvasbika, tehén, üdő, borjú – mezei nyúl – házi görény – nyest – borz – aranykakas – fácánkakas – fácányúk – vetési lúd – tőkés, bójti, csörgő, barátrece, kercece, szárcsa – balkáni gerle – örvös galamb.

Külön engedéllyel: fácányúk – fogoly – nagylilik.

A mezei nyúl befogásához a vadászat idejében külön engedély szükséges.

Égész évben: vaddisznó kan, süldő, malac – üregi nyúl – róka – pézsmapocok – nyestkutya – mosómedve – dolmányos varjú – szarka – szajkó.

OKTÓBER

Őszhó, avagy Mindszent hava

A hó napja	A hét napja	A Nap		A Hold		Fázisa h m
		kelte	nyugta	kelte	nyugta	
6.	Hétfő	5 49	17 15	16 16	1 04	
7.	Kedd	5 51	17 13	16 37	2 17	
8.	Szerda	5 52	17 11	16 54	3 28	
9.	Csütörtök	5 53	17 09	17 10	4 37	
10.	Péntek	5 55	17 07	17 26	5 44	O 8 28
11.	Szombat	5 56	17 05	17 42	6 51	
12.	Vasárnap	5 58	17 03	18 01	7 58	
13.	Hétfő	5 59	17 01	18 23	9 05	
14.	Kedd	6 00	16 59	18 50	10 12	
15.	Szerda	6 02	16 57	19 24	11 17	
16.	Csütörtök	6 03	16 55	20 07	12 18	
17.	Péntek	6 05	16 54	21 01	13 11	
18.	Szombat	6 06	16 52	22 04	13 55	C 13 31
19.	Vasárnap	6 08	16 50	23 14	14 31	
20.	Hétfő	6 09	16 48	---	15 00	
21.	Kedd	6 11	16 46	0 30	15 24	
22.	Szerda	6 12	16 45	1 47	15 45	
23.	Csütörtök	6 14	16 43	3 07	16 05	
24.	Péntek	6 15	16 41	4 28	16 24	
25.	Szombat	6 17	16 39	5 52	16 46	● 13 50
26.	Vasárnap	6 18	16 38	7 18	17 11	
27.	Hétfő	6 20	16 36	8 46	17 42	
28.	Kedd	6 21	16 34	10 12	18 24	
29.	Szerda	6 23	16 33	11 29	19 17	
30.	Csütörtök	6 24	16 31	12 33	20 23	
31.	Péntek	6 26	16 29	13 21	21 37	

NOVEMBER

Őszutó, avagy Szent András hava

A hó napja	A hét napja	A Nap		A Hold		Fázisa h m
		kelte	nyugta	kelte	nyugta	
1.	Szombat	6 27	16 28	13 56	22 53	D 5 25
2.	Vasárnap	6 29	16 26	14 23	---	
3.	Hétfő	6 30	16 25	14 44	0 07	
4.	Kedd	6 32	16 23	15 02	1 19	
5.	Szerda	6 33	16 22	15 18	2 28	
6.	Csütörtök	6 35	16 20	15 33	3 35	
7.	Péntek	6 36	16 19	15 49	4 41	
8.	Szombat	6 38	16 18	16 07	5 48	
9.	Vasárnap	6 39	16 16	16 27	6 55	O 2 13
10.	Hétfő	6 41	16 15	16 52	8 02	
11.	Kedd	6 42	16 14	17 23	9 08	
12.	Szerda	6 44	16 12	18 03	10 11	
13.	Csütörtök	6 45	16 11	18 53	11 06	
14.	Péntek	6 47	16 10	19 52	11 53	
15.	Szombat	6 48	16 09	20 59	12 32	
16.	Vasárnap	6 50	16 08	22 10	13 02	
17.	Hétfő	6 51	16 06	23 24	13 27	C 5 15
18.	Kedd	6 53	16 05	---	13 48	
19.	Szerda	6 54	16 04	0 40	14 07	
20.	Csütörtök	6 55	16 03	1 58	14 26	
21.	Péntek	6 57	16 02	3 18	14 46	
22.	Szombat	6 58	16 02	4 42	15 08	
23.	Vasárnap	7 00	16 01	6 10	15 36	● 23 59
24.	Hétfő	7 01	16 00	7 39	16 12	
25.	Kedd	7 02	15 59	9 04	17 01	
26.	Szerda	7 04	15 58	10 17	18 04	
27.	Csütörtök	7 05	15 58	11 14	19 18	
28.	Péntek	7 06	15 57	11 56	20 36	
29.	Szombat	7 08	15 57	12 26	21 54	
30.	Vasárnap	7 09	15 56	12 50	23 08	D 18 16

ÁTMENŐ KÉPÜNKÖN:

SOMFALVI ERVIN

FELVÉTELE

magyar **VADÁSZLAP**

magyar **VADÁSZIAP**

TERMÉSZETPATIKA

Közelednek az „emberes” hónapok és bizony már olykor igazi őszi időkre ébredünk. A természet már nem szórja kifogyhatatlan bőségszarujából a virágzó, termő növényeket, különösen nem a gyógynövények esetében. Azért csak nézzünk szét alaposan, és találunk annyit, amiről érdemes szót ejteni. Ezért a termések, vagy egyéb növényi részek közül azokat ismertjük, amelyek ebben az időszakban találhatóak.

HASZNOS TISZTESFŰ (LINARIA VULGARIS L.) Késő őszi, szeptemberben, sőt októberben is virágzik. Gyűjtendő a növény föld feletti része. Teáját epe- és májbántalmakban, sárgaság, epeutak gyulladásakor, prosztatagyengeség, aranyér, hólyagurut, vagy más eredetű vizelettarthatatlanság esetén, szék-szorulásakor használják eredményesen. Erős hashajtó, bélféregűzőként is adják. Külsőleg borogatás formájában különböző genyeny gyulladások (furunkulus, aranyér, szemgyulladás), duzzanatok eseteire is használják. Tipikus népi gyógyászati szer.

ORVOSI SZEMVITÓ (EUPHRASIA ROSTKOVIANA HAYNE) Terpedten ágas, kis növény, mirigyszőrös felső levelekkel. Nyár közepétől késő őszi hegyi réteken és szelídgesztenyésekben él. A legelő állatokra mérgező. Szembetegségek ellen használták. A növény föld feletti részét kell gyűjteni. Teája gyomor- és bélfekély elleni szer.

MEREV SZEMVIDÍTÓ (EUPHRASIA STRICTA, E. OFFICINALIS, E. ERICETORUM) Felső levelei csupaszok, száraz réteken gyakori. Látászavarokra borogatásként használták.

BORSOS KESERŰFŰ (VIZIBORS) (POLYGONUM HYDROPINER L) Vizes mezőkön, mocsaras földben, omladékokon él. Egész évben, késő őszi nyílik. Vérzéscsillapító hatású, nemi vágyat serkentő tulajdonságú. Izgatja a vegetatív idegrendszert, pozitív hatással van a női és férfi nemi szervek kötőszövetére. Megszünteti a prosztatata és méhjáji gyulladásokat.

HŰSOS SOM (CORNUS MAS) Meszes talajú karsztbokorerdők jellegzetes cserjefaja. Piros csontárterméséből kitűnő szörp és gyümölcsíz készül. Szívós fája sátabotok, szerszámnyelek készítésére alkalmas.

FAGYÖNGY (VISCUM ALBUM L.) Gyimbor, madárlépfű. Különböző lombfák (de esetleg fenyőn és erdeifenyőn is) koronájában élősködő, örökzöld lombú cserje. Az október elejétől decemberig gyűjtött leveleit és a vékonyabb szárait szárítás céljára apróra kell vágni. Vérnyomáscsökkentő, és görcsoldó hatású. Belső szervi (tüdő-, gyomor-, méh-, bél-) vérzéseket megszünteti, valamint szív-működést serkentő hatású szernek is ismert. Javasolják az epilepszia ellen is. Bogyója mérgező.

MADÁR, VAGY VERES BERKENYE (SORBUS AUCUPARIA L.) Termése őszre érik be. Érett termését a fürtről le kell szedni, s megszáritani. A szárítmányának és leveleinek főzetét veseköképződés és általában húgyutak megbetegedései esetén fogyasztják. A gyümölcsöt vitamin pótlásra használják. Készül belőle szörp, gyümölcslé, pálinka. Cukorbeteg számára édesítőként is használják.

CSATTANÓ MASZLAG (CSODAFÁ, REDŐSZIROM) (DATURA STRAMONIUM L.) Nagytermetű, közismert, mérgező gyomnövény. A késő őszi fagyokig is virágzik. Hatóanyagot a növény lefosztott és megszáritott levelei vagy magvai alkotják. Orvosi javallatra és felügyelet mellett asztma, hörghurut esetén adják a szárított levelekből nyert port kis adagokban, görcsoldóként, köhögéscsillapítóként használják.

Hűsös som

Madárberkenye

Csattanó maszlag

SOMFALVI ERVIN FELVÉTELEI

Élősködő fagyöngy nyárfákon

B. I.

A jó példa

VADÁSZLAP: A ház előtti aszfaltozott bejárat leszámítva, nem gondoltam volna, hogy egy hepe-hupás, kátyús, szűk utcácskában bukkanok majd rá a házra, amely a Bán család otthona... miközben a „civil” élete, a vállalkozása az útépitésről, az utak karbantartásáról szól.

Bán György: – Az utca a város önkormányzaté, s még nem került rá sor, hogy megrendeljük a felújítását. Megtehetném, hogy „minta-utcát” építsünk ide, elvágva egy középnyagosságú útépitő vállalkozás vezetője és főtulajdonosa vagyok, de hivalkodásnak tartanám, ha nekiállnánk a saját utcánk javításának, miközben számtalan sokkal fontosabb úton és utcában rosszabbak az állapotok. Ezt és még sok hasonló helyzetet én alapvetően etikai kérdésként tekintem és úgy gondolom, nem a külsőségekkel, nem az egyéni érdekektől vezérelt „magamutogatással” kell az életben a dolgokat kezelni.

VADÁSZLAP: Értsem úgy, hogy Ön mindenben fontosnak tarja a mérték tartást, a szerénységet és elítéli a hivalkodást?

Bán György: – Fogalmazhat így is. Nem tartom se bölcs, se ésszerű magatartásnak, ha valaki a megszerzett javaival, a pénzével, a rangjával, a beosztásával, a sikereivel hivalkodik, dicsekszik... ide értem a vadász-sikereket is... mert ez másokból ellenérzést vagy irigységet válthat ki, ami még a barátok között is megronthatja, elmergesítheti a kapcsolatokat. Szeretek békében, nyugalomban élni, szeretem, ha körülöttem jó a hangulat, ha családiasan, mindenben és mindenkin sértődés, megbántás nélkül, felszabadultan nevelhetünk.

VADÁSZLAP: Mindig ilyen volt?

Bán György: – Azt hiszem ilyen. A szeretet, az emberi kapcsolatok mindig fontosak voltak számomra. Hét éves voltam, amikor az édesapámat elvesztettem és négy testvérem halt meg csecsemőkorban. Édesanyámnak így érthetően én vagyok a szemefénye, szeretetben nőtem fel. Huszonegy éves voltam, amikor megnősültem, a diplomám átvételekor már megszületett mindkét lányom, akiket a feleségemmel együtt ugyanebben a szeretetben próbálunk nevelni, segíteni. A gimnáziumban, a katonaságnál, a Budapesti Műszaki Egyetemen, az első munkahelyemen – a Pest megyei Út és Hídépítő Vállalatnál, majd az 1991-től működő kft-nél én csak töredékét tudom visszaadni az embernek, abból a szeretetből, megértésből, amit anyámtól és nagyra becsült nevelőapámtól kaptam. Az útépités, javítás tulaj-

A 49 éves építőmérnök 20 éve vadászik. Amikor megengedheti magának – az elmúlt évtizedre ez lett a jellemző – mindig lehet rá számítani, „fizetőképes” akár hazai, akár külföldi vadászatról vagy valamilyen kulturális rendezvényről van szó. Egy nagyvadás és egy apróvadás vadászárság tagja, s vadászokt megfordult már szinte a világ minden táján. Évek óta készülődünk erre a találkozásra, amit sokáig azzal hátrított el, hogy még nem készült el a ház, amelynek felső szintjén lesznek majd a trófeái, szenvedélyéhez kötődő relikviái.

donképpen idénymunka, nálunk mégis nagyon kevés az idénymunkás, viszont annál többen vannak, akikkel korábban művezetőként, építésvezetőként, majd fő építészvezetőként együtt dolgoztam. Évente mintegy 10-15 kilométer új utat építünk és 20-30 kilométer felújítási, javítási munkát végzünk el, nagyjából évi másfél milliárd forint értékben, az elsők között minősítettek bennünket a nemzetközi szabványok szerint, de nálunk hagyomány van a névnap és születésnap közös ünnepségeknek, amelyek a családi hangulatot erősítik.

VADÁSZLAP: A vadász igazolványát forgatva, feltűnő, hogy vagy fél tucat vadászárságban volt tag. Ennyire nyugathatalan ember vagy ennek köze van ahhoz, amit az előbb elmondott?

Bán György: – Azt hiszem, hogy egy szerencsés ember vagyok, mert aránylag könnyen fölvettem abba a társaságba, ahová jelentkeztem. És szerencsés vagyok abból a szempontból is, hogy ha valahol már nem éreztem jól magam, ha nem volt felhőtlen, baráti a hangulat, akkor továbbállhattam. Én nem születtem bele a vadászba, se a családjunkban, se a környezetemben nem voltak vadászok. Ha nem csal az emlékezetem, a 80-as évek elején a csontfaragó Németh János volt az első vadász, akit megismertem. Hívtott vadászni, de akkor még úgy gondoltam, nincs

nekem erre időm. Aztán, rá egy jó év múlva, elcsaltak egy fácánvadászatra, belekóstoltam a vadászat ízébe, és megfogott a baráti hangulat, a kikapcsolódás légköre... a vadászat tisztasága. Ehhez a tisztasághoz azóta is ragaszkodom és úgy érzem, ez legalább annyira fontos, mint az eredményesség vagy a vad elejtésének lehetősége.

VADÁSZLAP: Ezért szerzett vadgazda szakmérnöki diplomát is?

Bán György: – Pontosan. Amikor elkezdtem vadászni sokat voltam vendége a Börzsönyben Kovács István öreg vadászbarátomnak, akitől rengeteget tanultam. A vadászat fokozatosan, de egyre jobban kezdett érdekelni és rá kellett jönnöm, hogy minél többet vadászom, annál jobban nyilvánvalóvá válik, mennyire keveset tudok a természet titkairól, a vadfajokról, a fegyverekről, a hagyományokról, a kultúráról, etikáról, etikettől... mindarról, amit egy szóval vadászatnak nevezünk. Arra gondoltam, ha beiratkozom Hódmezővásárhelyre a szakmérnöki, automatikusan rákényszerülök, hogy tovább fejlesszem a tudásom. Nem bántam meg.

VADÁSZLAP: Mi a kedvence? A nagyvad-, az apróvad-, vagy a külföldi vadászat?

Bán György: – Valamennyinek megvan a maga szépsége, izgalma, érdekessége. Az apróvad vadászatok azért szeretem, mert mozgalmassak, szólhat a puska. A tizedik sörösés puskámmal végre összejöttem, igaz 5-6 éve korogozni is járok, így mostanában sok öröömöm van egy-egy szép lövésben. A nagyvad vadászatában nem a lövés, sokkal inkább a körülmények keltik fel bennem a vadászlázat. Úgy tíz esztendője sikerült megvalósítanom, egy időben lehetek apró-, és nagyvadás területen tag és a két vadászatot valamennyire kiegyenlítettten folytathatom, amihez még hozzátartozik, hogy a barátaimmal az ország legizgalmasabb részén bérvadászként is megfordulunk. Ami a külföldi vadászatokat illeti, ott a vadászathoz még hozzáadód-

dik mindaz az élmény, amit Afrikában, Alaszkában, Ausztráliában, Amerikában, a Távol-Keleten vagy Erdélyben lehet csak megélni, megtapasztalni.

VADÁSZLAP: A „nagy szerelem” mégis Afrika lett...

Bán György: – ... ugyanúgy, mint másoknak, akik eljuthattak Dél-Afrikába, Namíbiába, Tanzániába, Zimbabwéba, Zambiába. 1994-ben voltam kint először és utána még hétszer készülhettem hosszabb-rövidebb ideig tartó afrikai szafarira. Nem vagyok gyűjtőgéző típus, ami elkölthető a vadászatra, ami nem megy a családom, a hétköznapi megélhetés rovására, azt el is költöm.

VADÁSZLAP: Ritkán találkozom olyan családdal, ahol a vadászat ennyire központi szerepet tölt be.

Bán György: – Pedagógus feleségem kezdetben nem lelkesedett érte, amikor bejelentettem, hogy megyek vadászni. Most már, ha látja rajtam a hétköznapi feszültségét, ő mondja: „menj el vadászni”. És én szívesen szót fogadok neki. Két lányom van, mindketten letették a vadászvizsgát. A férjnél lévő Andrea az idősebb, ő Afrikában kapott kedvet a vadászathoz, annak ellenére, hogy egyetlen vadat sem lehetett. Mindketten egyetértettünk abban, hogy a vadászatnak fokozatai vannak, lépésről-lépésre kell haladni, hogy legyen csúcs. Az első vadja egy róka volt, s ha meglátta mind a hazai vadfajokat... jöhet majd Afrika. Bea más, még nincs férjnél, ráadásul vele együtt dolgozunk a cégnél, így könnyebben tudjuk a programjainkat összehangolni és gyakrabban vadászhatunk együtt is.

VADÁSZLAP: Talán nem titok, hogy most nagyon boldog, mert beszélgetésünk előtt meglátta „élete nagy bikáját”.

Bán György: – Valóban teljes az örömem, mert nem csak én, hanem mind a négyen – köztük Bea is – akik együtt voltunk az Ormánságban, meglátuk a bikánkat. Ez a bika nekem az 50. születésnap ajándékom. Mivel jövőre júniusban leszek 50 éves, amikor nem lehet gimbikára vadászni, úgy gondoltam, jobb, ha idén megpróbálkozom a jubileumi bika elejtésével, amit két kimenetel után sikerült terítékre hoznom. Lőhet az ember bármilyen egzotikus vadat, azért a bögő gímszarvasbika vadászatánál nincs szebb, felejthetlenebb, izgalmasabb élmény.

Csekő Sándor

DÁMOK NYOMÁN VAS MEGYÉBEN

Elbeszélésünk szerzője, dr. Abády Gyula (1912–1984) pécsi belgyógyász főorvos, aki korának egyik népszerű, és széles körben elismert vadász egyénisége volt. Élményeivel a „Magyar Vadász” című lapban ismerkedett meg a vadászat iránt érdeklődő olvasóközönség. A második világháború és az azt követő évtizedek – érhető okokból, nem igazán kedveztek a szépíróknak, és minden bizonnyal ezért maradt fenn kevés írás ezekből az évtizedekből. Abády összegyűjtött elbeszéléseit – amely tekinthető egyfajta kordokumentumnak is – legelőször bőrze kötve, fotókkal gazdagon illusztrálva juttatta el halála előtt szerkesztőségünkbe azzal a szándékkal, hogy talán kiadóra talál. A kézirat azonban sajnos soha nem jelent meg, csaknem két évtizeddel az elhunyt után – és a hónap vadfajának apropója kapcsán – ebből idézünk részletet.

Régi vágyam volt, hogy dámbikára vadász-hassak, azonban jó barátaim ígéretén kívül közelebb a dámvadhoz soha sem juthattam. Egy pesti kórházigazgató barátom elárulta a nagy titkot, hogy ő kitől kapja dámvadra az engedélyeket és általában a minisztériumban ki osztogatja a lelőési engedélyeket és ekkor ismerkedtem meg egy névvel, akinek a viselője hosszú időn keresztül sok-sok kellemes napot, felejthetetlen vadászlelőket nyújtott számomra. Azonban még csak ott tartottam, hogy egy barátomnak akartam telefonálni, hogy talán ő ismeri a minisztériumnak emez örömei osztogatóját, amikor az ismerősöm, akitől telefonálni akartam, elárulta, hogy ő személyes jó barát-ságban van a családdal és háziórvosa is a családnak. A kérdés így meg lett oldva.

Íjabb korban sokkal könnyebb volt egy dáamához hozzájutnom, mint most egy dám eljuttatásához, bár a dámvad lelőési engedély ígéretének már birtokosa voltam. De a barátom azt hitte, hogy ez nem sürgős és így magánál tartotta az engedélyt. – Telefon, távirat, expressz levél a barátomnak – az erdőgazdaságnak Jákra és a vadőrnek Szentpéterfára. Határsáv-igazolványhoz engedély kérése a tanácsból (ide csak két szerv aláírása kellett). Szabadságkérés, összes engedéllyel alaposan kibé-
lve, felszerelve, végre egy hideg hajnalban az 5 órai gyors motorossal elindultam Szombathelyre, hogy onnét két órára Kisunyomba érkezzem.

Itt várt a jáki erdőgazdaság kocsija. Igen szép út volt Jákra keresztül Szentpéterfára. Szentpéterfán az öreg vadőr akkurátus, oszt-rák ember lévén avval fogad, hogy nem elegendő a rendőrségi jelentkezés, feltétlenül menjek be a szentpéterfai határőrséghez, kér-
jek engedélyt, hogy nála alhassak. Nem mon-
dom, kicsit bosszantott a dolog, mert ez még ismét egy óra ellopását jelentette és mielőbb szerettem volna már a gyönyörű luc- és erdei fenyves erdőket járni a dáмок után.

Mikor aztán nagy nehezen lekecmeredtem hidegtől meggémberedett tagokkal a szekér-
ről, 4 órakor, akkor még az öreg egy csomó igazolványt kért tőlem. Erre föl, a nálam lévő 9 fényképes személyazonossági igazolványo-
mat kiraktam elé, mire azt mondta, hogy ez már neki is elegendő és hajlandóságot muta-
tott arra, hogy eljöjjön velem az első cserkelésre, miközben elmondta, hogy nagyon rosszkor
jöttem, mert a barcogásnak már vége és ilyen-
kor a sűrűbe húzódik el a vad, nehezen lehet
velük találkozni.

Számomra rendkívüli élményt jelent a puha, vastag mohaszőnyegen való cserkelés, a mé-
lyen lelő ágú lucfenyőfák alatt, végtelen
csend van ebben az erdőben, egészen más,
mint a mi hegyvidéki, vegyes lombú erdőnkben.

Jól gondozott útjai, tiszta nyiladékaik szintén
szokatlanok számomra, mert én a Mecsek
elégé elhanyagolt útviszonyaihoz vagyok
szokva és azokon tanultam meg a cserkelést.
Így rövidesen feloldódott Stéger bácsi merev-
sége, amint látta, hogy értek egy kicsit a cser-
keléshez, mert igazán nem volt nehéz csende-
sen haladni azon a terepen.

Egy etető mellett haladtunk el, ahol lombta-
karmányt tároltak. Örömmel néztem a vadról
való gondoskodást. Az etető közelében egy fi-
atal őzbak ugrott el, ezenkívül egy őzszutát lát-
tunk még, más egyéb vadat nem.

A terület igen változatos, szálerdők, rudasok
váltják egymást ligetekkel, sűrű fiatalos is elég
sok van a területen, ahol a vad jó menedéket
talál. Az erdő legnagyobb részét erdei fenyőből
és lucfenyőből áll, de szép öreg tölgyes is elég
nagy területen van.

*

Reggel 6 óra körül indulunk el cserkelni, kőke-
ményre fagyott minden. A terület északi részé-
re megyünk, ez a rész tölgyes és bükkös,
nagyjából öreg erdő. A száraz levél csontke-
ményre fagyva rettentően ropog, itt nincsen
moha, mint a fenyvesek alján. Egy széles út
mellett haladunk, amelynek túlsó oldalán egy

rudas erdő van, ennek a mélyén nagyvadmoz-
gást hallunk, azonban nem látjuk meg, mi ha-
lad keresztül az erdőn.

Jó messze felmegyünk az erdőbe, amikor
egy kis rétecskén haladunk át, ahol Stéger bá-
csi balfelé mutat óvatosan, hogy ott állnak a
dámok. Egy tehén volt a borjával. Tovább men-
ve az öreg erdőben egy spiszert láttunk. Az er-
dő keleti részén fiatal fenyves húzódik végig.
Itt egész közel ment el mellettünk egy nyársas
bika anélkül, hogy észrevett volna bennünket.
Számítlan szárvasnyom keresztel az utat,
ezek a nyomok a fiatal erdeifenyős sűrűbe ve-
zetnek. Háromnapos itt tartózkodásom alatt
gimzarvast nem láttam, bár mindennap lát-
tam egészen friss nyomokat.

Nagy kerülővel mentünk haza a tanya-
ra anélkül, hogy több vadat láttunk volna.

Kora délután kimentünk cserkelni, mert Sté-
ger bácsi szerint a dáмок rövid délelőtti pihe-
nés után egész délután mozogni szoktak.
Amint a csemetekerti rész felé mentünk, mint-
egy 200 lépés távolságra észrevettünk egy só-
tétbarna bikát, mely a fák között állt. A bika
úgy állt, hogy fejét és egyik lapátját láttam,
mely jó erős lapát volt, testének mellső részét
egy széles tölgyfa takarta. Stéger bácsi bizta-
tott, hogy lőjem meg, azonban csak hasba
tudtam volna lőni vagy attól hátrább, annak
pedig semmi célja sem lett volna. Ebben az
éven nekem már a sebészből bőségesen ele-
gem volt. Megpróbáltam kissé oldalra kerülni,
hogy onnét jobb lövési lehetőség nyíljon, azon-
ban ezt észrevéve elugrott a bika.

Elmentünk abba az irányba, amerre a bika
eltűnt és egy széles fásoron haladtunk kifelé
az országút irányába. Alig pár perccel késő-
bb, hogy odaértünk, ahonnan a bika elug-
rott, az ellenkező irányból egy igen jó lapá-
tos jelent meg a fák között, teljesen kereszt-
be állva, gyönyörűen mutatva váll-lapját. Az
egyik fához odátámasztottam a fegyveremet
és a fonalkereszt már a dámbika váll-lapján
volt, amikor Stéger bácsi odaszólt, hogy vi-
gyázzak, ne lőjek, mert lövésem az or-
szágúton járókelőket veszélyeztethetem.
Természetesen nem lőhettem ezek után, bár
meg vagyok róla győződve, hogy az igen
meredek röppályájú lövedékem nem érte
volna el az országutat, mivel az erdő szélétől
még az országút legalább 300 lépésre ha-
ladt. Ismerem jól a fegyveremet, hogy ha
100-120 lépésre lövést teszek a vadra, azon
áthaladva, utána 30-40 lépéssel földet ér.
Avval biztatott a vadőr, hogy várjunk, majd

odább megy, és találkozunk még vele. El-ugorni láttuk is, azonban lövést nem tudtam rá tenni.

*

Ködös, fagyos őszi reggel van. Nagyot járunk az erdő északi részén, azonban teljesen eredménytelenül. Végül a legelőre jutunk ki, itt természetesen dámbikával nem találkozhatunk. Kérésemre átmentünk az erdő országúttól délre fekvő részére. Itt igen sok nyomot láttunk, azonban néhány nyúlön kívül más vaddal nem találkozunk. Az erdő tele van makkot szedő asszonyokkal és ez rendkívüli módon nyugtalanítja az erdő csendjét és a vad nyugalmát. Ez az utolsó délelőttem, itt töltök, tehát kíváncsian tartanám, hogy valamivel találkozunk.

A kijelentések sora megfordított sorrendben, mint idefelé jövet. Hátamra akasztom nagy hátizsákomat és készülök felkapaszkodni egy fát fuvarozó teherautóra. Amint az autóhoz közeledem, az egyik nyiladékon egy nagy szürketejtű dámvad pillantok meg. Bikanak nézem. Igaz, hogy lejárt a szabadságom, de még van egy napom, tehát elhatározom, hogy tovább maradok és megpróbálom ezt meglőni. Az erdő szélén gyorsan lerakom a holmimat. Patront, távcsöveket, puskát előszedem a tokból, ilyenkor látja az ember, hogy milyen szörnyű találmánya a világnak ez a sokféle csat és mennyi időbe kerül, míg azoknak az ellenállását le lehet küzdeni és birtokba lehet venni a fegyvert, puskatávcsövet, a töltényt, stb. Mire felfegyverkezem, a nyiladékról a dámbika eltűnt, bár feltételezem azt is, hogy az csak annak a szelleme volt. Ezt az erdőrészt körüljáróm, majd a parcella másik oldalán egy dámtelhetet és egy ünöt látok.

Stéger bácsi már előbb mondta, hogy szükségem volna még 9 tehén, illetőleg borjú lelövésére, ennyit kell még beszoigáltatni a rezervá-

tumból. A szélerdőben sikerül óvatosan megközelítenem a borjút, amelyet egy jól irányzott lövéssel helyben marasztalok, majd utána a tehenet lövöm meg.

Igen szép, fekete, puha prémbundát visel a borjú, egészen más a szőrének a külleme, mint a szarvasé, vagy az őzé.

A tervbe vett itt-tartózkodásom egy nappal meghosszabbodott.

*

Finom, apró eső, ködszítálás fogadott reggel, amikor a vadászházból kiléptünk, hogy elinduljunk cserkelni. Az erdőszéltől délre elterülő erdőrésszebe mentünk, ahol eleinte léces, majd öreg szálerdőbe cserkeltünk és vagy másfél órai cserkelés alatt egy igen szép bundájú rókán kívül más egyebet nem láttunk. Mikor az erdőnek a keleti szélén húzóóó fenyves részébe értünk, itt egy nagy csapat dámtelhetet látunk, bika nem volt közöttük. Tovább haladva kijutottunk az erdőből és átmentünk a terület északi részére.

Az eső mind sűrűbb és sűrűbbé vált és ruhánkon megfagyott, a levél is kezdett zörögni a ráfagyott esővíztől, majd nagy kopogással indult meg a hullás, mely nemsokára havazásba ment át. Perceken belül a fiatal fenyőfák úgy néztek ki, mint a vattával telerakott karácsonyfák és súlyos terhük alatt mélyen lehajoltak az ágak.

Egy fiatal fenyves sűrűbe sok helyen alagútszerű csapások vezettek be, melyek elárulták azt, hogy ezeken szokott a nagyvad nappali menedékre bevonulni. Hogy utat rövidítsünk, egy ilyen vadcsapásnál elindulva akartunk átvágni a mintegy 60 holdnyi fiatal erdei fenyves részen. Alig tettünk meg pár lépést a sűrűben, láttam, hogy a mélyen lehajló havas ágak miatt az eredeti útirányunktól eltértünk és nem fogunk oda kikerülni, ahová szándékoztunk kijut-

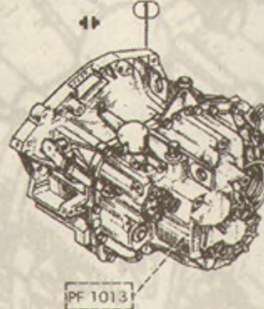
ni. Stéger bácsi többször változtatott irányt és így végül körbe-körbe járunk jó darabig a sűrűben. A sok lehulló hótól tökéletesen átnedvesedett a kalapom, nadrágom, s a nyakamba pedig annyi hó hullott bele, hogy felolvadva, a hátamon vizes lett az ing. Végül is megunva a körbejárást, egy árokra akadva elhatároztam, hogy amellet fogunk menni, akármilyen akadályunk van, mert így legalább majd kijutunk a sűrűből. Nagy nehezen, sok hóakadályt leküzdve, kikecmeregtünk a fenyvesből, magamban áldva a vezetőm terepismeretét.

A szálerdőben egy dámtelhetet és egy ünöt láttam, amelyeket meg is közelítettem, azonban nem lőttem rájuk, mert szemben álltak velem és nem akartam megsebezni vagy esetleg rosszul lőni. Hazafelé tartva az erdőszéltől mőgötti rudas erdőben egy nagyobb csapat dámvadnak a friss nyomait találtam meg a hóban. Figyelmeztettem a vadort, hogy a közelben lesznek a dáмок, ő azonban nem értette meg, hogy mit mondtam és hangosan kérdezte, hogy mit mutatok. A nagy hangoskodásra tőlünk vagy 50 lépésre a sűrű fiatalosban fölkerkedett a dámcsoport és egy nyiladékon átvágvá az erdő alsó részére ment. Óvatosan utánuk mentem és számítva arra, hogy az erdőszéltől vezető úton át fognak menni, azon igyekeztem előjük kerülni. Számításom be is vált és átléptem előttem az úton egy tehén. Azt vártam, hogy bika jelenjen meg az alig méternyi szélességű utacsán. A következő egy gyenge lapátos bika volt, azonban még elég gyenge lapáttal, melyre fel is kaptam a puskámat, hogy lelövöm, azonban a berőtőzött ravasz a fegyver felemelése közben elsütötte azt és a lövedék előttem 10 lépéssel földbe ment.

Ezzel véget is ért a vas megyei kirándulásom, alaposan átázva, átfázva kerültem le a kisunyomi állomásra, ahonnet Szombathelyen keresztül vonattal jöttem haza.

CONT-ECO KFT.
 9700 Szombathely, Szent Gellért u. 17.
 Tel/fax: 94-325-672
 conteco@axelero.hu www.cont-eco.hu
 ELEKTROMOS ÉS MECHANIKUS VADKÁRELHÁRÍTÓ
 KERÍTÉSEK ÉPÍTÉSE, VILLANYPÁSZTOROK
 KIS- ÉS NAGYKERESKEDELME
KIVITELEZÉS • KERESKEDELEM • SZOLGÁLTATÁS

Renault felújított sebességváltók:
Renault 5-től a Master 2.8-ig,
azonnali cseredarabok!
Opel Movano (PF-PK), Volvo (JC)
sebességváltók javítása

Renault autósbolt és szervíz
CT: Borbély József
Tel/fax: (42) 490-491
Mobil: (30) 961-6220

GÍMSZARVAS, DÁM ÉS VADDISZNO
VADÁSZATI LEHETŐSÉGEK
A GYULAJ RT. VADÁSZTERÜLETEIN
 Jelentkezés a 74-573-949 és a
 30-9470-898
 telefonszámokon

PANNONVAD
Vaddisznó hajtóvadászatok
Romániában

Október végétől január végéig szervezünk hajtóvadászásokat Arad, Krassó-Szörény és Fehér megyében. Kitéző a disznóállomány, sok az erős kan. 3 nap hajtóvadászat, 4 nap szállás komfortos vadászházban, teljes ellátással, személyenként: 980 EUR

A hajtásokban lehető még róka, farkas, hiúz és medve is.

3 napos vaddisznó hajtóvadászatok
Törökországban!
 Nagy kanok, kiváló érmes aránnyal
 1500 EUR/3nap

Érdeklődni: Török Antal 06/20 943-5654
 pannonvad@axelero.hu

Balatonföldváron, a JADE panzióban
vadászati lehetőséget
kinálunk egész évben
 Ellátás: hangulatos élőzés és éttermünkben
 Programjainkat:
 horgászat-fogászás, vitorlázás, borkóstoló
 06-84/340797
 06-20/9188-857
 www.jadepanizio.hu

GRAVÍROZÁS FEGYVEREKBE,
LŐSZEREKBE, KÉSEKBE, AJÁNDÉKTÁRGYAKBA!
 Cél- és koronglövészeti lehetőség családi légkörben.
 Lőkiképzés, lökészség fejlesztés

KALIBER MAX FEGYVERBOLT
 1039 BP. MÁTYÁS KIRÁLY ÚT 12. TEL: 240-19-23

A minőségi vadurizmus népszerűsítésére buzdított a szakminiszter a vadászországyűlésen. Az utóbbi hetekben megjelent újságcikkek ugyanakkor arra figyelmeztetnek, hogy veszélyben vannak a védett madarak – igaz, elsősorban a külföldi vadászok bérvadásztatásakor. Mindazonáltal a vadászatot is elérte a politikai csatározás.

A Magyar Nemzet Vadászrekordok egykor és most címmel idézi fel az elmúlt évtizedek „úri vadászatának” esetét abból az apropóból, hogy a közelmúltban a miniszterelnök vendégeként a Hortobágyon hódolt szenvedélyének a román kormányfő. „A hortobágyi híd vásár időszakára időzítetten – bizonyára azért, hogy a sokadalom minél előbb értesüljön a történekről, s hogy ünnepelni tudja szeretett miniszterelnökének sportereményét – Medgyessy Péter miniszterelnök meghívására Arian Nastase román kormányfő és még további nyolc (?) vadász(?) érkezett a bioszféra-rezervátumként Ramsari területként és 1999 óta az UNESCO-világörökség részeként nyilvánított Hortobágyi Nemzeti Park területére, hogy vadkacsára vadászzanak. A vadászat végén aztán volt is mit ünnepelnie a hortobágyi csárdát lefoglaló társaságnak, mert a számukra odaszállított hateraz, mesterségesen felnevelt „félvadnak” eufemizált (valójában szelíd) tőkérécéből, melyeket gondosan a magasba zavartak, hivatalosan csak háromezer-velahány-száz úszta meg. De ha levonjuk belőlük a meg nem talált sebzetek feltételezhetően sok száz, s később így is, úgy is elpusztuló légióit, akkor bizony elmondható, hogy igencsak jól teljesített az alkalmi kommandó. Külön öröm

az is, hogy a vadászat óta eltelt időben sem a sebzett vadkacsák, sem a mintegy hatezer lövést elszenvedett környékbeli halláskárosultak, sem a természetvédelem nem élt semmiféle panasszal a Miniszterelnöki Hivatal felé.”

A Népszabadság Kezdődik a vadászati szezon címmel arról ír, hogy „A korábbi évek tapasztalatai alapján valószínűleg az idén is előfordul majd, hogy olyan madárfajokat is elejtenek, amelyek állományai világszerte veszélyeztetettek. A Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület álláspontja szerint a hazai vadászatok alkalmával a védett vagy fokozottan védett madarak elpusztítása nemcsak erkölcsileg ítélettel bír, hanem a vadászati és természetvédelmi törvény megsértését is jelenti. Ennek ellenére a korábbi években napvilágra került bünesetek többségekor csak nagyon kevés és igen enyhe büntetést szabtak ki a bíróságok. Elsősorban a külföldiek – főként olasz vendégvadászok – bérvadásztatásakor fordul elő, hogy védett madarakat pusztítanak el, de természetesen nem hagyható figyelmen kívül, hogy a szabályok betartásáért a magyar vadásztársadalom is felelős.”

A Népszava Lefoglalt védett madarak című írása szerint is „Egyre gyakrabban fordul elő, hogy a tőlünk keletre és délre található országok területén ejtenek el nagy mennyiségű veszélyeztetett madarat, a szállítmányokat Magyarországon keresztül próbálják hazacsempészni. A természetvédelmi törvény és a veszélyeztetett fajok kereskedelmét tiltó nemzetközi egyezmény alapján a határőrök jelentős illegális szállítmányt foglaltak le az utóbbi években. A zöldek

szerint a posztáták, pacsirták, sármányok, gébicsek, gyurgyalagok és még számos faj a tisztességes vadász számára nem jelentenek lefogalt vadászszákmányt. Emlékeztet a 2001 őszén Udvarinál lefogalt vadászszákmány. Egy hűtőkamionban harmincféle, összesen 11 668 darab védett szárnyas tetemét akarta kicsempészni az országból két olasz. A leltő szárnyasok között három fokozottan védett madár – nagy póling, haris és cigányréce – is akadt. A törvénysértő vadászat terítékének eszmei értéke 280 millió forint volt.”

A Zalai Hírlap Vadászországyűlés Somogy megyében címmel tájékoztat a lábod-nagysalléri vadászországyűlés eseményeiről, egyebek mellett Németh Imre szakminisztert idézve. „A minőségi vadurizmus népszerűsítése mindannyiunk feladata – mondta a miniszter, hangsúlyozva, hogy a hazánkba látogató külföldi vadászok száma országos átlagban nem csökkent, az ágazat árbevétele meghaladja a 14 milliárd forintot, ami alig marad el az előző évektől. Szólt arról, hogy a belföldi bérvadászat örvendően bővül, a fizetővendégeknek ma már 25-30 százaléka magyar. A vadgazdálkodás helyzetét értékelve számoltatt: több kedvezőtlen hatás is érte az ágazatot az elmúlt időben, a rendkívül kemény tél nagy károkat okozott, valamint az Európai Unió piaci árai, s a vadhús-felvásárlás sem a vártnak megfelelően alakult. gondként említette a nagyvad-állomány túlszaporodását. Az uniós csatlakozással kapcsolatban a miniszter kijelentette: a vadászat szabályozása az EU-ban is nemzeti hatáskörbe tartozik, ezért a magyar vadgazdálkodás rendszerét, vívmányait, eredményeit fent kívánjuk tartani 2004 után is.”

Összeállította: K. E.

NATURA, SOKEZER

TÜSKE

Hónapok óta próbáljuk kideríteni, hogy konkrétan mi a jólcseggő nevű „Natura 2000 program lényege, ki ellen, hol, és mit kíván védeni, korlátozni. Nekünk ugyanis túlságosan kevés az, hogy „kintől ezt üzenték”! Lázasan kerestük a program nagytiszteletű atyjait, küldött is az egyik a másikhoz, s mire a körök bezárultak végül kiderült, hogy a területek felmérése és kijelölése már régen elkészült, de minden titkos, ahogyan a majdani kezelési előírások, utasítások sem ismerhetők meg. Ugyanakkor minden számunkra hozzáférhető Natura 2000-ről szóló ismertetőben, leporellóban, szórólapban üptre csak azt olvashatjuk, hogy a terv kiagyaló a legfontosabb feladatuknak éppen a gazdálkodók tájékoztatását, meggyőzését, bevonását tartják. Valaki itt nem mond igazat, mert ha tényleg ez most a feladat, akkor ezt valaki rajtuk miért nem kéri számon, és miképp lehet titkos? A titkolódzással ugyanis nem lehet ismereteket terjeszteni. Ráadásul kis hazánkban történelmi tapasztalat az, hogy az ilyen „titkolódzások” szerfelett gyanúsak. Saját tapasztalataink is – sajnos – arról győznek meg, hogy ha netán titkos összeíró ügynökök járják a határt és lajtszromozák a legértékesebb élőhelyeinket, majd jelentik egy rejtélyes külföldi központnak, abból számunkra sok jó nem süthet ki. Onnan pedig aztán csóstitól ömlenek a szigorú „elvárások”, a kompenzáló mézesmadzagok csábos ígéreteivel, amelyekkel már tele van a padlás. Mindezeknek – simogatják közben immár öszbecsavarodott fejcskéinket – majd az unokáink fognak majdan igazán örvendezni... Nos, ez a „játék” nálunk már régen lefutott, nem igen akad rá vevő, mert – tisztelettel jelentem – az egykori mézesmadzag hívóknek, éppen mi vagyunk a kárvalótt unokái. Ugyanis madzagokat még bőséggel láthatunk, de arról mézet mindig

más szopta le. Volt amikor erkölcsstelenül, de jogosan, vagy pedig jogtalanul, de erkölcsileg sem kifogásolható módon. Tökmindegy. Nem tudom, hogy tudják-e a szigorúan titkolódzó uraimék, hogy az elmúlt több mint három évtizedben az általuk felmért élőhelyek – és ezen belül is a biodiverzitás megőrzése érdekében is fontos – megőrzésére, védelmére és fejlesztésére pályázati úton, 50 százalékos állami támogatással, s ugyanannyi önróval a vadászok már többszáz milliárd //1/ forintot „külttek” az unokáinknak? Aki nem hiszi, vegye a fáradságot és gyűjtse ki, mert minden bizonylat ma még hozzáférhető, ellenőrizhető. Ugyanaz az állam támogatta az élőhelyek fejlesztését tehát, mint amelyik most a – ki tudja milyen – korlátokat építöket is eltartja. És a fentiekben pedig még nincs benne az erdészek, mezőgazdák, halászok, vízgyűesek, magántulajdonosok vitathatatlanul fontos és áldozatos élőhely fejlesztő munkája! A vadon élő állat – és növényvilág élőhelye ugyanis nem csak úgy „gyárilag” jó, valakik ténylegesen tettek is ezért valamit, megőrizték, finanszírozták, fejlesztették a legjobb tudásuk szerint. Itt volt ez a rettenetes tél, amikor – aki látta, tudja – nem csak a vadászható vadfajok teleltek ki a szorókon, etetőkön, hanem milliónyi, amúgy védett, a valóságban védtelen madár is. Ja, hogy nem jártak arra, amerre mi? Kár. A nyáron évszázados rekordokat döntött az aszály, s hetente két három alkalommal is lajtkocsival kellett fölölteni a csont-ra száradt itatókat. Aki látott ilyet, tudja, hogy a környező fákon százával várták az éltető vizet az eltikkadt énekes madarak, de százzal, ezrével menekültek meg a védett rovarok is. Egyetlen olyan „sötét zölddel” sem találkoztam az egész hosszú forró nyáron a Duna-Tiszaközi homokháton, aki csak egyetlen pohár vizet is kivitt volna szomjazó állatoknak.

Valójában pedig az igazság az, hogy az érdekek teljes mértékig egybe esnének, csak éppen a megközelítések mások. Ami ugyanis élőhely védelem szempontjából jó a mezei pacsirtáknak, a posztáknak, a pintyféléknek és egyéb védendő madaraknak, ugyanaz jó az őznek, a fácának, a fogolynak, vagy a mezei nyúlak is. Végére is a meleg víz feltalálásának érdekfeszítő folyamatában gyönyörködhetünk. Ha bármilyen program nem kirekesztő, hanem nemzetinek mondott, és valójában nemes és jó célokat szolgál, akkor senkit, a vadászokat sem nehéz meggyőzni és az ügy mellé állítani. Ugy azonban nem megy, hogy „mi” vagyunk a jók, az unokabarátok, a többiek pedig a rosszak, a „mások”. Utóbbiaknak pedig semmit nem tanácsos az orrukra kötni, és ha valamijük van, és azt eddig jó gazda módjára kezelték, és védelmezték meg a mai napig – és többek között ezért is vált európai értéké – azt ilyen-olyan külföldi elvárásokra hivatkozva mielőbb el kell kobozni.

Számomra teljességgel érthetetlen új divatirányzat az, hogy valakik, valahol azt gondolják és hangoztatják is, hogy a magyar gazda nem ért a mezőgazdasághoz, a vadász a vadhoz, a halász a halhoz, az erdész az erdőhöz, a vízgyűes a vízhez. Ennek alapján – mondják – valami nemzetvesztő módon csak és kizárólag rosszat tettek, pusztították a természetet, és megfogadták, hogy a jövőben is csak rossz fát tesznek majd a tűzre, és történetesen tőlük kell megvédeni a természetet. Jó volna mindezekre végre egyértelmű válaszokat kapni, mert történeti áttekintés, pontos és objektív helyzetelemzés nélkül, nem lehet megbízható jövőképeket rajzolgatni.

Homonnay Zsombor

KISS GÁBOR

Liba-fotós

Liba-sor

Liba-bőr

Hat éve, 49 éves korában kezdett fényképezni, akkor határozta el, hogy bűvárfotós lesz, amikor először pillantott be fentről a víz alatti világba a Maldív szigeteken. Letette a bűvárvizsgát, s az első éles tengerbe szálláshoz 6 db (!) eldobható víz alatti gépet vett, ezt követte egy műanyagból készült „fapados” bűvárgép, s a folyamat önmagát gerjesztette. Bevallása szerint indulásakor fogalma sem volt olyan alapvető fotós ismeretekről, mint mélységélesség, objektív fókusz, stb. A tengeri bűvárkodás és fényképezés szakirodalmához angol és német nyelven jutott hozzá, s hogy olvasni tudja, megtanult németül is... A felszerelés bővült, jött a híres víz alatti Nikonos, majd áttért a cserélhető objektív Nikon szettekre, természetesen teljes víz alatti tokozással, kiegészítőkkal. Ma már az F 100-as profi modellel dolgozik, a hozzá lehetséges minden optikával 14 mm-estől a madárfotózáshoz használt 500-as teléig, amit 2 konverterrel, 1400 mm-ig fel tud „tuningolni”. Csak diára fényképez, de egy témára akár 10-15 teker-

cset is „ellő”. Mindehhez természetesen komoly anyagi háttérre volt szükség, amit az idegenforgalomban ledolgozott több évtizede tett lehetővé. Sajátos, a víz alól kitekintő látásmódja szokatlan területek meghódítására csábította, hazai úttörője lett a víz alatti aktfényképezésnek, ebben a műfajban európai elsőségig vitte. Évekig tudatosan a pályázatokra fényképezett, mindegyiken falra kerültek képei, jó néhányat megnyert itthon és külföldön egyaránt, mégis az igazi nagy poénokat a véletlen hozta elő.

Szlovákiában a tőkési Duna-ágban víz alól fotózta a kisvöcsköt, amelyik a fészke védelmében már 50 méterről megtámadta a vízben közeledő „valamit”, s csipkedve próbálta elijeszteni. Két héten keresztül napi 4-5 órát töltött a 13 fokos vízben a vöcsök „őrizetében”, alkonyatkor kiszállva kocsiba ült, s rohant Pestre előhivatni a napközben exponált filmeket, hogy aztán reggel már megint a Duna-ágban lehessen. Minden nap egy marék kukoricát vitt a madárnak, amivel „szórót” csinált a fenéken,

szabályosan beetette az egyre bizalmasabb madarat. A fészkekről leszálló tojó helyét azonnal átvrtte a hím, s mire a fészekben a fiókák kikeltek, már 25 centiről fotózta a kamera vízhatlan tokjára ráülő, őt „felügyelő” madarat.

A nagy szerelem ma is a bűvárfotó, de a madárfotós lessátorban ülve hasonló izgalmat érez, mint a párzó delfinek megközelítésekor, és akár 4 órát is képes a fűben hasalni, hogy egy mórpoloskáról az elképzelt képet meg tudja fényképezni. Legutóbb szerencsecsillaga egy óriási geológiai szenzáció részesévé tette, a budai Malom tavat tápláló 483 méter hosszú víz alatti barlangot tovább kutató bűvárok felfedezték Európa legnagyobb termálvizes barlangját, aminek első fényképezését végezhetette, és csodálatos fotósorozatot készített erről. Az anyagot elsőként a National Geographic ez év augusztusi száma 10 oldalon hozta le, s az ott még 2100 méter hosszúnak leírt barlang feltárt része azóta további 500 méterrel gyarapodott...

Somfalvi Ervin

Biztos háttér

Béka-perspektíva

Bohóc hal

VENATORI NECESSE EST.

manager Ára: 795 forint
manager **magazin**

K&H-ügy
A brókerbotrány cinszavátban
Közélet, életmód – első kézből

made in EU
made in Hungary

Mennyit ér a magyar márka?

Adnak a nevükre, mert sokat adunk a nevükért

Hitelextra
2003. október
Minden
a banki
kölcsönökről

Graboplast
Nagy dobásra
készül a győri
extózsdecég

Warren Buffett
A pénzügyi guru, aki
konfekciólöttyben
milliárdokat keresett

Mecenatúra
2003. szeptember
Támogatott
kortárs
művészet

Eva
A vártnál
több
adóbevétel

OMV-boss, Ruttentorfer
Nincs idő kivárni
a privatizációs
döntéseket a régióban

Mol
2003. augusztus
Közelebb
a stratégiák
célokhoz

Egis & Richter
Hasonlóságok
és
különbségek

Szász Károly
A „brókergate”
és a PSZÁF
szerepkeresése

A Föld nagyobb részén még ma is a vad húsáért üzik a vadászatot, és csak a legfejlettebb régiókban vált az egyik legelőkelőbb sporttá. Kevés nemzet mondhatja el magáról, hogy vadászati kultúrája több mint ezer éves.

A **manager magazin** októberi számának 90–93. oldala a magyarországi vadászati lehetőségekről ad helyzetképet.

manager
magazin

Előfizetés:

Axel Springer-Budapest Kiadói Kft.
H-1525 Budapest Pf.: 110
Telefonon: 488-5588
Interneten: www.managermagazin.hu
E-maillen: elofizetes@managermagazin.hu

Hirdetésfelvételt:

manager magazin Budapest Kiadó Kft.
H-1116 Budapest, Építész u. 26.
Szilassy Zoltán
Telefonon: 372-8487
E-maillen: zoltan.szilassy@managermagazin.hu

VÁLASZFAX

Fax: 488-5580

Előfizetem a **manager magazin** egy példányát:

- 3 hónapos próba-előfizetéssel – 12% kedvezménnyel – 2100 forintért.
 12 hónapos előfizetéssel – 1540 forint megtakarítással – 8000 forintért.

Név: _____

Vállalat: _____

Cím: _____

Telefonszám: _____

Fax: _____

Mobil: _____

Aláírás _____

ERDEI BARANGOLÁSOK

Könyvészeti kalandozásaim során újabb vadászattal foglalkozó gyöngyszemre sikerült lelnem. Végre egy könyv, gondoltam, ahol a magánkiadás ellenére fel van tüntetve a szakmai lektor neve, sőt (teljesen szokatlan módon) a lektor írja a meleg hangú Ajánlást is, amelyben sok méltató szó mellett ez szerepel: „Tanító könyvet tart a kezében az olvasó, amely szakmai tartalmasságánál fogva a fiatal vadász-nemzedék „tankönyve” is lehet...”

Fokozott kíváncsisággal kezdtem olvasni a „tankönyvet”. Remek versidézetek, rengeteg szép gondolat – mások tollából, Shakespeare-től Áprily-ig. A szerző, dr. Sipos Endre saját, bevezető gondolatai egy hosszú vadászélet összegyűjtött tapasztalatait ígérnek – de valami egészen mást kap (kap ?) a gyanútlan olvasó.

Az „öreg” Brehm, vagy az Enciklopédia Britannica is megirigyelhetné azt a szerzőt, ahogy a szerző „a világ dolgait általában” fejezetekbe foglalva leírja, majd áttér a vadászat konkrét „elemzésére”, élőhelytől az etikáig, tudományoskodó stílusban, „lazán” kezelve, saját elképzelése szerint átférva a más szerzőkre „fogott” idézeteket. Nehéz eldönteni, hogy a pongyola fogalmazás, vagy a hiányos biológiai, netán vadászati ismeretek „eredménye” az a rengeteg stilisztikai és szakmai hiba, ami oldalról-oldalra tüsként szúrja a szemét annak, aki a „tankönyvet” próbálja megtalálni – legalább a sorok között...

Ime egy csokor válogatás a „vadabbakból” az oldalszámok megjelölésével:

- 19./ I. Mátyás király (ha csak Rákosi elvtársat nem tekintjük másodikkal)
- 26./ A tavaszi hangulat a Kárpát medencébe csalogatja a vándormadár sereget, és valahol távol – a sejtés ösztöne révén – jön hazafelé dögát végezve, s egyszer csak az ég lilájára odarajzolódik a várt, sebesen vonuló, különös mértani alakzatok nagy kék szőnyege. (ez olyan szép, hogy nincs is mit hozzátenni)
- 27./ A mókus is jó időben fészkelni kezd. (A mókus valóban épít fészket, de a „fészkelés” kifejezés a madarak privilégiuma.)
- 28./ De van még egy korlátozott számban vadászható hosszúcsőrű madár, melynek lassan befejezéshez közeledik a vadászata, ez a nagy sárszalonna (Az információ utóljára 1970-ben volt aktuális, azóta tilos a vadászata valamennyi sárszalonnának)
- 28./ Számomra az április hónap azért is kedves, mert felveszi a szarvast, a dámot, az őzet az erdő, s ezzel rendes életfolyamatok megkezdődik. (addig mindezek valószínűleg téli álmodat aludtak...)
- 29./ De a Rába sem nélkülözte a vidra bizalmát: a tiszta vízfelület mozdulatlanságában a víztükrön megjelenő „félvízkörök” elárulják jelenlétét...és rablását. (A folyóban mozdulatlan vízfelület nem szokott előfordulni, és vidrarablást még „félvízkörön” sem látott józan ember)
- 31./ Nem ritka eset, hogy az első agancs a nyársas formát „átugorja”, és mindjárt hatos lesz. Ne tévesszen meg bennünket! (aki ezt leírta, az is „átugrotta” az őz agancsalakulásának fejezetét a vadászvizsgán)
- 34./ A süldő nyulak ellenben legszívesebben a sűrű vágásokat, a szavannás rudériákat szeretik. Napnyugta előtt elsőként váltanak ki az erdőből, s ha zavartalan a táj, órát lehet hozzájuk igazítani. (Ezzel szemben az a nyúl, akinek se sűrű vágás, se „szavannás rudéria” nincs élőhelyén, valószínűleg azt sem tudja, mennyi az idő...)
- 35./ A róka familiáris életet él sáncában, de

nem ritka, hogy a kan a vetésbe is kifekszik, kihasználva a nap áldásos sugarait, sőt, nem megvetendő számára a meghitt, nyugalmas magány sem. (Ime, milyen ravasz a róka! Nem áttal elbújva napozni, csak hogy megússza a házimunkát.)

35./ A nagy tavakon a vadréce lohosodni kezd (A hír igaz, de nem júniusban, hanem majd augusztus elején vedlik le régi evezőtollait, s az új kinövéséig pár hétre „lohosak”, azaz röpképtelenek lesznek)

36./ A bakok...riadó „dobbantásukkal” már figyelmeltetik az őzsutákat: páros élet a legsebezhetőbb a világon! (csuhaj...)

37./ A borítás többször is megismétlődik, ilyenkor a letaposott növényzetben boszorkánygyűrű keletkezik. (A boszorkánygyűrű nem a borításkor, hanem az üzekedés során körbe-körbe kergetőzéskor letaposott fű elnevezése)

39./ A malacos koca...nem mulasztja el, hogy megmutassa fegyvereit, melynél rettenetesebbet egy vadunk sem visel. (Ha csak a kan nem: a kocának ugyanis csak 1-3 centire kiálló kampója van, s az esetleges veszélyt harapása okozza.)

41./ Fiatal vadászokollégának szánom a gondolatot: a harisra higgadt, jó kutyát alkalmazni valóságos vétek. Amennyiben a haris nehezen kiverhető, a vizslát elszelésíti és „beugróvá” teszi. A fűj és haris vadászata késő délután és a kora reggeli órákban a legeredményesebb. (még szerencse, hogy mindkét faj védett és tilos rájuk vadászni, mert különben minden vizslát elszelésítenének...)

41./ Augusztusban...olyan vidéken, ahol az erdei szalonka költeni szokott, az ivadékok is megmutatják magukat, az idényszerű lónivalók közé tartoznak (az orvadászok számára, mert a tisztességeseket a tilalmi idő tartja távol a „sporttól”)

44./ Szeptember. Az éves vegetáció utolsó fellobbanásának halálpírja veri ki magát a természetben, a növényzetben. (jó hosszú haldoklásnak ígérkezik)

44./ Márpedig nálunk a szarvas cserkészlet és vadászata a gimsszarvas ivarzásával egybeesik. (Vagy a szarvas ivarzik január végéig, vagy nem igaz az állítás)

45./ A kóbor kis szárnyasvad, a hosszúfarkú cinege...a fenyőgallyak között a tüzesfejű ökörszemek szelíd hangcsálása. (Szegény ökörszem vagy csalánba dugta a fejét, vagy a tüzesfejű királykáról lehet szó)

50./ **Nagy élmény, ha feltűnik az apró gyilkos madár, a kis sólyom. Ez a „hóhér” menyét módjára a villám szárnyain szállva képes még a tűzok, de a vadliba testébe is befurakodva a vérrel együtt a lelkét is kiszívni.** (Ekkora baromságot utóljára a középkorban írtak le, de azért gyönyörű...)

51./ ...csak a nyúl olyan vitéz, hogy a letarolt mezőségeken, az őszi mélyszántások barázdái közt húzza meg magát, Talán mert az inában bízik... (Ez az alfaj valószínűleg az inasnyúl, tudományos nevén Lepus heroicus)

61./ Január. A nemes és fanyest párzasi idejének jelei itt figyelhetők meg. A nyúlnál is a pezdülés jeleit láthatjuk. (A nemes (azaz királyi) nyest még csak lehetne a nyuszt, de az a fanyest. Ha viszont a nemes lenne a közönséges nyest, akkor mitől nemes ?)

63./ Február. A borz 3-5 darab kölyköt vet, a sündisznó is hasonlóan cselekszik. (A sün februárban téli álma alatt maximum bukfenecet vet-

het, de abból szaporulat biztos nem lesz, csak akkor bújik majd elő, ha már van rovaráplálék, giliszta.)

63./ A nyom ismerete nélkül vadászó ember lehet valaki, de vadászember aligha. (Lám, sokszor a tudatlanság is elég lehet ahhoz, hogy valakik lehessünk...)

67./ A szalonka...avarhoz történő ragaszkodása egybeesik lomberdeink növekedésének, fejlődésének a fiatalos utáni sűrűségi állapotú életszakaszával. – ...a lóállásokat addig kell elfoglalni, amíg a föld szaga jól érezhető! (Vadászbarátaim, íme az új vadászati mód! Az alkalmas leshelet a szaga után kell megválasztani!)

69./ Sokszor elfogyasztjuk madarunk beleit is tavasszal, de csak az esti hűzáson lőtt madarat, mert az ugyanis bélsármentes. (Állítólag az sem rossz módszer, ha kimossák a belet...)

77./ A nyúl szaporaa állat, bizonyítja az is, hogy 1949 tavaszán, amikor iskolászünetre utaztam haza, estefelé annyi nyulat láttam, amennyit életemben soha. (Helyenként ma is így készül az éves állománybecslés...)

77./ Az európai mezei nyúl eurázsiai faunalelem...telepítése révén Dél-Amerikában, főleg Argentínában, Új-Zélandon és Ausztráliában él tömegesen. (A hír igaz, de... az ominózus állat ugyan nyúl, de nem mezei, hanem üregi)

78./ A nyúl fogazata csak emlékeztet a rágcsálókra, de nem azonos azokkal. A rágcsálók egy pár alsó és felső metszőfog folyamatosan nő, gyökértelen. – A mezei nyúl kizárólag növényevő (herbivor, fitofág), de nem kérődző állat. (Még szerencse, hogy ilyen nagy a választék, ha nem rágcsáló és nem kérődző, akkor vagy mindenevő -omnivora, vagy ragadozó -carnivora. Vajh, melyik lehet?)

83./ A róka...áplálékának egyötödét mezei nyúl, egyharmadát a fácán, másik egyötödét egyéb rágcsálók (pl. vakond, gyík, őzgida, béka, csiga, rovar és giliszta) adják. (Szerző szerint a nyúl nem rágcsáló, ezzel szemben a felforgatók azok. A Föld meg egy lapos korong, amit egy elefánt visz a hátán.)

86./ Sajnos érmes vaddisznóagyar hazánkban ritka, mert túl meszes általában az anyaközet és a talaj bázikus. (Ezzel szemben szerencsésebb országokban, ahol a talaj savanyú és az anyaközet mészmentes, csak érmes agyarak élnek.)

95./ A muflon középtermetű, telepített vadunk, alakja és színe is kéri a magyar erdők környezeti rendszeréből. – A magyar populáció...gyenge minősége miatt a kosokat – csak úgy mint a borjakat és jerekéket, valamint az anyajuhokat – hazai vadászok zsákmányolják. (A szarvasborjúval ellentétben a muflongyerekeknek bárány a becsületes neve. Sok hazai vadász álma egy „gyenge minőségű” 80-90 centis kos, különösen, ha kéri a környezeti rendszerből...) „S mindehhez – illusztrációként – argalik képe...”

Szép dolog, sőt irigylésre méltó, ha valakinek módja volt az életét végigvadászni, ez azonban nem feltétlenül jelenti azt, hogy ettől mindenki „automatikusan” vadászati szakemberré válik, ahhoz kicsit több kell. Márpedig szakkönyv, pláne „tankönyv” írásához (és lektorálásához) illik legalább a szakma alapjainak a tudását bírni. Minden más esetre ott a bölcs, régi magyar mondás: Suszter, maradj a kaptafánál...

Somfalvi Ervin

Csada Ferenc

1929 – 2003

Több mint negyedszázada egy csipős, február végi napon mentünk dr. Janich Miklóssal Visegrádra, ahol vadászbricseszen és mellényben a mosolygós arcú, kékszemű, tekintélyt parancsoló külsejű Csada Ferenc, az erdőgazdaság vadászati felügyelője fogadott. Rövid baráti diskurzus után átadta a szalonkázási engedélyeinket, és azzal bocsátott el minket, hogy – ... "aztán őrizték meg a vadászmondér becsületét".

Az eltelt évtizedek alatt „kapitányok” mentek, és újak jöttek, s minden ilyen esemény sokkolta kis csapatunkat, de feleslegesen, mert Te Feri Bácsi végig ott voltál a „várfalakon”. A Pilisi Szalonka Vadászok Klubja tiszteletbeli tagjává választott...

Csada Ferenc 1952-ben a szentendrei erdészetnél kerületvezetőként kezdte pályafutását. 1963-ban az erdészet központjába került személyzeti főelőadó. 1974-től a vadászati és mezőgazdasági főelőadó tisztét töltötte be egészen az 1989-es nyugdíjazásáig, ő volt a parkerdőgazdaság vadgazdálkodásának irányítója. A vadászok megszámlálhatatlan sora, mély és őszinte megrendüléssel búcsúzik Tőled távozásod pótolhatatlan űr a számunkra.

Idén tavasszal, a szalonkanyitánykor, az Ispán hegyen – fájdalom leírni –, az utolsó szalonkás tavaszodon a Vadászati Kulturális Egyesület Hubertus Kereszt arany fokozata kitüntetését kaptad elismerésünk és köszönetünk jeléül. Az örök vadászmezőnkön, a vadászok égi paradizsomában a többi Nagy Öregünkkel – Mudrony, Pataki, Szapáry, Thebery, Janich, Sánta – együtt vigyázz ránk Feri Bácsi, hogy az általad sokat emlegetett mondér továbbra is tiszta maradjon.

Nyugodj békében, emlékedet örökké megőrizzük.

Török András Mátyás

a pilisi szalonkázók nevében

Prof. Dr. Kóhalmy Tamás

1936–2003

Gyászol a Nyugat-Magyarországi Egyetem, gyászol az Erdőmérnöki Kar, gyászolnak tanárai és hallgatói, gyászol a magyar erdész- és vadásztársadalom. A gyászjelentésen olvasott szavak visszhangoznak a megmásíthatatlan, rideg tény: **Prof. Dr. Kóhalmy Tamás** okleveles erdőmérnök, egyetemi tanár, az Erdőmérnöki Kar volt dékán-helyettese, a Vadgazdálkodási Intézet korábbi igazgatója, a Magyar Köztársasági Arany Érdemkereszt, a Magyar Nemzeti Vadászrend, a Pro Silva Hungariae Díj és még több magas elismerés tulajdonosa, szeptember 10-ikén, életének 68. évében elhunyt.

Az Erdőmérnöki Kar évezred-váltó korszakát jelző, nagy professzora hagyott itt bennünket. Mert Ő Professor volt, a tudás kimeríthetetlen forrása, e tudás átadásának lankadatlan tanára, a hallgatóság őszinte barátja. Ezt mi, munkatársai és tanítványai tudtuk, tudjuk, ezért is olyan fájó a búcsúzás.

Pedagógus családban született Sárosdon 1936. február 16-án. Általános iskolai tanulmányai után erdészgyakornok volt, majd Sopronban szerzett erdésztechnikusi és erdőmérnöki oklevelet. 1960-ban kaptta kézhez erdőmérnöki diplomáját, hogy azzal élete végéig, tehát 43 évig szolgálja a magyar erdész- és vadgazdálkodást. Mert Ő szolgálatnak tekintette pályáját akkor is, amikor Sárosdon, később Zircen dolgozott, mint fiatal, beosztott mérnök, majd műszaki vezető, akkor is, amikor Lovasberényben erdészvezető, majd Gemencen, amikor vadászati osztályvezető volt, és akkor is, amikor kutatói, majd később oktatói feladatokat vállalt. 1976-ban már a Hűség Városában dolgozik, Bencze Lajos Professor mellett az Erdészeti és Faipari Egyetem Vadgazdálkodási Tanszékén. Az egyetemi munka volt az élete, ez volt életének leghosszabb – 27 évig tartó – és legtermékenyebb munkahelye, itt alkotott igazán maradandót.

1979-ben már elnyeri a kandidátusi fokozatot, még ugyanebben az évben docenssé és – Bencze Professor nyugállományba vonulása után – a Vadgazdálkodási Tanszék vezetőjévé nevezték ki. 1979-től 2001-ig, 22 évig Ő vezette a Tanszékét, majd Intézetet. 1993-ban a Magyar Tudományos Akadémián sikeresen megvédte akadémiai doktori értekezését, ami után 1994-ben egyetemi tanári kinevezést kapott.

Oktatómunkájához olyan korszakos tevékenység kötődik, mint az első Vadgazda Mérnöki Szak alapítása és oktatásának beindítása Magyarországon, majd Székelyföldön, vagy a Vadgazdálkodási Doktori Program megalapítása, ugyancsak elsőként a Hazában.

A kutató Kóhalmy Tamás pályája ugyanilyen sikeres, szerteágazó, példamutató volt. Foglalkozott a hidrológiai viszonyok vadállo-

mányra gyakorolt hatásával, Mongólia vadállományával és vadgazdálkodásával, az erdő-vad kapcsolatrendszerével, kedvenc vadfajával, a vaddisznóval, az erdők nagyvad számára biztosított természetes táplálékinálattal, a táji vadgazdálkodás bevezetésének kérdéseivel.

Az oktatás-kutatás mellett mindig nagy érdeklődéssel fordult a gyakorlat felé. Valószínű, hogy a tudomány próbája, egyik mércéje a gyakorlati alkalmazhatóság. Ezt a próbát Kóhalmy Professor számtalanszor kiállta, szaktanácsai, szakértői

véleményei, tanulmány-tervei, kutatási jelentései beépültek az utolsó negyedszázad magyar vadgazdálkodásába, annak eredményei, sikerei pedig minősítik az Ő munkáját is.

Tanszékének, Intézetének, Karának, elhivatott, jó vezetője volt. Sugározta az életerőt, a munkaszeretetet. Ő volt az első, aki bejött az Intézetbe és legtöbbször Ő távozott utolsó. Számunkra természetessé vált, hogy vele együtt szombaton és vasárnap is dolgozunk, alkossunk. Sokunkat Ő vezetett be az Igaz Vadászat rejtelmeibe. Ennek során is ontotta felénk tapasztalatait, megnyitván számunkra megfigyeléseinek kifogyhatatlan tárházát. Felejthetetlenek az együtt töltött vadásznapi, a hajtások és holdtölték, a háti-zsákból elfogyasztott elemózsia, vagy a vadászvacsorák anekdotázó hangulata. Mert Ő akkor is, ott is tanított.

És nemcsak a szakma, a vad- és erdőgazdálkodás területén mozgott otthonosan. Rengeteget olvasott, szépirodalmat, útleírásokat – Ázsia szó szerint évekre rabul ejtette – és történelmi munkákat. Sokat utazott, kertészkedett, szeretett főzni, maga faragta trófeaaltéjtjeit, s barátait is ezzel lepte meg jeles alkalmakkor. Egyszóval szép és teljes életet élt! Sokat kapott az élettől, igaz sokat is tett mindezért. Elismerésekben sem volt hiánya, amit Ő mindig szolgálata eredményeként értelt. Szerette a sikert, de a sikerekért mindig keményen megdolgozott, olykor megharcolt.

Mindehhez a háttér Családjá, felesége Éva Asszony és Tamás fia adták. Szépen és maradandóan vallott erről az új Vadászhimnusz szövegében. Unokáinak születése és értelmük nyiladozása pedig bearanyozta utolsó éveit.

Nehéz elfogadni, hogy annyi nagy kortársunk után Kóhalmy is egy másik világból, az örök vadászmezőkről néz ránk figyelő szemekkel. Szüleink kívül már együtt van ott Roth Gyulával, Studinka Lászlóval, Parthy Istvánval, Csontos Gyulával, Kazi Andrásval, Bleier Józseffel, s mindazokkal, akik sokat jelentettek a számára. Neve fogalom volt és fogalom marad, ami erdészeket és vadászokat képeznek e hazában,

Professzor Úr! Tamás Barátom! Pihenj békében!

Prof. Dr. Faragó Sándor

Sarkalatos kérdések

5.

Ha a földtulajdonhoz kötött vagyonértékű jog „átadásának” kérdéseit boncolgatjuk, számtalan félreértést tapasztalunk. Ehelyütt nem arról van szó, hogy a földtulajdonhoz kötött, attól el nem választható, vagyonértékű átadott jogról lemond (például egy erdőgazdasági részvénytársaság részére), hanem arról szól a mese, hogy a földtulajdonos önállóan, saját döntésként, valamelyik vadász ismerősének, fizető vendégének akarja átadni az őt megillető vagyonértékű vadászati jogát. Napjainkban egyre többször előfordul ilyen jellegű kérdés ez, sőt már néhol helytelen gyakorlattá is vált. Annak ellenére így van ez, hogy ha elő is fordul – természetesen – ez ma jog- és törvény-sértő.

A nem vadász földtulajdonos, a földtulajdonához kötött, attól el nem választható vadászati

ti jogot, mint önálló jogot, egy ismerős vadász barátjának, netán fizető vadásznak, azaz „idegennek”, aki nem tagja annak a vadászatra jogosított szervezetnek, ahol a nem vadászó földtulajdonos földtulajdona fekszik, akarja jogát „átadni”, hogy a területen vadászhat. S ezért pénzt is szeretne kapni.

A törvényesség tükrében: a földtulajdonhoz kötött vadászati jog nem „önállósodik”, a földtulajdonnal együtt ahhoz a vadászterülethez tartozik, amelyet a földtulajdonosok alakítottak ki, és amelyen vagy saját maguk, vagy a haszonbérlet vadászársaság rendelkezik konkrétan a vadászatra jogosultsággal. Ide „került” az illető földtulajdonhoz kötött vadászati jog, amellyel ezután már a bejegyzett vadászatra jogosított szervezet rendelkezik. A jelenleg érvényes szabályozás szerint még csak meghí-

vási joga sincs a nem vadászó földtulajdonosnak a saját területére.

A vendég hívás joga a vadászterületen vadászati jogot szerzett szervezetet illeti meg a többségi szavazattal megerősített működési szabályzat, vagy haszonbérbe adás esetén a házi szabályzat alapján. Azaz a földtulajdonhoz kötött vagyonértékű jog nem kezdhet önálló életet, mert azt a vadászatra jogosított gyakorolja a területen, amelynek kialakításában az adott földtulajdonos is illetékes – és ha van – részesedhet a jogból adódó haszonból is. Nem rendelkezhet viszont a földtulajdonhoz kötődő vadászati jogról, külön, attól, „elszakítva” és hasznosítva természetes, alanyi személyre vonatkoztatva.

Dr. Balázs István

MIKOR - MI - MENNYIÉRT?

A hónap nagy eseménye a dámbarcogás, ezért – természetesen – az érdeklődés előterébe ilyenkor a dámlapátosok kerülnek.

Agancssúly	elejtési díj forintban	euróban	felár Ft/kg	felár euróban
1,5 kg-ig	40 000-50 000.-	205-	-	-
1,50-1,99	70 000-100 000.- (ÁFA)	300-550-	1000-	-
2,00-2,49	80 000-170 000.- (ÁFA) átlagáron: 150 000.-	510-600-	600-1200-	6-
2,50-2,99	130 000-200 000.- (ÁFA)	560-900-	1000-1900-	5-8-
3,00-3,49	175 000-290 000.- (ÁFA) átlagáron: 250 000.-	910-1200-	1800-3600- (I)	10,5-14,0-
3,50-3,99	290 000-400 000.- átlagáron: 350 000.-	1363- 1900	4000-6600-	16,0-20,5-
4,00-4,49	465 000-660 000.- átlagáron: 580 000.-	2313- 2700	6000-10 000-	20-41-
4,50 <	800 000-1 125 000.- ÁFA-val 1 300 000.-	4013- 4615	8000-14 000-	51-75-
5,00	2 000 000.-től	-	19 000-	-

Általában a közölt legmagasabb összegben benne van az ÁFA. Tanácsos minden esetben megkérdezni, hogy az ár ÁFA-val vagy anélkül értendő. A sebzés esetén fizetendő a becsült lapátsúly árának 50 százaléka. Majdnem mindegyik árjegyzék a dámtében, ünnepi borjú árát egy összegben adja meg. Mégpedig 10 000-tól, 18 000 Ft-ig terjedően. Általánosnak mondható a 10 000-15 000 Ft. A borjú ára 8000-tól, 15 000 forintig terjed. (Euróban a tarvad 50-65 euró között mozog.) A nyers dámbőr ára: 13 000 Ft

Egyéb napi ellátási és szolgáltatási árak

Szállás:

I. osztályú: 4300-6500 Ft/fő/éj, reggelivel 7000 Ft/fő/éj. (Euróban: 30-41)

II. osztályú: 2500-3500 Ft/fő/éj, reggelivel 4000 Ft/fő/éj. (Euróban: 20-26)

Étkezés

normál ellátás: reggeli 600-1500 Ft/fő; ebéd: 1600-2500 Ft/fő; vacsora: 2500-3000 Ft/fő

kiemelt ellátás: reggeli: 1200-2100 Ft/fő (6-10 euró); ebéd: 3000-3800 Ft/fő (13-18 euró); vacsora: 2700-3800 Ft/fő (13-18 euró)

Akad, ahol lehet „félpanziót” is kérni 10 000-12 000 forintért. A teljes panzió 13 000-14 000 Ft, euróban a teljes panzió 31-69.

Kedvezmények:

Családos program esetén a 4 és 12 év közötti gyermekek számára a szállás és ellátás díjából 50 százalékos kedvezményt adnak, míg a 4 év-nél fiatalabb gyermek esetén sem szállásdíjat, sem ellátási költséget nem számolnak fel. Legtöbb helyen van úgynevezett „kísérői díj” is: 1500 Ft/nap összegtől 2000 Ft-ig. (Euróban: 25.)

Takarmányárak

Az aszályos időszak alaposan próbára tette a vadállomány tűrőképességét, s rendkívül alacsonyra sikeredtek a termésátlagok is. A búza, a zab térségenként és hektáronként többhelyütt a 20 mázsát sem érte el, különösen jellemző volt ez a vadföldekre. Mindezek következményeként már jelenleg is igen jelentősen megemelkedtek a takarmányárak.

Takarmányárak lapzártánk idején (szeptember 10.)

Búza: 3000-3400 Ft/q;

Árpa: 3200 Ft/q

Zab: 3000-3500 Ft/q;

Kukorica: 3200-3500 Ft/q

Lucerna: 20 kg. 350 Ft/bála nagyobb: 500 Ft/bála, korbála: 9-11000 Ft

Réti széna: 8-9 000 Ft/t

Óz, szarvas granulált vadtáp konc.: 10940 Ft

Szarvastáp: 4290 Ft;

Trófea-mix: 12440 Ft

Vadmalactáp – zárttéri: 6050 Ft

Az árak bizonyára tovább emelkednek, így érdemes mielőbb megvásárolni, és szakszerűen letárolni az egész téli szükségletet.

Dr. B.I.

Előfizetés a 2004-es esztendőre: 4 200,- Ft.

Diákoknak, nyugdíjasoknak és hivatásos vadászoknak csak 3 500,- Ft.

Megrendelem a Magyar VADÁSZLAP-ot ..... példányban.

A kedvezményre jogosító igazolványom száma: .....

Nevem: ..... Címem: .....

A megrendelést kitöltve kérjük elküldeni a **Vadászati Kulturális Egyesület 1038 Budapest, Hegesztő u. 4.**
címére vagy faxon a 06/1 242-0042 számra, e-mail címünk: vke@vadaszlap.hu

APRÓHIRDETÉS

AZ APRÓHIRDETÉSEK TARIFÁI:

Az első szö 300 Ft, minden további szö 100-100 Ft + 25% áfa. A hirdetések levélben, faxon, e-mailen vagy személyesen, minden hónap 10-éig szíveskedjenek leadni. A Vadászati Kulturális Egyesület tagjainak a nem kereskedelmi jellegű apróhirdetések egy megjelentetése ingyenes.

FEGYVER

Merkel dupla 20-as kaliberű, Merkel 16-os mélyvésett, valamint 16-os Monte Carlo puska eladó. Érdeklődni: 06/20/939-0648.

Steyr Mannlicher Luxus .30-06-os kaliberű golyós vadászfegyver kitűnő állapotban eladó. Érdeklődni: 06/30/946-39-29.

Eladó cseh ZH 12/70/7x57 R golyós, 6x42 céltávcsővel, 12/70/5,6x52 R váltócsővel 6x40 céltávcsővel. Irányár: 215.000,- Ft. Érdeklődni: 06/20/9728-767

Eladó Husqarna gyártmányú, 6,5x55-ös kaliberű, 6x42-es Meopta céltávcsővel szerelt golyós vadászfegyver. Ár megegyezés szerint. Érdeklődni: 06/30/384-48-17.

Eladó: Docter Mobilen 7x50-es keresőtávcső (új, garanciális). Ár: 115.000,- Ft. Telefon: 06/20/518-1812.

.30-06-os, FÉG golyópuska eladó, 6x42-es céltávcsővel. Telefon: 06/30/626-55-67.

.22 Win. Mag. Kal. 12-es, Krieghol (44 cm betétcső eladó. Műszaki érvényes 2006-ig. Érdeklődni: 06/20/599-77-61.

KUTYA

Kitűnő küllemű és munkateljesítményű szálkás szőrű tacsókó elöljegyezhető a Von Alltenburger kennelelől. Marosmenti-Rudifogó Miku Soma 2 x HPJ fiatal klubgyőztes, 2 x R. CAC, 5 x CAC, 2x CACIB, 2 x HFGY BOB

D.K. Európa Kupa győztes, tenyésztésre javasolt kannel fedezettűnk. Telefon: Szarka: 06/30/9619-481.

Weimari vizslák, telefonszám: 06/30/4836371.

Rövidszőrű németvizsla kölykök, kitűnő küllemű munkakutya vonalak keresztezéséből (Malomközi+Hege Haus) kiemelkedő képességű, többszörösen győztes, vadászó szülőktől eladók. 06/70/220-30-66 (Pécs).

Vadászó szülőktől törzskönyvezett drótszőrű magyar vizsla kölykök eladók! Telefon egész nap: 06/30/386-5315, 06/30/413-0207.

Cesky Fousek vizslakölykök, a cseh erdészet szolgálati kutyája fajtareprezentáns, küllemben és munkában is kitűnő nagy testű, erős csontozatú szülőktől, valamint bevadászott vizslák eladók. Telefon: 06/30/239-69-77.

Labrador kölyköt szeretnék vásárolni fél éves korig. Telefonszám: 06/20/47-87-047.

Alpesi tacsókó kölykök törzskönyvvel, tetoválva, dolgozó szülőktől eladók. Érdeklődni lehet: Kohajda Csaba hivatásos vadász-nál: 06/30/225-8284, 06/36/368-809.

Alpesi tacsókó hajtásra, utánkeresésre kiváló fajta - felnőtt bevadászott, növendék kölyökkutyák eladók. Telefonszám: 06/30/901-8637.

KV. ÖTV-I. díjas főtényészemelés dysplasia szűrt kántól és ÖTV-s szinten kiváló szukától rvsz. német vizsla kölykök kaphatók, a kannel fedezetelést vállalok. Szénási János Telefonszám: 06/34/350-464, mobil: 06/30/443-0400.

Hannoveri véreb kölykök eladók: 06/20/33-69-401.

VEGYES

Trófeatáblák nagy választékban, készítőitől. Hazai, afrikai, hal, stb. Kérésére termékismertetőt küldök. Fűzi Gábor faszobrász. Tel/fax: 318-92-50, Telephely: 1116 Budapest, Talpas u. 4.

Az állami vadászvizsga kidolgozott 50 db szóbeli tételle (350 kérdés) megrendelhető a 06/70/3371-197 vagy 06/20/333-28-34-es telefonszámon.

Gyarapítsa vadászkönyvtárát! A Diana Vadász-Horgász Antikvárium ingyenes árjegyzéket küld! 6900 Makó, Zrínyi u. 34. Telefonszám: 06/62/211-561.

Parancsnoki UAZ, 124-es diesel, Mercedes motorral szerelve. Fix lemeztetővel, napfénytetővel, vadszállító ráccsal, 2005. májusig érvényes műszakkival eladó. Telefonszám: 06/20/9421-317.

Pauschálásra vaddisznó hajtóvadászatok Nógrád megyében. Részvételi díj: 35.000,- Ft/fő, elejtési díj nincs. Nagyobb csoportok (20 fő felett) jelentkezése esetén kedvezményt adunk. Telefonszám: 06/30/370-9476, 06/20/9314-754.

40-es férfi megismerkedne, kimondottan vadászatot és horgászatot szenvedélyesen szerető hölgygel. Telefonszám: 06/20/970-97-65.

Dámbika és tarvad vadászati lehetőséget keresek, tagsági kilövést átvennék. Telefonszám: 06/20/9728-767.

Jeep Cherokee 2,5 TD, 2000.05., metálfekete, ABS, alufelni, elektromos ablak, tükör, klíma, CD vonóhorog, sérülésmentes. I.á.: 4,99 M Ft. Érdeklődni: 06/20/9554-794.

Vadász témájú, három részes fafaragvány eladó. Telefonszám: 375-7113.

ÁLLÁS

Hivatásos vadászok figyelem! Az országban egyedülálló módon vadászszervező cég munkát, tisztességes jövedelmet kínál agilis hivatásos vadászok részére, akik a vadóri munka mellett szívesen vállalkoznának, de nem rendelkeznek több milliós tőkével egy saját cég alapításához. Ha elege van minimálbérből és a kilátástalan jövőképből, akkor hívjon bátran, bizalommal! Telefonszám: 06/30/370-9476, 06/20/9314-754.

Automata és kézi korongdobók, könnyű, hordozható magaslesek, befogó csapdák, puska belövő állvány, hazai áron, két év garanciával az INTERMAS Kft-től.

Helyszíni verseny rendezése automata gépekkel, lőtér tervezés, kivitelezés. www.intermas.ini.hu Fax: 06/66/450-538. Tel: 06/20/945-0764.

Fegyverjavítás:

Minden típusú lőfegyver javítása, felújítása, agyazása, céltávcső szerelése, vizsgáztatása, hatástalanítása, értékbecslése.

Régi fegyverek restaurálása. Nagy Ferenc fegyverműves, 4034 Debrecen, Tengerész u. 4., telefon: 06/52/423-176.

A HUNNIA Vadgazdálkodási Kft. **apró- és nagyvadgazdálkodásban** egyaránt jártas 1 fő hivatásos vadászt keres Somogy megyei vadászterületére. Érdeklődni: Nagy Zsolt, 06/30/2350-903.

Minősített csicsóka vetőgumó tavaszi ültetéshez előjegyezhető Tel.: 06/30/6200-441.

Az etikus vadászatért!

Színvonalas vadászrendezvények kedvelt programja megrendelhető!

LÉZERES LÖVÉSZET

Kipróbálható: ERVA lövészkлуб Érdeklődni: 06/30 488-4270
Budafok, Pannónia u. 1-3.

Vadászszobában, a Balaton közelében, a somogyi domboságban, erdő közepén, szabadidő eltöltésére lehetőséget kínálunk egész évben.

Kitűnő konyha, bográcsos ételek, sülték, flekkének, büfé. **Nagyvadra vadászati lehetőség biztosított.**

Érdeklődni a 06 83/710-559 vagy a 06 30/385-1325 telefonszámon lehet.

Wellness & Spa
1068 Budapest,
Városligeti fasor 8/c.
Tel.: 321-0538, 06 20 9267 139
www.relaxstudio.hu
... ahol felfrissülhet testileg, lelkileg...

OSNIA HUNTING FARM
NAMIBIA/OT JIWARONGO
5 napos Namibiai vadászat 5 vadra (2400 Euro)
Kérje árlistánkat!
Máté Csaba: 06-70-381-2432
Tel.: 06-23-501-561, Fax: 06-23-501-569

LAJOSHÁZA VADÁSZHÁZ ELADÓ
Budapesttől 80 km-re, a Mátrában, alpesi stílusú, 477 m² alapterületű, kétszintes, jelenleg panzióként üzemelő vadászház eladó. Alsó szinten 60 fős nagyterem, konyha, felső szinten 9 szoba, társalgó, a kertben új újszövedence.
Irányár: 55 millió forint + Áfa Érdeklődni: 20/9733-233

VADÁSZÉKSZEREK
ifj. Marek József ötvösmester
2000 Szentendre, Előd u. 11.
Tel/fax: 36 26/311 342 Mobil: 36 30/9130 378
MEGRENDELÉSÉT POSTÁN IS FELADHATJA!

Hegyaljai Vadászbolt

Budapest XIII. Visegrádi u. 9. sz.
/volt MAVAD bolt/
Tel: 239-1333, 06-30/9515-663

Árukészletünk:

- golyós és sörétes vadászfegyverek
- gáz - riasztó és maroklófegyverek
- légfegyverek, flóbert pisztolyok
- kereső és fegyver távcsövek
- golyós és sörétes löszerek
- egyéb vadászati kiegészítők, felszerelések
- minőségi vadászuhat
- ajándéktárgyak
- bizományosi fegyverek értékesítése

Aki üzletünkben 300 ezer forint felett vásárol vendégül látjuk a bakonyi területünkön egy vaddisznó vadászaton

Szolgáltatásaink:

Fegyver javító műhelyünkben kollégánk / Dúzs Karoly / vállalja minden típusú fegyver szakszerű javítását, karbantartását, felújítását.

Üzletünkben bér vadászati lehetőségekkel várjuk az érdeklődő vadászokat.

Nyitva tartás: hétfő – péntek: 09-17-ig szombat: 09-13-ig

Tisztelettel várjuk vásárlóinkat.

MIZSEVAD Rt.

6050 Lajosmizse,
Ceglédi út 64.

Tel/Fax.: 76/356-983

Mobil: 30/9381-821

Email: cervidae@axelero.hu

- Fácánnevelés, előnevelt és felnőtt fácán export és belföldi forgalmazása

- Nagyterítékű fácán vadászat biztosítása fácánnal és vadászterülettel együtt

- Vaddisznótenyésztés

- Élővad kereskedelem

- Vadászszevezes

- Magyar szürke marha tenyésztés

ARANY ÉS EZÜST VADÁSZÉKSZEREK!

EÖRDÖGH – 1982 KFT.

8624 BALATONSZÁRSZÓ,

SZÓLÁDI ÚT 1/9.

TEL.: 06-70/310-2923

06-70/290-2978

**KISKERESKEDELMEL FOGLALKOZÓ
VADÁSZBOLTOK JELENTÉSÉT IS VÁRJUK!**

NOVESTA® a terep-járó

KUDU-Toggi vadászcizmák

Kimagasló minőség - elérhető áron!

A KUDU-TOGGI vadászcizmák közös jellemzője a kiváló minőség, strapabíróság, kényelmes viselet, jó lábtartás, mindenféle lábformára való fajtaválaszték. Alapanyaguk tiszta gumi, neoprén béléssel.

Csúszásgátló erős talprész, sarok és orrmerevítéssel.

Őszi-téli-tavaszi vadászcizma.

MAGNUM BAKANCS

Kiváló minőségű vadászbakancs, alapanyaga GORE-TEX bőr, strapabíró, kényelmes, komfortos bakancs vadászoknak, túrázóknak. A talprész csúszásgátló, olaj és saválló. A bakancs OMMF minősítéssel is rendelkezik, így cégeknek is ajánljuk.

Ha minőséget akar jó áron, válassza a KUDU-TOGGI termékcsaládot!

Méretek:

KUDU női vadászcizma: 34-41-ig

KUDU normál vadászcizma: 40-47-ig

KUDU bővített szárú vadászcizma: 39-47-ig

KUDU végig zippes vadászcizma: 40-47-ig

NÁGYKERESKEDELMI VISZONTELADÓI VEVŐINK AZ ALÁBBI CÍMEN TALÁLNAK MEG MINKET:
HORVÁTH ÉS TÁRSA KFT. CÉGKÉPVISELET: 8800 NAGYKANIZSA, KISRÁC U. 1. TEL/FAX: 93/319-384 MOBIL: 30/901-2441
POSTAI UTÁNVÉTEL IS SZÁLLÍTUNK!

HORVÁTH ÉS TÁRSA KFT.

A CSEH **NOVESTA** GYÁR KIZÁRÓLAGOS MAGYARORSZÁGI FORGALMAZÓJA

Zala megye – Sohollár

Bár a „hagyományosnak” számító felhőszakadás helyett csak esővel fenyegető felhők csökkentették jótékonyan a nap erejét, azért most sem kellett fázniuk az árusoknak, főzőknek, kiállítóknak és a népes közönségnek. A programot vadászenekarok térzenéje indította, majd látványos bevonulással – tamburmajor vezényletével – a közreműködők színes csapata foglalta el helyét a színpad előtt. Dr. Márfi Gyula vesztprémi érsek celebrálta a Hubertus misét, a zenei részeket két énekar és kürt kvartett adta elő. Ez után került sor a kitüntetések átadására, Dr. Nádor László, a megyei Vadászkamara elnöke a Kamara Aranyérmét kapta, míg dr. Berta László, Horváth Elek, Keceli Zoltán, Keszi László és dr. Tóth Tihamér Nimród emlékéremet vehetett át. Ünnepeles vadászavatás, a „Hét Vezér” emlékmű megkoszorúzása és a vadászok Életfájánál tartott megemlékezés alkotta – immáron tardicionálisan – a program hivatalos részét. Délután látványos, nagy közönségsikert arató műsorszámok zajlottak, koronglövészet, légfegyveres céllovászat, a Keszthelyi Egyetem lovasainak parádéja, vadászkutya fajtabemutató, vizslás vízi munka, vadászbíjászk verseny, majd a Zalai Gyepűvédők Nemzetisége és az I. Huszárezred adott rendkívül színes, látványos történelmi lovasbemutatót. A vadászati kultúra szemet gyönyörködtető képzőművészeti, mives

iparművészeti és dísz tárgyai is helyet kaptak: a Zalai Vadászalkotók Közössége képekkel és fafaragásokkal, kézművesek, egyre gyarapodó számú agancs- és csontfaragó, készcsizók, bőrműves és vadászruha-készítő állított ki és árusított, Ádám Jenő vadászíró saját könyvei mellett mini kiállítást rendezett orvadászeszközökből, és külön tablón bemutatta az általa összegyűjtött Maderspach relikviákat. A népes közönség kellő mennyiségben talált „ítatót”, mivel a hivatalos sorsátrakon kívül még tíz vadásztársaság állított fel sátrat tagjainak és vendégeiknek.

Ez alatt inycsiklandó illatokat árasztva versenyt rotyogtak a bográcsokban a vadételek, s a főzőversenyen többen szabad tűzön, tárcsán elkészített sültekkkel, flekkennel is indultak. Ebben a műfajban különösen a négy sütőtárcsát is bevetett Zrínyi Vt. tagjai jeleskedtek, csapatban ők lettek a másodikak, első helyre a Ligetfalva Vt. került, míg az Adria Vt. érdemelte a harmadik helyezést. „Átkozott a hal a harmadik vízben”, állítja a régi – és bölcs – halászmondás s ami a halra igaz, az a vadra is vonatkozatható. Ennek jegyében nyolc vadásztársaság több, mint húszféle bort nevezett be a Zalai Vadászok Bora 2003. díjra, amelyet végül is Kovács Endre hivatásos vadász Zweigeltje nyert el, de a többi versenybor sem pimpódott meg az üvegekben...

Somfalvi Ervin

BARANYA LEGJOBBJA

Minden idők legjobb Baranya megyei – jelesül ormánsági – gím-szarvas bikája került terítékre a MEFA Rt. vajszlói erdészetének vadászterületén szeptember 9-ikén. Az agancs tömege 13,25 kilogramm, pontszáma 255,27 IP. Baranya megyében még soha nem ejtettek el magasabb pontszámú bikát a vajszlói páratlan 28-asnál. Sajnos a jobb szár közepéig felelt, már koronának számító – ki tudja milyen – ága le volt törve. A boldog elejtő dr. Volpert Briel, német vendég, életében először járt hazánkban, kísérője Puckler János fővadász volt. A német vendég korábban Skóciában már sok gím-szarvast ejtett, de amint mondotta: – ... a magyarországi gím-szarvas vadászata, az valami egészen más, egyedi eset, mindentől eltérő, és semmi máshoz nem hasonlítható érzéseket váltott ki és igazán felejthetetlen élményt nyújtott! Az érthető vadászláztól fűtve, lövéseivel nehéz sebet ejtett a bőgő bikán, amelyet rendkívüli, és minden elismerésre méltó vérebes utánkeresés követett. Jung Jenő Maxi nevű vérebével, igazi klasszikus munkával, másfél kilométeres vezetőmunkát követően csaknem két kilométeres izgalmas és parádés hajszával sikerült végül a bikát terítékre hozni. Briel úr külön is hangsúlyozta, hogy a rendkívül magas színvonalú, igazán szakszerű vérebevezetés és a kiváló kutya nélkül ez a fantasztikus trófea talán örökre elveszhetett volna...

Nógrád megye – Cered

A „SeptEmber Fest” fantázia nevű rendezvénytel közösen rendezték Nógrád megyében a XII. Megyei Vadásznapot Cereden. Különös jelentőséget adott az ünnepségnek, hogy a vadászkürtök hangjai után Cene Árpád, Cered polgármestere és Molnár Gyula, a szlovákiai Tajti község polgármestere közösen nyitotta meg ideiglenesen a Magyar – Szlovák államhatárt, és estig több mint hater ezer látogató érkezett északi szomszédunkból. A rendezvénysorozatot polgármester és Plachy Péter, a megyei vadászkamara elnöke nyitotta meg. Ezután Rottenhoffer Attila, a szövetségi és a kamara titkára a legtöbb munkát vállaló vadászok részére kitüntetésekkel adta át. A Kamara Aranyérmét idén Kovács István, az etikai bizottság elnöke kapta. Nimród érmet kapott: Hegyi Zoltán, Légrádi Csaba és Parrag Zoltán. A Hubertus Kereszt arany fokozatával tüntették ki: Csengődi Ottó, Tóth Alajos / posztumusz díj / Varga Miklóst, Kovács Kálmánt, Havellant Jánost, Bányai Kálmánt, Báthori Ferencet és Tóth Józsefet. Ezüst fokozatot kapott: dr. Balogh Ágnes, Páris István, Koren Csaba, Tolmácsi Ferenc, Pazsitka Ferenc, Csizék Róbert, id. Varga János /posztumusz díj/. Bronz fokozattal tüntették ki: Szalai Attilát, Tari Rolandot, Szabó Pált, Szabó Istvánt, és Szappan Pált.

Az egész napos kulturális műsort Stohl Anrás, színművész vezette. Mindenki számára bizonyára emlékezetes marad Bodrogi Gyula és Oszter Sándor közös műsora, valamint Máthé Otília és Márkus Ilona fergeteges előadása. Nagy sikert aratott a szlovákiai Óbásti Palóc Menyecskek együttese, és a Family Manöken és Modell Stúdió látványos bemutatója is. Egyre népszerűbb Nógrád megyében is a korongvadászat sportja, ezt mutatja mind a résztvevők, mind a szurkolók száma.

Csapatverseny:

Dr. Lumitzer Sándor LE.

Pilisi Parkerdő LE.

Kármor Bvt.

Egyéni:

ifj. Fehér József

Pitlik Károly

dr. Vízkeleti József

A terepjáró autók versenyében a végső helyezést: Miklós Szabolcs, Sánta Viktor, és Hegedűs Ferenc, az Off-road versenyen pedig: Makár Zsolt, Danyi Zsolt, Hubai József.

A főzőverseny leves – kategóriáját nyerte Gáspár János /Szánas Vt./, Bedő István /Medvesalja Vt./, Csampa Tamás /Tábi Vt./, Pörkölt – kategória: Kotroczó József /Mátra Természetvédelmi Vt./, Nagy Sándor és Nagy Sándorné /Nádasd Vt./, Kovács Károly /Kerekbérc Vt./, Sülték – kategóriában: Nagy Sándor és Sándorné /Nádasd Vt./, Tari Miklós /Szánas Vt./, Szabó Sándor /Szánas Vt./

A megyei hivatásos vadász verseny győztese: Máté Zoltán, aki Hornyák Lászlót és Bacsa Attilát előzte meg.

A látogatók izléseken díszített trófea kiállításban, három festőművész képeiből rendezett kiállításban is gyönyörködhettek, de nem maradt el a vadászkiállítás kiállítás és vásár sem. Színesítette a programot az íjász-, lovas-, és vadászkutya bemutató. Az iparművészek, vadászfelszerelés árusok, igényes mutatványosok gondoskodtak a látogatók fős pénzének elköltéséről.

Hatalmas érdeklődés övezte a Guinness-rekord kísérletet. Benke Laci Bácsi, a világbajnok mesterszakács és csapata egy óriás bográcsban készítette el a 4000 adag vaddisznó pörköltet. 60 vaddisznóból 1200 kiló színhús, 50 kiló csont és 600 kiló hozzávaló /hagyma, paprika, paradicsom, áfonya lekvár, fűszerek /került a kondérba. Az ízeikről csak annyit írhatunk, hogy az éték az utolsó cseppig elfogyott.

A vadásznapi rendezvénytel párhuzamosan folytak a „SeptEmber Fest” rendezvényei. Volt sörívó-, férfi – női szkander-, talicska toló-, bika húzó verseny, a polgármesterek főzőversenye, hastáncos-só, latin táncosok, Grove Funky Gang, és estére megérkezett a népszerű Charlie is. A vadászból reggelig tartott, amelyet csak egy látványos tűzijáték szakított meg.

Az időjárás rendkívül kegyes volt, mert előtte is, utána is esett az eső, de ezen a napon minden zavartalan volt. A színvonalas programokon, a látványosságokon kívül az is hozzájárult a sikerhez, hogy a helikopteres becslés szerint mintegy húszezer vendég jelent meg. Reméljük nem lesz ez másképp jövőre sem.

– R. A. –

A BÁCSI „NAGYBÁCSI”

Az idei első nagy bika a Gemenc Rt. hajósi erdészetének nemesnádudvari határrészén került terítékre, szeptember 4-ikének felejthetetlen hajnalán. A kapitális trófea „fizető” súlya 12,35 kilogramm, Páros tizenhét agancs, amelynek koszorú körmérete 30,1, szárhossza 111,75, a szár alsó körmérete 21,7, felső 18,8 centiméter. Az OTB szeptember 10-ikén 241,77 IP és 224,54 Nádler pontra értékelte. A megye vadászainak bemutattuk a Bács-Kiskun megyei vadásznapon Kunfehértón, szeptember 6-ikán. Reméljük, hogy még az idényben lesz alkalmunk gratulálni a Gemenc Rt. hivatásos vadászainak szakmai sikereihez és egész éven át végzett munkájukhoz.

PÉGÁ

A ZÖLD ZALA ARANYA

A másik „nagy úr” a Zalaerdő Rt. szentpéterföldi vadászterületén szeptember 4-én este fejezte be földi pályafutását. A 13,22 kilogramm tömegű trófea szárhossza 112-, koszorú körmérete 49- és 44- centiméteres. 247,04 IP /228,85 Nádler pont/, 12 éves, érett minőségű. Elejtője a terület új bérelője, a németországi Ervin Müller.

A kísérő hivatásos vadász, Nyúl András meséli: Előző évi hullajtott agancsa alapján ismertük a bikát. Július 19-én sikerült alaposabban szemügyre vennem, és jelentenem. Ettől a helytől mintegy két kilométerre állt be, s egy vadföldre váltott ki hatos háremével. Előző este sikerült levideózni és visszajátssza alaposan mérlegelni, és ennek alapján eldönteni a bika

elejtését. Másnap este már hét óra felé messze a tölgyesben megszólalt, morgott. Iszonyú izgalommal vártuk a magaslesen, és még nyolc óra előtt ki is jött teheneivel, jó messze. Vártuk, hogy közelebb jöjjenek és 120 méterről kapta a lövést, amelyre tüstént tűzbe rogyott. Nem lehet elmondani azt az örömet, amit éreztünk. Volt a zsebemben egy lezárt boríték, amibe csak úgy „szemre” felírtam a főbb méreteket és a várható pontszámot. Számomra ez volt a legbecselesebb szakmai „trófea”, mert amint kiderült, csak jócskán tíz százalék alatt tért el a „borítékolt” előzetes becslésem a csodálatos agancs végső méreteitől és pontszámától...

A CIGÁNYNAK LÁTSZÓ BARÁT

Az idei húzás első napján történt, hogy egy olasz vadászcsoporthoz vadászott az újavárosi halastavak egyikén. Meg is csinálták a terítéket annak rendje módja szerint, amelynek ellenőrzésére megjelent két természetvédelmi őr. A vadászvezető fővadász készségesen mutatta meg a szerény terítéket, 15 récből kettő barát-, a többi tőkésréce volt. A két természetvédelmi őr közül az egyik viszont cigánynak vélte az egyik „barátot”, míg a másik nem volt ebben biztos. Viszont... biztos, ami biztos, az egész csoportot előállították a rendőrségre, magukhoz véve az egyetlen valaminek látszó bizonyítékot. Öreg éjfél volt, mire az eljárás alól friss levégőre szabadultak az olaszok, és aztán hazáig meg sem álltak. A napilapok pedig – öreg tollruhás cigányréce illusztrációkkal „hitelesítve” mondandójukat – a védett vadkacsák és a gonosz vadászok témáját újra csontig rághatták.

A két faj fiatal – pontosabban juvenil – tollruhája egyetlen ismert könyvben sem szerepel, a fiatal tollruhás cigányréce kloakája körül az egyik témára vonatkozó szakirodalom szerint világos gyűrű, illetve folt látható. Ezen vitás példányon ez a „jel” történetesen és teljesen hiányzott. A vadászatra jogosult szakértőként a két legnevesebb hazai egyetemet kérte föl telefonon, de egyik sem vállalta a munkát. Végül a rendőrség – ahol a „cigány – barát” récét a mélyhűtőben tárolták, nagy nehezen talált végül egy madarász társadalmi aktivistát, aki nem tartotta a jegelt récét kifejezetten „barátságosnak”, hanem kapásból „lecigányozta”. Azt azonban, hogy melyik récét, ki lőtte, a nyomozás során eddig nem sike-

rült minden kétséget kizáróan megállapítani és ennek alapján be is bizonyítani. Szabálysértést, bűncselekményt ugyanis leginkább csak személyesen lehet elkövetni, mint ahogyan teherbe esni sem lehet „kollektíve”. Az engedélyezett récefajokat augusztusban törvényesen csak húzáson szabad vadászni, s ahogy mondják: „sebes röptében”, ahol nem vehető ki mindig kristálytisztán az altáji világos folt. A leadott lövéséért pedig mindenki személyesen felelős, kollektív büntetés nincs.

Képeink a helyszínen, a terítéken készültek, két pozícióban is. Esélyes tippjeink vannak, de azt, hogy a kettő közül végül, melyiket is mondták cigánynak, azt a nagy erővel folyó nyomozás joggal elvárt sikere érdekében – egyelőre – nem árulhatjuk el. Döntsék el azok, akik ezért kapnak fizetést, mert ránk csak a tanulságok levonásának hasonlóan nem könnyű feladata maradhat. A kérdés csupán az, hogy ha ez így „működik”, vajon miért nem lehet ennyi okos embernek már tengernyi tapasztalat a birtokában, végre valami elfogadható, végrehajtható és főként „emberarcú” megoldást kitalálni? Vagy bele kell nyugodni abba, hogy tisztességes embereket bármikor bűnözőnek lehet nyilvánítani? Nincs erre semmiféle orvosság? Teszik ezt annak ellenére, hogy belevaló, nyomukat bittel üthető bűnözőkből már igazán nincs hiány, világ színvonalon el vagyunk velük látva. Ha valakit érdekelne, számos megoldási javaslattal rendelkezünk, de ha Önök is küldenének néhányat, bizvást előbbre juthatnánk.

– h – y –

Vaddisznóhajtás?!

SEMMI AKADÁLYA!

Ha a **NISSAN** jól bevált **TERRANO**, **X-TRAIL**, **PATROL** vagy **PICKUP** terepjárói közül az Önnek leginkább megfelelőt kiválasztva azt nálunk november végéig megvásárolja, **vendégül látjuk egy remek hangulatú vaddisznóhajtáson!** Keressen fel minket, szívesen tájékoztatjuk minden részletről!

Nissan terepjáró
semmi akadály

Ajánlott kenőanyagok:

Mobil 1

SUMMIT AUTÓ RT.

Budapest IX., Máriássy u. 5. • Telefon: (1) 455-1111

